VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 116 — 1949 — Vol. XXXII vk. — Tiistaina, lokak. 4 p., — Tuesday, October 4

USA:n teräslakko saattaa antaa kovan iskun Canadan taloudelle

Työvoimaa voitaneen vähentää monilla työaloilla jos Yhdysvaltain teräslakko jatkuu kauan

Ottawa. — Hallitus ja teollisuuspiirit sanovat, että Canadan teollisuus saattaa joutua melkein pysähdystilaan siinä tapauksessa jos Yhdysvaltain teräslakko jatkuu kauan.

Canadaan tuodaan noin 100,000,000 dollarin arvosta teräs- ja rautatuotteita Yhdysvalloista joka vuosi. Noin neljäsosa siitä teräksestä mitä käytetään Canadassa, tuodaan Yhdysvalloista. Työläisiä joutuu pois työstä melkein kaikilla työaloilla jos Yhdysvaltain lakko jatkuu pitkän aikaa.

Huomattavan paljon työttömyyttä uhkaa tulla varsinkin maatalousvälineiden teollisuudessa jos ei saada terästä Yhdysvalloista. Siinä teollisuudessa ovat palkat yli $2,000,000 kuukaudessa. Canadassa on 41 maatalousvälinetehdasta, joista 24 on Ontariossa.

Sitäpaitsi on Canadassa 108 sellaista firmaa, jotka valmistavat autonosia. Niillä on noin 20,000 työläistä, jotka sattavat joutua työttömäksi Yhdysvaltain teräslakon takia.

Windsor, Ont. — Täkäläiset autotehtailijat ovat sanoneet, ettei autotehtaissa tarvitse ryhtyä vähentämään työvoimaa ainakaan hetimiten Yhdysvaltain teräslakon takia. Ford ja Chrysler sanoivat, että tuotantoa voidaan jatkaa, kun on hankittu varastoon terästä siltä varalta jos Yhdysvalloissa tulee lakko, kuten nyt on tapahtunut.

Pittsburgh. — Noin 500,000 terästyöläistä ryhtyi lakkoon lauantaina sen puolesta, että pakotettaisiin teräsyhtiöt rahoittamaan eläkkeet ja vakuutukset terästyöläisille. Teräs- ja rautatehtaat suljettiin kaikkialla Yhdysvalloissa.

Terästyöläisten lakko on kova isku Yhdysvaltain teollisuudelle ja sitäpaitsi on hiilikaivostyöläisten työnselvis ollut menossa jo kaksi viikkoa. John L. Lewis määräsi n. 80,000 kovanhiilenkaivajaa ja 20,000 pehmeänhiilenkaivajaa Mississippin länsipuolella palaamaan töihin maanantaina ja sanoi, ettei työnseisaus heidän kohdaltaan ole tarpeellinen palkkaneuvottelujen kannalta. Mutta lähes puoli miljoonaa hiilenkaivajaa on edelleen poissa työstä.

Philip Murrayn johtama terästyöläisten unio luopui palkankorotusvaatimuksesta ja hyväksyi sen sijaan Trumanin komitean esityksen, jonka mukaan yhtiöiden olisi rahoitettava eläke- ja vakuutussysteemi työläisiä varten. Yhtiöt eivät kuitenkaan suostuneet siihen, vaan esittivät, että työläisten olisi suoritettava osa sellaisen systeemin kustannuksista. Siinä tapauksessa olisivat työläiset saaneet palkanalennuksen, joten Murrayn oli annettava työläisille lakkokutsu.

Canada supistaa sotavälineiden ostamista Yhdysvalloista

Tahtoisi rakentaa itse suuren sotateollisuuden, mutta jänkkidollarien puute estää sen

Ottawa. — Asiantuntijat sanovat Canadan supistaneen sotavälineiden ostamisen Yhdysvalloista minimimäärään. Se on osa siitä painostuksesta, jolla yritetään murtaa se "pullonkaula", mikä estää Canadan tulemasta sotateollisuuden arsenaaliksi.

Tuo este on maailmanlaajuinen puute Yhdysvaltain dollareista. Canada tahtoisi rakentaa oman aseteollisuutensa, mutta sen omat asetarpeet ovat niin vähäiset, ettei niiden varaan voida rakentaa mitään suurteollisuutta.

Viranomaiset sanovat yhdysvaltalaisen dollarin puuttsen estävän Canadan saamasta kymmenien miljoonien dollarien arvosta sotavälinetilauksia. Eräs viranomainen sanoi useiden maiden tiedusteleen täällä nykyisten tai uusien sotavälineiden ostamista. Mutta niillä mailla ei ole dollareita ja Canadan oma dollariasema on niin vakava, ettei voida suunnitella mitään Yhdysvaltain ohjelman kaltaista, ei ainakaan lahjaperustalla. Tässä viitattiin siihen, että Yhdysvallat käyttää $1,314,000,-000 ulkomaiden aseistamiseen.

Ainoa lähikohtainen toivo näyttää nyt olevan siinä mahdollisuudessa, että Canada saisi osallistua Yhdysvaltain aseistusohjelman toteuttamiseen. Se voisi lähettää sotavälineitä länsi-Eurooppaan ja saada niistä maksun dollareissa Yhdysvalloilta.

Valtiodepartmentin eräs viranomainen on sanonut Washingtonissa, että Canada saa toimittaa ison osan niistä sotavälineistä, mitä ei toimiteta Yhdysvalloista. Mutta Ottawan viranomaiset sanovat, että on vielä liian aikaista ennustella miten paljon tilauksia saadaan, sillä Yhdysvaltain nälkäinen sotateollisuus tahtoo saada kaikki tilaukset mitä se suinkin voi saada, joten Canadan osalle saattaa jäädä hyvin vähän.

Canadan hallitus on yrittänyt selvitä pitkäaikaista sopimusta, jonka mukaan Yhdysvaltain asevoimille ostettaisiin välineitä myös Canadasta. Canada puolestaan voisi ostaa Yhdysvalloista sellaisia välineitä mitä ei valmisteta täällä, eikä niinollen tulisi mitään dollaripulaa. Tällaista vaihtokauppaa esitettiin Yhdysvaltain puolustussihteerin vieraillessa täällä äskettäin. Trumanin hallituksen sanotaan kannattavan Canadan ehdotusta, mutta Yhdysvaltain kongressi, jota oman maan sotateollisuus painostaa, sanoo jyrkästi ettei siitä tule mitään.

Canada on supistanut sotavälinetilauksia Yhdysvalloista osaksi sen vuoksi, ettei sen kannata uhrata niihin liian paljon dollareita ja osaksi myöskin painostuksen tarkoituksessa. Se käyttää Atlantin paktin komiteoita ulkomaisten tavoitteidensa edistämistä varten ja painostaa samalla edelleen välittömästi Washingtonia.

Canadan elintarvikeviennin tulevaisuus on epävarma

Britannian markkinat yritetään säilyttää, mutta sekin on kyseellistä

Ottawa. — Maatalousministeri Gardiner sanoi viikon lopulla, ettei hän ole varma siitä minkälainen menekki Canadan elintarvikkeilla on Britannian markkinoilla vastaisuudessa.

"Me yritämme säilyttää Canadan markkinat Britanniassa, mutta emme ole varmoja siitä voimmeko säilyttää ne", sanoi ministeri.

Hän lausui lisäksi, "ettei se mitä on tapahtunut Britanniassa tähän mennessä, ole vahingoittanut Canadaa. Me emme ole menettäneet mitään markkinoita siinä tapauksessa jos ei meillä ole mitään sellaista, mitä voisimme asettaa markkinoille".

Ministeri Gardiner sanoi, että erinäisten elintarvikkeiden kotimainen kulutus on nykyään hyvin korkealla tasolla, mutta juustosta on hieman ylijäämää, noin 10,000,000 paunaa, "vaan se on pieni määrä ja se voitaisiin myydä helposti".

"Canada tahtoo kuitenkin Britannian markkinat, ja vaikka markkinain tulevaisuus on epävarma, tekee Canada kuitenkin kaiken mitä se voi tehdä tuon alueen pitämiseksi."

Maatalousministeri sanoi, että hän haluaisi nähdä sellaiset olosuhteet, missä Britannia kääntyisi Canadan puoleen ja tekisi erikoisia pyyntöjä tarvikkeiden ostamisesta. Jos Britannia haluaisi ostaa 200,000,000 paunaa pekonia v. 1951, voisi Canada täyttää tuon tilauksen, mutta tilaus olisi tehtävä vuotta aikaisemmin. Mitään sellaista tilausta ei ole tehty, eikä Canada voi edes täyttää 160,000,000 paunankaan tilausta tänä vuonna, kun se tehtiin niin myöhään viime vuonna, ettei tuotantoa säätu ajoissa täyteen käyntiin.

Sanoo Canadan sysäävän dollaritappion briteille

Lontoo. — Labor-puolueen edustaja Woodrow Wyatt sanoi alahuoneessa viime viikolla, että kun tehdään uusi vehnäsopimus Canadan kanssa, sen maksu olisi suoritettava punnilla, "tämän maan tavarolla".

Hän sanoi, että nykyisen vehnäsopimuksen päätyttyä voitaisiin siten huomattavasti auttaa Britannian dollarikriisin ratkaisemista.

"Minä uskon tulleen ajan, jolloin meidän on lakattava olemasta turhanaroja Canadan suhteen. Tämä maa kantaa hyvin suurelta osalta Canadan dollaritappion ja tuo dollaritappio kuvastaa meidän omassa sisäisessä kriisissämme aina tämän tästä", sanoi Wyatt ja lausui lisäksi:

"Tosiasiassa Canada vain sysää dollaritappionsa Britannialle. Jos ei Canada ollut Britannian valtakunnan ja commonwealthin jäsen, kun me neuvottelimme sen kanssa vehnäsopimuksesta tai metallisopimuksista niin me olisimme sanoneet sille samoin kuin meidän oli sanottava Argentinalle: 'Te voitte myydä meille tavaroitanne punnilla, tai teidän ei tarvitse myydä niitä meille lainkaan, vaan saatte yrittää uusia markkinoita.'

"Minä toivon, että Canadan suhteen otetaan luja asenne niin ettei se voi enää asettaa dollaritappiotaan meidän pöydällemme . . ."

Mosher on edelleen rautatietyöläisten union päämiehenä

Ottawa. — Täällä annetun tiedon mukaan A. R. Mosher on jäänyt edelleen rautatietyöläisten union (Canadian Brotherhood of Railway Employees) päämieheksi kun ketään vastaehdokasta ei nimitetty union vuosikokouksessa. Mr. Mosher on myös CCL:n presidentti. Rautatietyöläisten union sihteeri-rahastonhoitaja J. E. McGuire ja varapresidentti Elroy Robson tulivat myös uudelleen valituiksi toimiinsa.

Kaivosmies kuollut haulikon panoksesta

Kirkland Lake. — 47-vuotias kaivosmies William Yurino kuoli perjantaina rintaan osuneesta haulikon panoksesta. Hänen ruumiinsa löydettiin läheiseudulla olevan Upper Canada Minen lähettyviltä. Poliisiviranomaiset uskovat kuoleman johtuneen vahingonlaukauksesta, mutta kuolemansyyn tutkimus suoritetaan keskiviikkona.

10 miestä kuoli lentorikossa

Raton, N. M. — Myrskyssä lentänyt Yhdysvaltain ilmavoimien lentokone putosi lauantaita vasten yöllä Colorado-Uuden Meksikon rajalla sillä seurauksella, että lentokoneen 10-henkinen miehistö kuoli.

Tulvan uhreja hukkui jokeen

Madras, India. — Seitsemäntoista ihmistä hukkui kun heidän veneensä kaatui Kistnajoessa, noin 250 mailia täältä. Kaatunut vene kuljetti ihmisiä pois tulva-alueelta.

Tim Buckin tervehdys uuden Kiinan edustajille

Toronto. — LPP:n kansallinen johtaja Tim Buck on lähettänyt kansan poliittiselle neuvottelukonferenssille Kiinaan seuraavan tervehdyssanoman:

"Me canadalaiset kommunistit, joita teidän urhokas taistelunne ja mainio johtonne on innoittanut, tervehdimme Kiinan kansan kaikkien canadalaisten ystävien ja meidän maamme demokraattisen tulevaisuuden todellisten etujen nimessä Kiinan voitokkaiden kansanjoukkojen edustajia, jotka ovat kokoontuneet historialliseen kansan poliittiseen neuvottelukonferenssiin.

"Me tervehdimme Kiinan kansantasavallan kes kushallituksen perustamista historiallisena kansandemokratian tujittamisena ja innoittavana esimerkkinä kaikille Aasian kansoille sekä myös maailman rauhan asian uutena elintärkeänä tujittamisena."

CCL:n vuosikokous alkoi maanantaina Ottawassa

Kokoukselle esitetty noin 200 päätöslauselmaa kotimaisista ja kansainvälisistä asioista

Ottawa. — CCL:n yhdeksäs vuosikokous alkoi Ottawassa maanantaina. Vuosikokoukseen sanottiin osallistuvan noin 900 edustajaa ja kokousta varten on esitetty parisataa päätöslauselmaa kotimaisista ja kansainvälisistä asioista.

On kyseellistä saadaanko tässä vuosikokouksessa aikaan mitään rakentavaa ja työväestön etuja edistävää, sillä järjestön oikeistojohdon taholta otetaan meikein varmasti esille "kommunismin" kysymys ja tehdään hyökkäyksiä vasemmistoa vastaan.

Kahdesta asiasta sanottiin oltavan jo varmoja ennakolta, nimittäin siitä, että edustajien enemmistö hyväksyy sähkötyöläisten union viiden johtajan erottamisen CCL:n jäsenyydestä, ja että hyväksytään myös CCL:n johtokunnan ehdotus Mine, Mill unionin erottamisesta pysyvälsesti CCL:sta.

Mine, Mill union eroitettiin CCL:sta viime maaliskuussa sen johdosta, että se ei suostunut lopettamaan toimintaansa pohjois-Ontarion kultakaivosalueilla ja muualla, missä se on järjestänyt työläiset unioon. CCL:n johto on sen jälkeen yrittänyt syrjäyttää Mine, Mill union Port Colbornesta ja viimeksi Anaconda American Brass Co:n tehtaalta New Torontossa, mutta on epäonnistunut.

Mine, Mill union Canadan itäisen piirin johtaja Robert Carlin sanoi äskettäin, ettei hänen unionsa vetoa eroittamisen johdosta.

Vasemmiston taholta on esitetty vuosikokoukselle p ä ä t ö s lauselmia joissa tuomitaan CCL:n johdon harjoittama punakauhun lietsonta ja vastustetaan Atlantin paktia sekä vaaditaan, että CCL:n on ryhdyttävä uudelleen suhteisiin Ammattijärjestöjen maailmanliiton kanssa.

Noitajahtaajat tiedemiehen kimpussa

Washington. — Edustajainhuoneen "epäamerikkalaisuuden komitea" sanoi perjantaina, että tri Joseph W. Weinberg, fysiikan professori Minnesotan yliopistossa, on se "tiedemies X", jonka väitetään antaneen atomisalaisuuksia eräälle kommunistien asiamiehelle.

Komitea esittää raportissaan, että oikeusdepartmentti asettaisi tri Weinbergin syytteeseen väärän valan tekemisestä. Komitea väittää tuon nuoren tiedemiehen valehdelleen kieltäessään valaehtoisessa kuulustelussa seuraavat syytökset:

1. Että hän tunsi Steve Nelsonin, "Moskovassa harjoitetun kommunistien asiamiehen, jolle hänen väitettiin antaneen v. 1943 maaliskuussa tärkeän formulan atomipommin kehittämisestä".

2. Että hän tunsi Bernadette Doylen, jonka väitettiin olleen Nelsonin sihteerin v. 1943, jolloin Nelson oli kommunistisen puolueen järjestäjä Alemedan piirissä Californiassa.

3. Että hän oli osallistunut kommunistien nuorisoliiton kokouksiin Californiassa tai ollut kommunistisen puolueen jäsen.

"Tiedemies X" tapauksesta mainittiin ensimmäisen kerran noitajahtikomiteen raportissa v. 1948 syyskuussa.

Tri Weinberg on jyrkästi kieltänyt kaikki kongressin komitean häntä vastaan tekemät syytökset.

Koreassa ammutaan poliittisia vastustajia

Seoul, Etelä-Korea. — Sotaoikeusistunto antoi lauantaina tuomion, jonka mukaan kommunisteiksi leimatut yhdeksän korealaista, heidän joukossaan yksi nainen, tulee ammuttavaksi. Kuolemantuomion syynä mainitaan kansallisen turvallisuuslain rikkominen.

Kreikan patriootti telotettu

Atena. — Kreikan kommunistisen puolueen johtaja Demosthenes Gheorghiou teloitettiin viime perjantaina. Sotaoikeus tuomitsi hänen kuolemaan osallistumisesta Kreikan kansan patrioottiseen kapinaan Atenan hallitusta vastaan.

Oikeistojohto teki kumarruksen

Lontoo. — Rautatietyöläisten union johto teki täällä kumarruksen ja hyväksyi työväenpuolueen hallituksen palkkojen jäädytysvaatimuksen, sekä hylkäsi rautatietyöläisten esittämän hoidastuttamisohjelman p a l k kojen korottamisen hyväksi.

VIIME TIEDOT

Houston, Tex. — Houstonin seuduilla riehuu Meksikon lahdelta kulkeutunut troopillinen myrsky, joka on aiheuttanut jo paljon vahinkoa, varsinkin riisiviljelyksillä alavilla mailla.

Ottawa. — Terveysministeri Martin sanoi eilen alahuoneessa, että hallitus saattaa pian ryhtyä neuvottelemaan maakuntien kanssa sellaisista perustuslakiin tehtävistä muutoksista, että voitaisiin ryhtyä toteuttamaan yleistä maksullista huolto-suunnitelmaa.

Belgrad. — Marsalkka Tito puhui eilen armeijan suurten manööverien päättyessä ja hyökkäsi Neuvostoliittoa sekä kansandemokratianmaita vastaan.

Bukarest. — Rumania ja Bulgaria ovat tunnustaneet Kiinan kansan uuden keskushallituksen.

Kanton. — Kuomintangin hallituksen ulkoministeri Yeh kutsui eilisiltana Neuvostoliiton asiainhoitajan ulkoministeriöön ja luki hänelle nootin, jossa ilmoitettiin kuomintangin hallituksen katkaiseen suhteet Neuvostoliittoon ja syytettiin Neuvostoliittoa "hyökkääjäksi, sopimuksen rikkojaksi ja kaukoidän rauhan sekä turvallisuuden vaarantajaksi".

Lontoo. — Britannian, Ranskan ja Yhdysvaltain odotetaan tällä viikolla tarkistavan asennettaan Kiinan kysymyksessä ja päättävän siitä tunnustetaanko Kiinan kansan uusi keskushallitus. Britannian laborhallitus on ilmoittanut, että se on valmis neuvottelemaan Atlantin paktin ja commonwealthin maiden kanssa Kiinan uuden hallituksen tunnustamisesta. Täällä sanotaan, että Britannia haluaisi kauppaetujen vuoksi tunnustaa Kiinan uuden hallituksen jos Yhdysvallat salli Britannian tehdä niin.

N.liitto on tunnustanut Kiinan kansanhallituksen

Katkaissut suhteet Kantonin hallitukseen ja ryhtyy diplomaattisiin suhteisiin kansanhallituksen kanssa

Lontoo. — Moskovan radio tiedoitti sunnuntaina, että Neuvostoliitto on tunnustanut Kiinan kansantasavallan uuden keskushallituksen ja katkaissut diplomaattiset suhteet Kantonin hallitukseen.

Varaulkoministeri Andrei Gromyko on lähettänyt Kiinan kansantasavallan keskushallituksen ulkoministerille Cou En-laille sähkeen, jossa ilmoitettiin Neuvostoliiton tunnustavan Kiinan kansantasavallan.

Ulkoministeri Choun tiedoitettiin aikaisemmin ilmoittaneen ulkomaiden diplomaattisille edustajille Kiinassa, että Mao Tse-tung on antanut virallisen julistuksen uuden kansanhallituksen perustamisesta.

Moskovan radiotiedoissa sanottiin Neuvostoliiton hallituksen päättäneen vaihtaa lähettiläitä Kiinan kansantasavallan hallituksen kanssa.

Varaulkoministeri Gromykon lähettämässä sähkeessä sanottiin mm:

"Sosialistisien Neuvostotasavaltojen hallitus vahvistaa täten saaneensa Kiinan kansan keskushallituksen tämän vuoden lokakuun 1 pnä antaman julistuksen ja ehdotuksen diplomaattisten suhteiden järjestämisestä Kiinan kansantasavallan ja Neuvostoliiton välillä.

"Harkittuaan Kiinan kansan keskushallituksen ehdotusta, Neuvostoliiton hallitus pyrkiessään ylläpitämään ystävällisiä suhteita Kiinan kansaan ja luottaen siihen, että Kiinan kansan keskushallitus edustaa Kiinan kansan valtavan enemmistön tahtoa, ilmoittaa täten teille, että se on päättänyt ryhtyä diplomaattisiin suhteisiin Kiinan kansantasavallan kanssa ja vaihtaa lähettiläitä."

Shanghai. — Kiinan kansanhallituksen punainen lippu vedettiin täällä ensimmäisen kerran virallisesti salkoon sunnuntaiaamuna kello 8. Kaikki Shanghain radioasemat lähettivät Kiinan kansantasavallan uuden kansallishymnin.

Uuden hallituksen muodostamisen johdosta järjestettiin täällä ja kaikkialla muualla kansanarmeijan vapauttamilla alueilla Kiinassa juhlatilaisuuksia ja paraateja. Pekingistä tiedoitettiin, että uusi hallitus on jättänyt ulkomaiden konsulaateille virallisen pyynnön, että se tunnustettaisiin ulkomaiden taholta.

Kansandemokratian maat kääntävät selkänsä Titon hallitukselle

Tito ärhentelee Neuvostoliitolle ja saa nyt imperialisteilta voimakasta tukea propagandasodassa

Bukarest. — Rumanian ulkoministeri Ana Pauker ilmoitti sunnuntaina, että Rumania on mitätöinyt Titon hallituksen kanssa tehdyn ystävyys- ja avunantosopimuksen. Hän sanoi Titon hallituksen yrittäneen harjoittaa Rumanian maaperällä agitatiota Neuvostoliittoa vastaan.

Sofia. — Bulgaria mitätöi lauantai-iltana Bulgarian ja Jugoslavian ystävyys- ja avunantosopimuksen, kuten Unkari ja Puola tekivät jo aikaisemmin.

Tshekkoslovakian o d o t e t a a n noudattavan toisten kansandemokratianmaiden esimerkkiä ja mitätöivän Titon hallituksen kanssa tehdyn sopimuksen.

Belgrad. — Marsalkka Tito uhkaili lauantaina Neuvostoliittoa, että "sen on otettava vastuu niistä seurauksista mitä saattaa tulla sen johdosta, että Neuvostoliitto mitätöi ystävyys- ja avunantosopimuksen".

Tito syytti, että Neuvostoliitto käyttää "kiristystä Jugoslavian kansan peloittelemista varten".

Tito jätti Neuvostoliiton asiainhoitajalle 2,000 sanaa sisältävän nootin, missä syytettiin Neuvostoliittoa, että se "käyttää agressiivista painostusta Jugoslaviaa kohtaan ja vaarantaa maailman rauhan sekä rikkoo YK:n peruskirjaa".

Titon hallitus saa nyt voimakasta tukea länsivaltain imperialisteilta propagandasodassa Neuvostoliittoa ja kansandemokratian maita vastaan. Länsivaltain parhaita propagandisteja on pantu avustamaan Titon asiaa ja kuuluttamaan maailmalle miten Neuvostoliitto "iskee Jugoslavida tikarilla selkään".

Berlin. — Brittiläisten valvonnan alaisena ilmestyvä sosdemien lehti Sozialdemokrat levitti lauantaina huhua, että 8,000 miestä käsittävä saksalainen "kansanpoliisipiikaati" hyökkäysvaunuineen ja raskaine tykkeineen on valmiina Bulgariassa "siltä varalta jos ryhdytään toimenpiteisiin marsalkka Titon Jugoslaviaa vastaan."

Varsova. — Puola mitätöi perjantai-iltana Puolan ja Jugoslavian ystävyys- ja avunantosopimuksen, sekä vaati samalla, että Jugoslavian täkäläisen lähetystön henkilökunnan kahdeksan jäsentä on kutsuttava heti pois Puolasta.

Puola vaati lisäksi, että Jugoslavian lähetystön on lopetettava kaikki vihamielinen toiminta Puolaa vastaan.

Puolan ulkoministeriö jätti Jugoslavian lähetystölle nootin, jossa sanottiin Puolan saaneen todisteita siitä, että Jugoslavian edustajat Puolassa ovat harjoittaneet vakoilua ja diversiotoimintaa tarkoituksella vahingoittaa Puolan puolustusta ja taloutta.

Budapest. — Unkarin hallitus mitätöi perjantaina Unkarin ja Jugoslavian välisen ystävyys- ja avunantosopimuksen.

Ulkoministeri Kallai jätti Jugoslavian lähettiläälle nootin, jossa sanottiin Titon hallituksen häpäisseen sopimusta ja osoittaneen epäystävällisyyttä Unkaria kohtaan jo vuosikausia.

Unkarin nootissa sanottiin äskeisen maanpetosjutun käsittelyssä tulleen ilmi, että Titon hallitus oli järjestänyt salaliiton Unkarin hallituksen kukistamista varten.

Rumanian sanomalehdistö vihjasi siihen, että myös toiset itä-Euroopan ja Balkanin maat noudattavat Puolan ja Unkarin esimerkkiä.

Lontoo. — Britannia on vaatinut, että Unkarin täkäläisen lähetystön virkailija Mihaly Gerencser on kutsuttava kotiin. Tämä on labor-hallituksen taholta kostotoimenpide sen johdosta, että Britannian Budapestin-lähetystön eräs brittiläinen työläinen pidätettiin jokin aika sitten kuuluste-luja varten Unkarissa.

Ulkoministeriö sanoi, että Budapestin lähetystön sähkötyöläinen W. Harrison pidätettiin heinäkuun 1 pnä ja häntä kuulusteltiin neljä tuntia. Harrison lähti Unkarista heinäkuun 9 pnä.

Suuri tulipalo riehunut Kemissä

Helsinki. — Palokuntalaiset saivat lauantaina rajoitetuksi tulipalon, joka tuhosi suuret puutavaravarastot Kemissä.

Tulipalo alkoi lauantain vastaisena yönä ja sen aiheuttamat vahingot arvioidaan 1,000,000,000 markaksi, noin $4,200,000 Amerikan rahassa.

Palopaikalla on ryhdytty toimittamaan tutkimuksia sitä varten jos löydettäisiin sabotaashin merkkejä.

Sammutustyötä haittasi kova tuuli, joka lennätti palavia kekäleitä laajalle alueelle ja sytytti toisia tulipaloja. Tulipalo syttyi mm. eräässä salraalassa, joka oli evakuoitava.

Palossa tuhoutui suuri määrä puutavaraa, jota kasautui varastoon äskeisen lakon aikana. Se puutavarapiha, missä tulipalo riehui, on Suomen suurimpia puutavarapihoja.

Yhdysvaltain sotilaita on vapautettu

Vienna. — Yhdysvaltain sotilasviranomaiset ilmoittivat lauantaina, että Neuvostoliiton alueella syyskuun 25 p. alkaen olleet kaksi yhdysvaltalaista sotilasta ovat palanneet takaisin. Palautetut sotilaat sanoivat, että venäläiset kohtelivat heitä hyvin, ja että heidän ruokansa oli hyvää. Mitään kuulusteluja ei ollut, sanoivat sotilaat.

Francoa tehdään populäärisemmäksi

Lisbon. — Portugalin ulkoministeriö ilmoitti viikon vaihteessa, että Espanjan diktaattori, generalismus Francisco Franco vierailee lokakuussa Portugalissa.

Kreikan fasistit rajaselkkauksessa

Frankfurt, Saksa. — Albanian viranomaisessa radiouutisessa tiedoitettiin lauantaina, että kreikkalaiset joukot olivat keskiviikkona ylittäneet Albanian rajan, mutta Albanian puolelta avattu tuli pakoitti rajan ylittäneet takaisin Kreikan puolelle.

N.liitolle ei anneta enää sotakorvausta länsi-Saksasta

Länsivaltain sanotaan päättäneen jakaa N.liitolle kuuluvat sotakorvaukset toisille maille

Lontoo. — Liittolaisten ylikomissionerien Bonnissa ilmoitetaan saaneen määräykset, ettei Saksan teollisuuslaitoksia toimiteta enää Neuvostoliitolle sotakorvauksina, kuten Potsdamin sopimus edellytti.

Sellainen päätös on tehty Yhdysvaltain, Britannian ja Ranskan kesken käydyissä diplomaattisissa neuvotteluissa. Tästä päätöksestä tiedoitetaan aikanaan liittolaisten sotakorvausvirastolle Bryssellissä ja se virasto jakaa sitten toisille maille ne teollisuusvälineet, mitkä muussa tapauksessa olisi annettu Neuvostoliitolle.

Saattaa tapahtua niin, että kolmen vallan päätöksestä ilmoitetaan virallisesti hetimiten. Neuvotteluissa sovittiin siitä, että annetaan tuon päätöksen johdosta "hyvin varovainen selitys protestien ja propagandan ehkäisemiseksi", mutta nyt on kyseellistä noudatetaanko sellaista varovaisuutta.

Jos Neuvostoliitto protestoi, niin länsivallat oikeuttavat päätöksensä sillä väitteellä, että "Neuvostoliitto on jo saanut täyden 10 prosenttia niistä sotakorvaussuorituksista, mitä s e n osalle kuuluu Potsdamin sopimuksen mukaan".

Neuvostoliiton piti saada tuon 10 prosentin lisäksi 15 pros. sotakorvauksia, joista sen oli määrä suorittaa korvaus sotakorvausvirastolle erinäisten itä-Saksasta saatavien tuotteiden muodossa. Länsivallat väittävät Neuvostoliiton lyöneen laimin Potsdamin sopimuksen noudattamisen, ja ettei siitä ole sen vuoksi oikeutta saada sotakorvauksia.

Chiangin sotalaivat harjoittavat merirosvoutta

Shanghai. — Kuomintangin hallituksen laivasto kaappasi sunnuntaina kaksi amerikkalaista kauppalaivaa ja vei ne laivaston tukikohtaan Chushan-saarelle.

Kaappauksen suoritti kaksi entistä yhdysvaltalaista sotalaivaa, jotka annettiin kuomintangin hallitukselle.

Amerikkalaiset laivat lähtivät viime torstaina Shanghaista ja ne pidätettiin Shanghain edustalla, kuomintangin erään hävittäjälaivan uhatessa ampua ne upoksiin, jos ne yrittävät paeta.

Amerikkalaiset laivat lähettivät useita avunpyyntöjä Yhdysvaltain viranomaisille, mutta niille ilmoitettiin etteivät yhdysvaltalaiset sotalaivat mene auttamaan niitä, "koska se ei ole Yhdysvaltain ulkopolitiikan mukaista".

Näissä laivoissa on toistakymmentä brittiläistä, amerikkalaista ja norjalaista matkustajaa sekä useam miljoonan dollarin arvoiset lastit.

Kuomintangin sotalaivat ovat kaapanneet myös kaksi pienempää brittiläistä laivaa. Toisen kaapatun laivan lasti ryöstettiin Cushanissa ennenkuin laiva päästettiin menemään. Toinen laiva lähetti radiotiedon, että se oli vapautettu lasteineen.

Vanhoillinen brittiläinen lehti North China Daily News sanoi, että tällaiset kaappaukset ovat suoranaista merirosvoutta.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4266. Manager E. Sukst. Editor W. Edmund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. 6.00 6 kk. 3.25 3 kk. 2.00
Yhdysvalloissa: 1 vk. 7.00 6 kk. 3.50
Suomessa: 1 vk. 7.50 6 kk. 4.25

Fordin uusi työehtosopimus

Autotyöläisten union oikeistolaisen johtajan Walter P. Reutherin ja autokuningas Fordin viime viikolla Yhdysvaltain puolella allekirjoittamaa uutta työehtosopimusta — mitä jäsenistö ei tosin ole vielä hyväksynyt — on tälläkin puolen rajaa kuvailtu suureksi merkkitapaukseksi mikä avaa muka uusia latuja työläisten ja työnantajien välisten suhteiden historiassa.

Tosiasiassa tässä sopimuksessa ei ole mitään muuta "uutta" paitsi se, että oikeistososialidemokraattisten uniojohtajien perääntyminen ja petos jäsenistöään kohtaan peitellään uudella ja vaikeammin käsitettävällä verholla. Pinnallisesti katsoen 30 kuukauden ajaksi tehty työehtosopimus ja siihen sisältyvä, paljon mainostettu $100 eläke, näyttävät hyviltä. Mutta kun asiaa pysähdytään miettimään, silloin on kysyttävä, että mihin hinnalla tämä sopimus saatiin ja sitten on vertailtava hintaa ja tuloksia toisiinsa. Eräänlaisen johtolangan antaa tämän kysymyksen käsittelyssä Ford-yhtiön varapresidentti John B. Bugasin lausunto, että tehty sopimus on "erinomaisen hyvä kauppa yhtiölle, sen työläisille ja uniolle".

Ja miksikä ei! Aikana jolloin on odotettavissa uutta ilfatoorista vyöryä — yleistä hintojen kohoamisaaltoa — Reuther teki työehtosopimuksen 30 kuukauden ajaksi niin, ettei yhtiön tarvitse pelätä mitään palkankorotusvaatimuksia vuonna 1949 eikä vielä 1950, sillä sopimuksen mukaan ensimmäinen palkkojen tarkistusvaatimus voidaan union taholta esittää vasta tammikuun 1 pnä 1951! Reuther ja kumppanit luopuivat kaikista palkankorotusvaatimuksista, antoivat siunauksensa (lupasivat vielä sitä auttaakin) yhtiön harjoittamalle työnkiihdytykselle ja sitoivat työläisten kädet 2½ vuoden ajaksi.

Kukaan ei voi kieltää sitä tosiasiaa, etteivätkö Reuther ja kumppanit maksaneet hyvää hintaa sopimuksestaan.

Entä sitten tulokset? Tämä 30 kk. ajaksi tehty työehtosopimus ei anna sentinkään palkankorotusta. Mutta se siunaa palkkojen alentamisen työn kiihdytyksen muodossa. Se lupaa antaa Fordin työläisille $100 kuukausieläkkeen, jos työläinen on ollut Fordin palveluksessa 30 vuotta hänen täyttäessään 65 vuotta. Lisäksi sopimuksessa on kohta, jonka mukaan eläkettä voidaan antaa nuoremmillekin työkyvyttömille, 55-vuotiaista alkaen eläkettä, jos he ovat palvelleet 30 vuotta uskollisesti yhtiötä, mutta heille maksetaan eläkettä vain $50 kk. sillä sopimuksen eläkekohtaan kuuluu myös liittohallituksen sosiaalinen avustusmaksu, jota ei näin "nuorille" ihmisille anneta. Lisäksi on muistettava, että tämä uusi sopimus ei edellytä Fordille kymmenen sentin menoja työläistä kohti tunnissa kuten Reutherin miehet ovat vääristellen selittäneet sillä koko vakuutuskohtaan kuuluu myös yhtiön aikaisemmin suostumat muut huoltotoimenpiteet. Arviointien mukaan tämä eläkejärjestelmä aiheuttaa yhtiölle 8.5 sentin lisämenot tuntia ja työläistä kohti.

Tämäkin näyttää pinnallisesti mukiinmenevältä. Mutta kun muistetaan Fordin kuuluisa työkiihko, mitä edelleen tehostetaan, silloin nousee kysymys, että kuinka moni työläinen kestää sitä 30 vuotta? Vähääkään epäröimättä voidaan sanoa, että ainoastaan murto-osa Fordin työläisistä tulee hyötymään tästä eläkesopimuksesta. Kun tätä tosiasiaa verrataan tehtyihin myönnytyksiin, silloin havaitaan, että suuri ja raskas oli se hinta, minkä oikeistososialidemokraattinen Reuther maksoi tästä työehtosopimuksesta.

Tässä on vielä toinenkin vertailu. John L. Lewisin johtama kaivosmiesten unio teki myös jokin aika sitten työehtosopimuksen, jonka mukaan kaivosmiehet saavat 60 vuotta täytettyään ja 20 vuotta palveltuaan täyden maksun. Reutherin nyt allekirjoittama sopimus on siis paljon huonompi kuin kaivosmiesten eläkesopimus.

Reutherin allekirjoittamalla sopimuksella on vielä sekin paha puoli, että sillä on taipumus tehdä työläisten uniosta jonkinlaisen huoltoyhdistyksen, mikä saattaa työläisten vanhuudenpäivät yhä enemmän riippuvaisiksi yhtiön olemassaolosta, hyvinvoinnista ja edistyksestä, sensijaan, että eläkekysymys käsiteltäisiin yhteiskunnallisena reformina, jonka alaisiksi pitäisi saada kaikki kansalaiset siten, että Fordin tapaiset yhtiöt ja muut maksaisivat oman osansa sen kuluista valtiolle. Sanalla sanoen Reutherin paljon ylistetty eläkesopimus on hyvin kyseenalaista laatua mihin sisältyy vaarallisia yhtiön unionismin siemeniä.

USA:n terästyöläisten lakko

Yhdysvaltain puolella viikon vaihteessa alkanut terästyöläisten suuri lakko on hyvin tärkeä ja samalla opettavainen taistelu tämän mantereen työväenliikkeelle yleensä, puhumattakaan nyt siitä, mitä se merkitsee asianomaisille terästyöläisille.

Ilman muuta on selvää, että Yhdysvaltain suuret ja mahtavat terästyhtiöt, jotka esiintyvät kuten valtio valtiossa ainakin, ovat päättäneet antaa työläisilleen "opetuksen" siitä, mitä heidän rauhaansa sopii. Teräsparoonit näkivät Philip Murrayn jatkuvassa perääntymisessä yleisen heikkouden merkin ja päättivät yrittää lyödä terästyöläisten rivit hajalle. Terästehtaiden asema — kun otetaan huomioon teräsyhtiöiden satumaisen suuret voitot, työläisten suhteellisen pienet palkat ja nykyinen inflatoorinen suunta hinnoissa — on täysin kestämätön. Terästyöläiset ovat ehdottomasti oikeassa vaatiessaan lakon avulla korkeampia palkkoja ja muita parannuksia työolosuhteisiinsa.

Samalla kertaa on erikoisen tärkeätä tutustua siihen luokkasovittelun taktiikkaan minkä avulla presidentti Murray sai halpaa mainostusta ja päänsilitystä porvareilta — mutta ei mitään parannuksia terästyöläisille. Murrayn kannattajat ovat selittäneet jäsenille ja meille kaikille, että katsokaahan tänne oikeata työväen valtiomiestaitoa; Murray on arvossapidetty ja "hyvä" kansalainen, siksi hänen ei tarvitse turvautua taistelumenetelmiin, sillä viisaana ja kunnioitettuna työväenjohtajana hän voi neuvottelupöydän ääressä puhua teräskapitalistit tainnoksiin.

Mutta näin ei kuitenkaan tapahtunut. Murrayn kommunistivastaisuus, Marshallin avun suunnitelman ja Atlantin paktin kannattaminen, ei tuottanut palkankorotuksia terästyöläisille. Ja kun mr. Murray perääntyi häpeällisesti työläisten haluamasta palkankorotusvaatimuksesta ja ilmoitti olevansa valmis hyväksymään yhtiön epävarman ja monivaaraisen eläkesuunnitelman palkankorotusten korvikkeeksi, niin teräsyhtiöt vetivät sellaisen johtopäätöksen, että tämä perääntyminen on heikkoutta, jota on käytettävä hyväksi terästyöläisten rivien edelleen heikentämiseksi. Täten nähdään dialektista kehitystä — luokkasovintoa saarnannut ja luokkasovittelun politiikkaa toteuttanut Philip Murray johti Yhdysvaltain 500,000 terästyöläistä suureen luokkataisteluun — lakkoon maansa suurimpia monopolipiirejä vastaan!

Kaiken tämän johdosta ei voida olla toteamatta sitä, että sellaiset "pahat" uniot kuin esim. kaivosmiesten ja sähkötyöläisten uniot, sekä Ontarion metsätyöläisten unio, joiden maailmankatsomus hylkää luokkasovittelun ohjelman, ovat voittaneet palkankorotuksia tai torjuneet työnantajien hyökkäykset olosuhteiden huonontamiseksi ilman lakkoa.

Mutta tärkeintä on kuitenkin tämä: Yhdysvaltain työväestö on nousemassa hyökkäykseen. Terästyöläisten lakko voi hyvinkin olla ratkaisevana tekijänä sen suurhyökkäyksen torjumiseksi minkä avulla nyt pyritään sälyttämään kriisin taakka Yhdysvaltain työtätekevän väestön kannettavaksi.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Tänään täyttää **Matti W. Mäki**, R. R. 1, Notch Hillesta, BC:ssä 70 vuotta. Toivotamme paljon onnea päivän sankarille!

Torstaina, syysk. 29 p:nä täytti **mrs. Anna Laine** South Porcupinessa 75 vuotta. Onnittelumme korkean iän saavuttaneelle päivän sankarille!

Mitä muut sanovat

KIELTA MITÄ SODAN LIETSOJAT YMMÄRTÄVÄT

Sanotaan, että maailman rauhankongressin ja Ranskan kansan valtavien mielenosoitusten jälkeen Washingtonissa levitetyt raportit päättyvät neuvoon, että "on vaarallista antaa aseita sellaisten kansojen käsiin".

— Ukrainian Canadian.

• • •

MUTTA PIKKUPISKIT EIVÄT KAI SAA MITÄÄN PALVELUSTENSA PALKAKSI

Marshallin suunnitelma ei ole menestynyt siten kuin siitä kirjoitetaan. Se on osoittautunut huonoksi Canadalle, Englannille ja kaikille marshalloiduille maille. Mutta "Life", "Time" ja "Magazine Digest" — ne julkaisut jotka käyttävät niin paljon tilaansa sen ylistämiseen, löysivät siitä kultakaivannon.

Hyvin tunnettu amerikkalainen journalisti George Seldes paljastaa, että 853,000 Marshallin dollaria on maksettu Life-julkaisulle erikoispropagandasta Euroopassa. Samoista lähteistä ja samasta syystä Time-julkaisu on saanut $369,000 ja "Reader's Digest" $305,000. Muutkin julkaisut ovat päässeet osallisiksi tästä kultakaivannosta. New York Sunday Times on saanut $110,000 ja New York Herald Tribune on saanut $827,000. ("Muuten vain porvarit", kuten Toronton Vapaa Sana, tokoilainen Raivaaja jne. ovat ilmeisesti huutaneet ilman maksua "minä myös", koska niiden nimiä ei mainita. — Vapaus).

Me olemme kuulleet paljon sellaisista lehdistä, joiden väitetään elävän "Moskovan kullasta". Me emme ole koskaan nähneet sellaista metallia ja uskomme sellaiset jutut taruksi. Mutta Marshallin kullassa ei ole mitään tarunomaista. Se on melko vankkaa tavaraa ja sillä ei ilmeisesti ole mitään rajaa. Marshallin miljoonia syötetään "vapaalle lehdistölle", ei vain Yhdysvalloissa, vaan kaikissa kapitalistimaissa. Ja mitä enemmän sellaiset lehdet tätä rahaa saavat, sitä enemmän ne kerskuvat "vapaudestaan". — Steelworker & Miner, Sydney, N. S., elok. 15 p. 1949.

• • •

TITON OSAKKEET

. . . Epäilemättä (Yhdysvaltain) valtiodepartmentin kiintymys Titon suhteen(vaatiessa Titolle YK:n Turvallisuusneuvoston paikkaa kahdeksi vuodeksi) johtuu osittain siitä, että Uutta Kiinaa ei voida estää ottamasta sille oikeutetusti kuuluvaa paikkaa parin vuoden kuluessa. Sitä voidaan viivästyttää, mutta ei kovinkaan paljoa.

Täten Turvallisuusneuvoston olemus muuttuu perustuksiaan myöten ja suurvaltojen äänestysvoimaksi muodostuu kolme kahta vastaan. Titon asiamiehen ehdottaminen Turvallisuusneuvostoon on täten puolustustoimenpide — ei vain Neuvostoliittoa, mutta myös Uutta Kiinaa vastaan. Mutta Titot tulevat ja menevät. Venäjä ja Kiina ovat aina. — Joseph Starobin, N. Y. Daily Worker.

• • •

$18.56 VAJAUS

"Kohoavat elinkustannukset koskevat kaikkein raskaimmin niihin ihmisiin, joiden on tultava toimeen vähäisiksi määritellyillä tuloilla. Toronto Welfare Councilin juuri julkaistun tutkimuksen perusteella on selvää, että monet vanhuudeneläkettä saavat joutuvat näinä aikoina elämään tuskallisen puutteellisissa oloissa.

"Kun tutkittiin Torontossa yksinään elävän 75-vuotiaan miehen elinkustannuksia muodostettiin sen perusteella seuraavanlainen kuukauden minimi-menoarvio terveyden ja säädyllisyyden minimivaatimuksia silmällä pitäen:

Ruokaan	$23.17
Vaatetukseen ja sen kunnossapitoon	5.23
Parranajoon yms.	.83
Kyyteihin	.50
Lukemiseen	.25
Huvituksiin	1.08
Uskonnolliset menot	1.08
Tupakkaan yms.	2.17
Pesuun	1.00
Terveydenhoitoon	.10
Sanomalehdet ja radio	.96
Vieraiden kestitys	.69
Vuokra ($5.00 viikossa)	21.50
Yhteensä	$58.56

"Menoarvio ei myönnä kerrassaan mitään mahdollisuutta loisteliaisuuteen mutta todistaa paremminkin, että sen mukaan on elettävä koettelemusten edessä. Mutta siitä huolimatta se osoittaa, että niiltä vanhuudeneläkkeen saajilta Torontossa, jotka saavat täyden $40.00 eläkkeen, puuttu $18.56. Ainoana mahdollisena johtopäätöksenä on se, että ne vanhuudeneläkkeiden saajat, joilla ei ole mitään muuta tuloa, joutuvat elämään 'tervevden ja säädyllisyyden' minimivaatimusten alapuolella olevissa olosuhteissa.

— Toronto Daily Star.

Dyson Carter:
Maailman kasvojen muuttuminen

Neuvostoliiton toimesta on ryhdytty paljon kauaskantoisempaan työhön ilmaston muuttamiseksi ja sadon lisäämiseksi: mitä ihmiset ovat koskaan tehtäväkseen ottaneet. Kuvitellaanpa mielessämme Canadan kaikkia farmeja. Niiden yhteenlaskettu pinta-ala on 60 milj. eekkeriä. Neuvostoliiton kansa valtaa uudelleen viljeltäväksi 5 kertaa suuremman alan 300 milj. eekkeriä! Täkäläiset anomalehdet sivuuttavat sen puhumalla "puiden istututussuunnitelmasta". Todellisuudessa se on vallankumouksellinen työ ihmisen vallatessa haltuunsa luontoa. Siitä on nyt saatu enemmän yksityiskohtaisia tietoja.

Tämän suunnitelman ensimmäisenä askelena on radikaalinen muutos ja kokonaan uusi menetelmä maan muokkauksessa ja sadonkorjuussa. Sen perusajatuksen esittivät jo vuosia sitten kuuluisat venäläiset maataloustiedemiehet Williams ja Dokuchaev. Heidän teorioitaan kokeiltiin ja täydennettiin vasta sen jälkeen kun vallankumous vapautti Venäjän ja Ukrainan kansat kapitalismin painolastista. (Tästä enemmän toisten).

METSÄNISTUTUS-SUUNNITELMA

Tässä yhteydessä me tutkimme tämän suunnitelman toista vaihetta. Metsänistutussuunnitelmaa. Mitään sellaista ei ole koskaan aikaisemmin tunnettu ja sen jotkut yksityiskohdat ovat mitä mielenkiintoisimpia Canadalle.

Miljoonia puita istutetaan. Sadat puuasemat tuottavat tätä tarkoitusta varten 300 milj. paunaa puun siemeniä. Miljoonia sosialistisia farmareita osallistuu tehtävään minkä päämääränä on muodostaa suuria metsiä sellaiselle alueelle, joka muistuttaa meidän preerioitamme. Tässä on tyypillinen esimerkki menettelymuodoista:

Ensiksi kollektivistit merkkaavat maan noin 8-12 jalkaa suuriksi neliöiksi. Keväällä he istuttavat noin 40 tammenterhoa jokaisen neliön joka kulmaan. Tämä tarkoittaa että jokaiselle eekkerinalalle tulee 270 tammen taimenterttua.

Samalla kertaa kylvetään vehnää tai muuta viljaa leveisiin penkkeihin näiden taimenterttujen väliin. Kapeimpiin penkkeihin, jotka kulkevat viljapenkkien poikki pellolla, farmarit istuttavat joko maissia tai auringonkukkia. Täten, kun tammentaimet tulevat maan pinnalle, ne ovat auringon varjossa, ja samalla kertaa niitä suojataan rikkaruohoilta.

Tänä syksynä farmarit korjaavat satonsa ja kylvävät syysruista. Auringonkukkien ja maissin varret jätetään pellolle koko talveksi kannattamaan lunta. Ja jokaiseen kuudenteen vakoon erikoinen istutuskone istuttaa sellaisia pensaita kuin esim. akasiapuu.

Keväällä kootaan pois auringonkukkien ja maissien varret. Niiden tilalle (penkkeihin missä ne kasvoivat) farmarit istuttavat vaahteraputerttuja. Syysvehnä kasvaa ja elo korjataan pois. Tänä syksynä istutetaan lautaskylvökoneen avulla uusi ruis.

Seuraavana vuonna elonkorjuun aikana, samalla kun kaadetaan ruis, leikkuukoneet katkaisevat myös akasipensaiden latvat. Tämä aiheuttaa sen, että nämä pensaat leviävät ja tulevat tuuheiksi. Vieläkin kylvetään ruista.

Tämä on viimeinen kylvö. Siitä alkaen akasipensaat ovat riittävän isoja suojaamaan hennot puun taimet ja kontrolloimaan rikkaruohot, jotka ovat hyvin tuhoisia puiden taimille.

Ajan kuluessa tammi- ja vaahteratertut harvennetaan. Noin kolmenkymmenen vuoden kuluttua on noin 400 tammea ekkerinalalla ja sen lisäksi vahaterapuiden ryhmiä sekä tuuhea pensaskasvu maassa.

• • •

Miksi käytetään näin monimutkaista menetelmää? Asiallisesti se on paljon nopeampi ja halvempi menetelmä kuin se mitä tällä mantereella käytetään metsänistutuksessa. Ei ole tarpeellista se, että ensin kasvatetaan taimet ja sitten ne siirretään istutusalueelle. Ja kasvu on nopeampaa.

Se menetelmä toimii myös. Se tuottaa terveen ja luonnollisen metsän. Se välttää puiden suuren menetyksen, mikä usein tapahtuu Canadassa ja Yhdysvalloissa kun metsä istutetaan mekaanisesti huomioonottamatta metsän kehityksen luonnollisia suhteita.

Vuonna 1946 oli tälle uudelle menetelmälle ensimmäinen koevuosi Ukrainassa. Täten istutettu koemetsä oli siellä kasvanut jo useita vuosia. Kun sitten tuli vuoden 1946 kuivuus, mikä oli pahin mitä tunnetaan sukupolvien ajalta, sato oli normaalinen suojametsäalueella. Niiden ulkopuolella menestykset olivat 80-prosenttiset.

Kun nämä uudet metsät istutetaan tieteellisesti ja kun ne ovat tuhansia maileja pitkiä "vöitä", talvi- ja kesäilmasto muuttuu. Tuiskut ja polttavat tuulet häviävät. Talvet tulevat leudoimmiksi. Kuumuus ei ole kesällä niin kova.

Biljoonat puut pidättävät lumen ja sadeveden. Kuten luonnollinen metsä, ihmisen istuttama metsä säilyttää vettä ja vetää sitä ylös maan uumenista. Tämä kehittää asiallisesti sateita, poistaa kuivuuden ja tekee ilmaston leudommaksi laajalla alueella. Rumania, Unkari ja vieläpä jotkut länsi-Euroopankin osat hyötyvät siitä.

• • •

Samaan aikaan sosialistiset farmarit käyttävät jättiläiskokoisia uusia koneita, joiden avulla tehdään tuhansia uusia järviä, uusia kanavia ja pieniä jokia. He rakentavat maailman yhtä suurinta vesistöä rikkaalle farmialueelle. Järviin istutetaan kalaa, mistä saadaan suuria määriä parhainta proteinipitoista ravintoainetta.

Suunnitelmaan kuuluu myös se, että 1,750,000 eekkerinalalle istutetaan hedelmäpuita.

Kuudella eri alueella suoritettujen kokeiden perusteella Neuvostoliiton farmarit tietävät, että tämä suunnitelma lisää heidän satoaan hyvinä vuosina 50 prosenttia ja kuivina vuosina vielä paljon enemmänkin. Kun sosialistisen maan väestön lisääntyvä vauraus takaa heille pysyvät markkinamahdollisuudet, tämä suunnitelma antaa Neuvostoliiton farmareille jatkuvasti lisääntyvää vaurautta.

Miljoonat ihmiset osallistuvat suurella innostuksella tämän historiallisen työn suorittamiseen ihmiskunnan hyväksi. Samalla kun kapitalistisen maailman farmarit näkevät markkinamahdollisuuksiensa supistuvan, että tuulet vievät mukanaan heidän ruokamultansa, ja että heidän metsäntä tuhotaan, sosialistiset farmarit muuttavat maailman kasvoja.

Unioiden jäsenet tutkivat arvostellen selostuksia Calgaryn konventionista

Port Arthur, Ont. — Edustajain palattua Calgaryssa pidetystä Trades & Labor Congressin vuosikonventionista ovat eri alojen uniot pitäneet kokouksiaan täällä kaksoiskaupungeissa ja kuulleet edustajainsa selostukset konventionin menosta. Tällä viikolla esitettiin selostus ainakin metsätyöläisten, meijerityöläisten, elevaattorityöläisten ja lastaustyöläisten unioissa. Kahden viimemainitun unionkokouksissa heräsi lukuisia kysymyksiä joihin ei ole menneisyydessä kiinnitetty huomiota. Nämä viimemainitut uniot ovat oikeistohajottaja Frank Hallin konikauppojen uhreja. Ne menettävät tänä vuonna sopimuksia uusiessa palkankorotuksen, jota on yritetty siittemmin verhota kiihkeällä punajahdilla. Jokainen, joka on korottanut äänensä tätä konikauppaa vastaan on huudettu "kommunistiksi". Tässä näkyy tulokset siitä kurjasta luokkasovinnon politiikasta, jota AFL:n huippujohto ja sen canadalaiset edustajat, Hall, ym. ovat harjoittaneet.

Vuosi sitten oli Trades & Labor Congressin johto ja konventsionin enemmistö merimiesunion takana ja omaksui taistelukannan suurpääoman hyökkäystä vastaan. Nyt pidetty konventsioni totesi, että johto on antautunut läheisen toiminnan ohjelma, kysymyksissä AFL:n taantumusryhmille suurpääoman hyökkäyksen edessä. Calgaryn kventsionin alkupuoli kulutettiin oikeiston ja johtoryhmän erimielisyyksien selvittelyssä ja manoveerailussa. AFL:n ja sen "kansainvälisten" johtajien uhkailuja kommunisteja vastaan ja painostusvehkeillä käytettiin rivijoukkojen edustajain peloittelemiseen. Vasta viimeisenä päivänä jyrättiin läpi kaikki päätösponnet sellaisina kuin ponsikomitea oli ne muokannut. Keskustelulle ei sallittu aikaa. Niinpä esimerkiksi Port Arthurin ja Fort Williamin unioiden ja T. & L. Councilien lähettämät päätösesitykset, vaatien Canadan tekemään kauppaa kaikkien maiden kanssa ja kansainvälisen työväen yhtenäisyyden lujittamista, sekä Canadan unioliikkeen autonoomista toimintaoikeutta, jäivät höyryjyrän alle. Nyt pidetty konventsioni siunasi Marshall-suunnitelman, unioliikkeen kansainvälisen yhtenäisyyden lujittamisvaatimusta vastaan jyrättiin päätös, jolla kannatetaan hajoitusinternationalen perustamista, jne.

Vasta konventsionin viimeisinä päivinä kotimatkalla alkoi monelle edustajalle selvitä missä myllyssä olivat olleet, ja suuttumus valtasi monet heistä. Se ilmeni jo TLC:n virkailijain valinnassa. Esimerkiksi Canadan unioliikkeen autonomisen toiminnan puolesta ei saanut konventsionissa puhua eikä äänestää, mutta esim. sihteeriksi valittiin henkilö joka kuuluu itsenäiseen canadalaiseen ns. federal-unioon. Samoin veljesedustajaksi AFL:n konventsioniin valittiin Federal-union jäsen, joka ei ole mitenkään sidottu AFL:n koneistoon. Keskustelun jälkivaikutelmat yllämainituista ja muista konventsionin ilmiöistä ilmaisevat ainakin täällä Järvienpäässä, että välinpitämättömimmät ollut jäsenistö alkaa näkemään miten välttämätöntä on nousta puolustamaan oikeuksiaan. Valuutan laskiessa Marshall-suunnitelman puristusotteessa on Canadankin dollarin arvo virallisesti laskenut 10 prosentilla. Rahtimaksujen nousun yhteyssä siihen laskee työkansan elintaso selvästi. Työttömyyden lisääntyminen uhkaa kiertämättömästi — kaikki nämä ovat merkkejä syventyvästä talouspulasta.

Taistelu työväen elinehtojen, täystyöllisyyden, uniotoiminnan vapauksien ja rauhan säilyttämisen puolesta ovat niitä läheisiä kysymyksiä, joitten pohjalla rivijoukkojen yhtenäisyys ja taistelu voidaan lujittaa uniolikkeessä. Se yhtenäisyys voi tehdä tyhjäksi taantumusjohtajien vehkeilyn ja antautumisen suurpääoman vimmatun hyökkäyksen ja syventyvän taloudellisen uhkaavain iskujen edessä.

— A. T. H.

Jacob Warpula saatettiin maan poveen P. Arthurissa

Port Arthur. — Viime keskiviikkona haudattiin täällä Riverside hautausmaahan Jacob Warpula, Mokoman alueen farmari ja rautatietyöläinen.

Menneinä vuosina oli Warpula kuuluunut CSJ:n Conmeen osastoon ja ollut rautatietyöläisten union jäsen. Viimeaikoina oli hänen terveytensä ollut heikko ja oli jonkun aikaa Port Arthurin sairaalassa. Vielä kuoleman edellisenä lauantaina, vaimonsa lähtiessä farmille, oli Jaakko toivonut pääsevänsä pian pois sairaalasta. Mutta vaimonsa sanoi, että "kun rautatieläinen lähestyy eläkkeelle pääsyn ikää, on hänellä harvoin enää terveyttä levätä ja jatkaa elämää". Warpulan olisi vielä pitänyt olla työssä vuoden ennenkuin olisi päässyt lepäillen elämäänsä jatkamaan. Sairaus oli kuitenkin jo iskenyt niin syvälle, että hän kuoli viime sunnuntaina sairaalassa 64 vuoden ikäisenä. Häneltä jäi suremaan vaimonsa, kolme poikaa perheineen ja kaksi tytärtä perheineen sekä laaja toveri- ja tuttavapiiri Conmeessa ja ympäristöllä.

Haudalta palattua oli kahvitarjoilu Hoito-ravintolassa.

International-osuusliike sai kiitokset voiton päälle

Kaksoiskaupunkien Työnpäivän juhlakomitealta on saapunut erikoinen kiitoskirje International-osuusliikkeelle siitä arvokkaasta työstä mitä tehtiin lahjavoittopilettien myymiseksi ja onnitellen osuusliikkeen ehdokasta voiton johdosta.

Kaksoiskaupunkien Työnpäivän juhlissa voitti ns. Popular Lady-kilpailussa ensi tilan International-osuusliikkeen ehdokas Vivian Bazan, päästen kaikkien kahdeksan unioiden ehdokkaiden edelle. Great Lakes paperitehtaan työläisten union ehdokas oli etukäteen varma voitostaan, mutta viime hetkellä Vivian pyyhkäsi edelle äänimäärällä 3008. Mainitun union edustaja jäi toiselle tilalle 2946 äänellä. Metsätyöläisten union ehdokas Helen McArthur oli saapunut Marathonin kämpältä Stevensin alueelta ottamaan voiton vastaan, mutta hän tuli vasta neljänneksi. — ATH.

Tarkistakaa kätkönne ennen talven tuloa

Canadan Suomalaisten Arkisto kehoittaa kaikkia Canadan suomalaisten historiatyön ystäviä tarkastamaan kätkönsä vajoissa, ullakoilla ja muualla ennen talven tuloa, lämpimän sään vallitessa. Monilla Canadan suomalaisilla on varmaankin yhtä ja toista arkistoon kelpaavaa historia-ainehistoa, asiakirjoja ja Canadassa painettua vanhempaa suomenkielistä kirjallisuutta.

Lähettäkää Canadan Suomalaisten Arkistolle kaikki, jolla on merkitystä tämän maan suomalaisten historian kannalta katsottuna.

Kaikki lahjoitukset on lähetettävä osoitteella: Finnish-Canadian Archives, Box 354, Sudbury, Ont.

Ensi kerran kahvia Kongosta Suomeen

Helsinki. — (S-S) — Eräät kahvin maahantuottajat neuvottelevat parhaillaan kahvierän tuottamisesta Belgian Kongosta. Belgian kanssa tehtyyn kauppasopimukseen ei sisälly kahvia, joten on kysymys kompensaatiokaupasta. Maahantuotettava kahvi on tarkoitettu Belgian kahvikseen. Kongolaisen kahvin eroaa yleisemmin käytetyn brasilaisen kahvin mausta jonkin verran. Mainittakoon, että maahamme ole aikaisemmin tuotettu kahvia Kongosta.

KUULUSTELU PÄÄTTY

Viime keskiviikkona päättyi i jien kuulustelu siinä kerettilä tussa, jonka Yhdysvaltain hal nostanut Yhdysvaltain Komm puolueen 11 johtavaa jäsentä v Tämän tammik. 17 pnä alkan keudenkäynnin viimeisten tod joukossa oli myöskin kuuluisa rilaulaja Paul Robeson, joka tämän jutun uhkaavan yhdy laisten demokraattisia oikeuks

SITÄ ja TÄT

HUOLIMATON JALKAMIES

Poliisituomari ankarasti: "M tä miestä syytetään, konstaapel

"Huloimattomasta kävelystä, tuomari. Hän törmäsi kuorma likasuojan sisälle ja rikkoi viel dyttäjän."

• • •

NIINPÄ NIINKIN

Kun pikkutyttö ei halunnut nukkumaan, niin äiti neuvoi: "pojatkin menevät aina nukk yhdessä auringon kanssa."

"Niin . . ." sanoi pikkutyttö, ta vanha kana menee niiden mu

• • •

HALUSI NÄYTELLÄ

Maija Naurunen halusi saada miksi isä lauloi niin paljon ede päivänä.

"Hän yritti saada pikkulasta kumaan", selitti äiti.

"Jos minä olisin ollut pikk minä olisin ollut nukkuvinani" Maija.

• • •

JÄLKISEURAUKSIA

Simpson heräsi 9 aikaan. "V nun päätäni", hän valitteli. "E voi mennä työhön tänään".

Hän soitti työnantajalleen ja surkealla äänellä: "On turha m tella. Olin viime yönä ystävien juhlimassa ja juhlin kaiketi Olisitteko niin hyvä ja antaisit nun ottaa vapaan päivän tänä

"Well", kuului työnantajan ää helimesta. "Minä ihailen sinua kun kerrot totuuden, Simpson. tan sinua töihin huomenna 8 Ja saat pitää huoletti sen vapaa vän. Tänään on sunnuntai."

• • •

KOHTELIAS

— Tarjoilija, minä en pidä k kärpäsistä täällä ruuokalassa. ärtynyt ravintolaviera

— Jos näytätte minulle ne kä joista ette pidä, niin minä pyy ne kaikki pois, sanoi tarjoilija liaasti.

PÄIVÄN PAKINA

Kun kuolleet kävelevät

Ei mikään ole niin mieluista sensationälkäisille porvarillisille suurlehdille kuin tappaa taikka ainakin saattaa kuoleman sairaaksi poliittiset vastustajansa. Tarkoitan lehtien palstoilla. Mutta kun lehtien palstoilla tappaa taikka saattaa jonkun kuoleman sairaaksi, niin sillä on se ikävä puoli toiveajattelijoille, että kuolleet kävelevät ja sairaat tulevat terveiksi. Vieläkin yllättävämpää on se, kun kuolleeksi ilmoitettu tiedoittaa, että hänellä on vieläkin henkirepu jälellä.

Aivan äskettäin sattui juuri tällainen tapaus. Elokuun 14 päivänä oli New York Morning Journalissa uutinen otsikolla:

"Sionistien johtajan poika ammuttu Puolan rajan ylittäessä." Alaotsikko oli: "Vaimo myöskin kuollut kuulista."

Tämän uutisen kirjoittaja oli joku L. Ariyah. Uutisessa kerrottiin, että murhattu Heinrich Sadowski oli entisen Warsovan sionistien johtajan Meyer Sadowskin poika ja että Heinrich asui sdoan aikana Neuvostoliitossa. Noin vuosi sitten hän saapui takaisin Puolaan ja asettui asumaan Lodziin ja ryhtyi työhön "Toz"-nimiselle toiminimelle.

Näin kirjoittaja lavastaa juttunsa saadakseen sille mahdollisimmat traagillisen vaikutuksen. Sitten seuraa tarinan surullisin osa.

Mutta, korostaa Ariyah, Heinrich Sadowski halusi jättää Puolan. Hänet estettiin lähtemästä. Siksi, eräänä yönä, hän ja hänen vaimonsa menivät rajalle karatakseen yli, mutta heidät huomattiin. Kun heidät määrättiin palaamaan takaisin lähtivät he juoksemaan. "Laukaukset kaikuivat ja juutalaispariskunta oli monesta kohtaan ammuttu läpi ja he kuolivat haavoihinsa."

Järkyttävä tarina onnettomasta puolalaisesta juutalaispariskunnasta. Mutta yhdeksän päivää senjälkeen kun New York Morning Journalin kirjeenvaihtaja L. Ariyah oli tapattanut Sadowski puolisot Puolan rajalla lehtensä palstoilla oli "tapettu" Heinrich Sadowski saanut kuulla tappamisestaan. Hän oli tietysti ihmetellyt kun hän omasta mielestään hengitti vielä keuhkoilla ja ajatteli aivoillaan, että kuinka hän voi olla kuollut. Vieläkin suuremmalla syyllä kun hän ei edes sanottuna aikana ollut Puolan rajalla tapettavana. Hän lähetti New York Morning Journalille seuraavan kirjeen:

"Mikäli tulee kysymykseen raportti, joka julkaistiin New York Morning Journalissa, jonka olen juuri lukenut, voin sanoa sen olevan täysin valheellinen.

"Ensiksi, kun palasin Neuvostoliitosta ryhdyin työhön järjestölle, jonka tarkoituksena on suojella Puolassa olevan juutalaisväestön terveyttä (Toz-Ose), ensiksi Lodzissa, mutta lokakuusta 1948 lähtien Warsovassa, tämän järjestön hallinnon ylivalvojana, jossa asemassa olen edelleenkin.

"Minä jyrkästi kiellän, että olisin tähän päivään saakka pyytänyt keneltäkään maasta poistumislupaa ja siitä syystä kukaan ei ole voinut kieltää sitä minulta. Samalla haluan sanoa, että minulla ei ole aikomusta jättää Puolaa ja etten ole jättänyt Puolaa salaisesti.

"Senjälkeen kun palasin Neuvostoliitosta olen elänyt, tehnyt työtä ja asunut Puolassa. Minusta tuntuu, että on tarpeellista antaa tämä lausunto. Samalla haluan omalla allekirjoituksellani todistaa, että Morning Journalissa minusta ollut uutinen oli silkkaa valhetta."

Jos joku uskoo, että New York Morning Journalin toimittajilla on niin paljon rehellisyyden tuntoa, että julkaisevat Heinrich Sadowskin kirjeen, niin siinä he erehtyvät. Kapitalistisen suurlehdistön kultaisiin sääntöihin kuuluu, että kun tarkoituksellisesti valheellinen uutinen julkaistaan, varsinkin jos sillä loukataan Neuvostoliittoa taikka kansandemokraattisia maita, niin sellaista ei oikaista. Siitä syystä New York Morning Journalin palstoilla Heinrich Sadowski on edelleen vaimoineen tapettu Puolan rajalla, vaikka hän ihka elävänä talustelee Varsovan kaduilla.

Uuden demokratian maista t pakenevat yhteiskunnan joutila ka. Porv

Olemme saaneet hyvän valikoiman

UUSIA SUOMALAISIA

COLUMBIA

LAULU- JA SOITTOLEVYJÄ

Kaikki nämä COLUMBIA levyt ovat hyvin valmistettuja

DY—50 **Heppu Polkka**
Sellainen on Kettu Kaisa — Jenkka
Rytmi poikien kvintetti

DY—60 **Tonava kaunoinen — Valssi**
Kultaa ja hopeaa — Valssi
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—62 **Dolores — Valssi**
Valssiunelma
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—80 **Soi illan tuulonen — valssi**
Anitra — Tango
Laulanut Matti Jurva

DY—81 **Ilta Krimillä - Foxtrot**
Haihtuvat hetket — valssi
Laulanut Matti Jurva

DY—102 **Sulle vain — Tango**
Suven leikkeihin kaipaan — Valssi
Laulanut Eugen Malmsten

DY—104 **Kun Sun mä näin — Tango**
En syytä Sua — Valssi
Laulanut Eugen Malmsten

DY—109 **Onnehen päin käymme näin — Valssi**
Muistojen tango
Laulanut Matti Jurva

DY—122 **Wieniläis makeisia — Valssi**
Wieniläis verta — Valssi
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—123 **Iloinen leski — Valssipotpouri**
Aarre Valssi
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—126 **Sikermä Suomalaisia kansanlaluja ja tansseja, I ja II osa**
Soittolevy: Rytmi Pojat

DY—132 **Vanhat toverit — Marssi**
Gladiaattorien tulo — Marssi
Soittolevy

DY—137 **Muisto polttaa sydäntäin — Tango**
Ehtyneet kyyneleet — Valssi
Laulanut Eugen Malmsten

DY—139 **Revontulten maa — Valssi**
Kun tanssi pauhaa — Foxtrot
Laulanut Kaarlo Kytö

DY—154 **Viheltävä mustalainen — Valssi**
Yöllinen tango
Laulanut Matti Jurva

DY—155 **Lotos Tango**
Kuutamoyö Alsterilla — Valssi
Soittolevy: Ramblers orkesteri

DY—156 **Kielon jäähyväiset — Valssi**
La Paloma — Tango
Soittolevy: Ramblers orkesteri

DY—175 **Oh, Senorita — Valssi**
Pilvien Poika — Foxtrot
Laulanut Eugen Malmsten

DY—181 **Suvituulet — Valssi**
Mä unta näin — Tango
Laulanut Eugen Malmsten

DY—184 **Sa muistatko metsätien — Valssi**
Tuo suru jonka sain — Tango
Laulanut Eugen Malmsten

DY—194 **Kuka saa, kuka ei — Jenkka**
Missä, koska ja milloin vain — Polkka
Laulanut Matti Jurva

DY—224 **Työväen marssi**
Barrikaadeilla — Marssi
Soittolevy

DY—245 **Katupoikien jenkka**
Toisen kylän tyttö — Polkka
Laulanut Matti Jurva

DY—242 **Elämäni kauniimmat päivät — Tango**
Kirsikan kukat — Foxtrot
Laulanut Matti Jurva

DY—255 **Älä Sinä tuppaa — Jenkka**
Viisitoista nättiä likkaa — Polkka
Laulanut Matti Jurva

DY—262 **Kukahan se on? — Polkka**
Hyljätyn jenkka
Laulanut Matti Jurva

DY—263 **Unten kaunis maa — Foxtrot**
Onnellisia päiviä — Foxtrot
Laulanut Matti Jurva

DY—265 **Jää luoksein — Tango**
Saariston tyttö — Merimiesvalssi
Laulanut Eugen Malmsten

DY—269 **Jos vain mä tohtisin — Foxtrot**
Tuntematon tie — Valssi
Laulanut Eugen Malmsten

DY—270 **Jo Painuvi Päivä — Valssi**
Surullinen Kuu — Slow--fox
Laulanut Olavi Virta

DY—274 **Hurmuri — Foxtrot**
Juliaana — Valssi
Laulanut Matti Jurva

DY—271 **Jää hyvästi armas — Foxtrot**
No—No Tango
Laulanut Olavi Virta

DY—275 **Käy purjein kuutamoon — Valssi**
Nyt tanssii Tilta — Valssi
Laulanut Eugen Malmsten

DY—277 **Marmonikka Serenaadi — Tango**
Syksyn varjoja — Valssi
Harmonikkaduetto: Laihanen ja Raivonen

DY—280 **Säveliä tuhansien järvien maasta, I ja II osa**
Soittolevy

DY—281 **Säveliä tuhansien järvien maasta, III ja IV osa**
Soittolevy

* **Tulkaa kuulemaan ja valitsemaan levyjä ennen kuin varasto loppuu.**

HINTA $1.25 KPL.

(LÄHETYSKULUINEEN)

Postitilausten tulee käsittää vähintäin KOLME LEVYÄ ennenkuin liike maksaa lähetyskulut.

Lähettäkää tilauksenne osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.

Yli neljäsosa on jo hankittu

Tähän mennessä on saapunut yhteensä 80 tilausta — Rapioita Sudburysta

Kahdeksan paikkakuntaa on tähän aamuun mennessä täyttänyt hankintaosuutensa lauantaina alkaneessa Vapauden levitysryntäyksessä, totesi Vpauden taloudenhoitaja E. Suksi antaessaan eilen ja tänä aamuna saapuneen postin tulokset katsauksen kirjoittamista varten. Sudburylaisia varmaankin kutittaa tieto siitä, että Sudburyn hankintaosuus on tullut täytetyksi ja että rapioitakin on jo kokonaista neljä tilausta. Mutta suhteellisesti vielä paremmin on tehnyt Copper Cliffin asiamiehemme Julius Seppälä, joka on lähettänyt kolme tilausta ja on siten ylittänyt hankintaosuutensa 50 prosentilla. Copper Cliff on siis ajanut sudburylaisten ohi yli 27 prosentilla.

Eilen ja tänään saapui yhteensä 43 tilausta, joten tähän mennessä on saatu kaikkiaan 80 tilausta eli enemmän kuin neljäsosa lopullisesta hankintamäärästä, joka on 300 uutta tilausta.

Hankintaosuutensa ovat täyttäneet ennen mainittujen lisäksi siis Sudbury, Copper Cliff, Hornepayne ja Sicamous.

Tilauksia on saapunut sitten lauantain katsauksen seuraavasti:

J. A. Seppälä, Copper Cliff, Ont., 3; Matti Heiska, Toronto, 4; Uuno Ojalammi, Montreal, 4; sudburylaiset Impi Tommila ja Eino Smith kumpikin kaksi; Juho Nissinen, Toronto, 11 ja Sudburyn ryntäyskomitea 7. Yhden tilauksen ovat lähettäneet seuraavat: Urho Torkko, Sudbury; E. Ketola, Vancouver; E. E. Hillman, Hornepayne, Ont.; Ida Romo, Wanup, Ont.; H. Ronty, Toronto; Geo. Mattila, Toronto; Lily Sandström, Port Arthur; Mary Nevala, Nipigon, Ont.; Helmi Tiitinen, Swastika, Ont. ja K. Siljander, Rolphton, Ont.

Torontolaiset näkyvät edistyvän huomattavalla tavalla tässä jalossa kilpailussa — kukaties he vielä ehtivät sivuuttamaan Sudburyn levityskaartin — perästä kuuluu sano torventekijä! Torontolaiset ovat ainoastaan kuutta tilausta vailla kuotansa täyttämisestä. Heidän ensimmäinen panoksensa oli kaikkiaan 17 tilausta, joista 11 oli uskollisen asiamiehemme Juho Nissisen tiliin.

Levitysryntäys näkyy päässeen heti alussa hyvään vireeseen, eikä pitkämatkaisten pidä lainkaan säikähtyä sudburylaisten ja Copper Cliffin menestyksestä sillä saattaa käydä siten, että täällä lähemmällä väsähdetään ennemmin kuin kauempana. Meidän velvollisuutemme on huomauttaa vielä siitä tosiasiasta, että sudburylaisten ja torontolaisten kesken on kilpailu paremmuudesta. Muistammehan miten sudburylaiset haastoivat torontolaiset — pääkaupunkilaiset — kilpailuun kanssaan rapioiden suhteen.

Koska Copper Cliff on ikäänkuin Sudburyn esikaupunki, väitetään sen koskevan pahasti sudburylaisiin, että esikaupunkilaiset pärjäävät ja ovat etutilalla tässä kiistassa, joka on käynnissä siitä mikä paikkakunta jää ensimmäiseksi rapioita hankkineiden kunnialistalla.

Koska tässä maailmassa on kaikki suhteellista, on aikomuksemme laskea rapiatkin suhteellisuuden perusteella, sillä se on kaikkein tasapuolisin menettely tässä suhteessa.

Mikähän yllätys tapahtuu torstaiaamuun mennessä?

Kaikkien yhteinen tunnus olkoon kuitenkin: Levitysryntäys on saatava kunniakseen lopputulokseen ja rapioita kymmeniltä eri paikkakunnilta.

Torstaina siis tavataan jälleen! — Levitysmies.

Suomen Yleisradion suunta muuttunut taantumuksen propagandavälineeksi

Helsinki. — Suomen Yleisradiossa on kesän aikana tapahtunut yhä edelleen jatkuva suunnan muutos, jonka johdosta nimimerkki "Nurkkapöytäkirjuri" kirjoitti aslasta Työkansan Sanomissa seuraavaan tapaan:

Terveeksi jälleen! Ennättikin vierähtää monialta viikkoja siitä kun viimeksi tavattiin ja paljon uutta on tällä välillä tapahtunut. Päätellen siitä kohusta, mitä yleisradion ympärillä viime aikoina on käyty sekä niistä lähetyksistä, joita kesän aikana olemme saaneet kuulla, ei ainakaan yleisradiossa ole vietetty hiljaista kesäkautta.

Ja miten olisi ennätettykään vietää, kun pääjohtajan erottaminen ja uuden asettaminen jo tiettävästi tuotti paljon puuhaa. Emme ole keskustelleet niiden piirien kanssa, jotka fanaattisella kiihkolla tahtoivat saattaa yleisradion jälleen sodanaikaiselle ja sitä edeltäneelle linjalle, mutta oletettavasti valheiden keksiminen selvistä asioista on vienyt oman aikansa. Ja aikaa on varmasti vienyt myös erotetun pääjohtajan aikana valmiiksi laaditusta ohjelmistosta kaiken demokraattisen ja vapaamielisen ylipyyhkiminen. Kesän kuluessa onkin jo voitu panna merkille, että on tapahtunut täsmälleen päinvastoin kuin hallintoneuvoston uusi puheenjohtaja rovasti Heljas sanoi pääjohtajan erottamista selittävässä puheessaan. Hän mm. esitti ajatuksen, että erimielisyyttä herättävät kysymykset ja näkökannat vastaisuudessa sandaan tasapuolisemmin käsittelyksi. Tuo "tasapuolisuus" on nyt osoittautunut sellaiseksi, että nekin vähäiset demokraattiset äänet, joita sodan jälkeen radiosta kuultiin, ovat käyneet yhä harvalukuisemmiksi ja vastaavasti epädemokraattiset äänet ovat lisääntyneet sekä päivä päivältä tulleet yhä häikäilemättömimmiksi. Olemme tuhka tiheään saaneet kuulla esim. nykyisten hallitusherrojen puheita, joiden sisältö on ollut kaikkea muuta kuin demokraattista ja tasapuolista. Olemme saaneet kuulla valheita, jopa uhkaukslakin, puhumattakaan uutisista, joiden sisältö on sangen yksipuolinen. Esimerkiksi radion kautta saamamme tiedot ja kannamääritteiyt nykytilanteesta ovat olleet kemiallisesti puhtaat tasapuolisuudesta, jopa totuudestakin. Radiokuuntelijain suuri enemmistö on kesän aikana todennut, että Suomen yleisradio on muuttunut ja on hyvää vauhtia muuttumassa yhä täydellisemmäksi taantumusblokin propagandavälineeksi.

Radion muuttunut suunta näkyy räikeästi myös taiteellisessa ohjelmistossa. Mitä esimerkiksi tehtiin Wuolijoen kirjoittamalle "Työmiehen perheelle"? Näyttää siltä, että Työmiehen perheen lähettäminen katkaistiin väkivalloin, sillä tiettävästi sitä piti olla jäljellä ainakin 7 kuunnelmaa. Suoraan radiosta aikaisemmin saamiemme tietojen mukaan oli näytelmästä tehty sopimus kokonaisuudessaan ja ainakin kaksi osaa oli täysin valmiina lähetystä odottamassa. Katkaisu tapahtui kuunnelmassa "Kaikkien maiden Rantaset, yhtykää", ja juuri näitä viimeisiä kuunnelmia maamme laajat työläispiirit odottivat erikoisella innolla, koska ne lähestyivät aikoja, jotka ovat nuoremmillekin kuuntelijoille tuttuja. Paitsi luvuisia valituksia ja paheksumisia yleisradion yleisestä suunnasta, on msan eri puolilta tullut myös työläisten kyselyjä Työmiehen perheen poistamisesta. "Ja vaikka poiston tarkoitus onkin selvä, niin olisi mielenkiintoista edes kuulla millä sitä perustellaan", sanotaan eräässäkin Ivalosta tulleessa kirjeessä. Minkälaisia perusteluja ei kuitenkaan ole annettu, joten lienee oikeus päätellä, että lapuanlaisten terrorikautta koskettelevissa Työmiehen perheen loppukuunelmissa on liian paljon yhteistä nykyiselle terrorikaudelle, jotta sen lähettäminen olisi ollut tarpeellistä sen enempää radion nykyiselle johdolle kuin työnantajapiirelle ja hallitukselleakaan.

Puuttumatta tällä kertaa lähemmin radion muihin ohjelmanumeroihin sanomme vain kuulemiin. Ensi viikolla jatketaan.

Tarkastakaa kuolleiden perut hyvin tarkasti

Joka päivä kaatuu hautaan Canadan suomalaisten vanhemman polven jäseniä ja heidän mukanaan myöskin monet historialliset muistot ja kokemukset, joita heillä on ollut elämänsä varrella. Manan majoille siirtyneillä jää usein kaikenlaatuisia asiakirjoja, joilla on historiallinen merkitys, esim. jäsenkirjoja, joiden yhteydessä saattaa olla vanhojen järjestöjen säännöt, ohjelmat, yms.

Alkää heittäkö hukkaan näitä perujа ennenkuin olette huolellisesti tarkistaneet ja arvioineet onko niissä mitään sellaista, minkä arvelette olevan Canadan Suomalaisten Arkistoon lähettämisen arvoista.

Kaikki lahjoitukset on lähetettävä osoitteella: **Finnish-Canadian Archives, Box 354, Sudbury, Ont.**

— On 1,393 turkisfarmia Albertassa ja ne tuottavat vuosittain noin $2,585,000 arvosta turkisnahkoja.

VAPAUDEN
Laivalippatoimisto

★

EDWIN SUKSI
Trans-Atlantic Passenger Conferencen valtuuttama asiamies

★

Edustamme meikein kaikkia johtavimpia valtamerilinjoja. Suunnitellessanne matkaa Suomeen tai muihin Euroopan maihin, voitte luottamuksella kääntyä puoleemme lippu- ym. matkaa koskevissa asioissa.

★

Paikkoja saatavana Suomeen matkustaville syys-, loka- ja marraskuun kulkuvuoroihin.

VIETTÄKÄÄ JOULUNNE SUOMESSA
Kaksi suurta joulu-huvimatkaa
SUOMEEN

Järjestetään kuuluisilla moottorilaivoilla

GRIPSHOLM — Jouluk. 3 p.
STOCKHOLM — Jouluk. 9 p.
Ainoastaan 10 vuorokautta
NEW YORKISTA SUOMEEN
Ruotsin kautta

★

Muistakaa sukulaisianne ja ystäviänne
SUOMESSA
SAL:N LAHJAPAKETILLA

6 paunaa jauhettua taatukahvia ilmatiivissä peltirasioissa pakattuna vahvaan kartonkiin, jonka ympärillä on terässvanne.
Type "C". Bruttopaino, 10 paunaa
Hinta: $6.25 sisältäen tullin

Vapaus Travel Agency
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

CLUB NEWS

Let Us Look At Ourselves

For some time now, there has been a great deal of thought given to the question of "how to strengthen the 'liitto'". Here are ventured a few humble thoughts and suggestions to this very vital question.

To accomplish this strengthening of the 'liitto", we have to keep in mind the fact that we are trying to do something big. We would not just strengthen the present clubs and perhaps create new ones, BUT AT THE SAME TIME WE WOULD LAY SOME OF THE FOUNDATION IN BRINGING PHYSICAL & OTHER CULTURAL BENEFITS TO THE WORKING CLASS OF CANADA. There are some who realize this but, do they realize just how big an accomplishment this would be? Do they realize the effect our success would have on the working class struggle. Unfortunately, too many of the youth fail to realize this at all!

IF (and that is a big word) we could bolster ourselves as we hope to do, it would be a smack in the eye to those who oppose the eventual freedom and certain victory of the working class.

For example, look at the New Democracies of Europe and you will see the part cultural activity plays in their new life and then look at Canada where this cultural activity is lacking on the same scale. Look at the new spirit the people of these countries have and look for it here. True, we are living more comfortably than they are and we have more money in our pockets. They however, are living for something more than a dream, and they are far richer culturally than we are.

We can see now big the results of this job would be now so no effort should be lost in making it a complete success. Where, however, do we begin?

You would think by righteous ideals and aims, the youth would flock to our cause but it is a well known fact that they don't. Some voice sympathy but that is as far as it goes.

What are we up against in this effort to win the support of the youth? This question would take fewer words answering if it were phrased **"What are we not up against?"** Some of them are as follows:

(a) Education received in schools.

(b) Direct benefits offered by groups not interested in the workers struggle (YMCA, Big money A.C.'s, etc.)

(c) The phoney life presented in the movies, books, etc.

(d) Direct Smear Campaigns.

If desired you could add on and on to this list.

This should make apparent that we are involved in a mythical battle. Our opponents have us beat all the way from propaganda to "big guns". Because we have not given up before shows the "bigness" of our task. Because of direct pressure we have felt in the past, we also see there are those who actually fear our success.

This might seem a pretty pessimistic picture to some. Regardless how it looks now, we have to do one thing. **WE HAVE TO TAKE A GOOD LOOK AT OURSELVES** so that we can, as we must, equip ourselves to fight our opponents.

First we need a greater force of numbers. Before this can be accomplished we have to straighten our socks. We must realize that we are in battle. We need new instructors for new and a greater variety of programme. **We need more educational work among our present members.** We have to make our organizations work so that people will be constantly desiring membership. We have to be in a position to offer the youth who have received no benefits from physical and other cultural activities an organization where they can get them. To sum up, we must take our place in the workers struggle.

It was stated that NOW we need more educational work. But we need something else, too. In our activities, sports, we can no longer rely on the methods of years gone by to carry them forward. We have to get books, train more and better coaches and instructors. Every club must have a library full of books on sports, dancing, music, etc. to work with. Just as a student studies medicine so do we have to study to know athletics and gymnastics.

IN OTHER WORDS WE MUST BE SCIENTIFIC.

This cannot be overemphasized. Before we can accomplish any of the afforementioned, we have to do this. Before the "liitto" becomes a real contribution to the worker's struggle, it positively has to modernize and become scientific.

Buying books, training new instructors, buying equipment will run into some money. However, I am certain the supporters of our work and ideals would gladly contribute if they saw the real material benefits of such a move.

To sum up, it can be stated briefly. We must hold onto our ideals more firmly but we must use a scientific approach to this question, just as Marx showed us the science in history.

— The Thinker.

Yritys to Begin Fall Activities

The Yritys A. C. will begin its 1949-50 activities with a social evening on Thursday, the 6th at 8 pm. at Don Hall. All old as well as new members are welcome!

The men's, women's and young girl's gym classes have already started.

All members of Lempi Serra's class are reguested to come to the hall Thursday night, as some of them will be transferred into the ladie's group.

— The Executive.

Mr. Chuckle

Mr. Chuckle is a jolly fellow though sometimes he tells pretty tall tales. For instance:

Mr. Chuckle says that Rome was built at night. When asked why he said that he had heard from reliable sources that Rome was not built in a day.

-:-

Mr. Chuckle is also quite an explorer. "Met a mountain lion", he says "It jumped right over me, and landed ten feet away. I came back the next day," chuckled Mr. Chuckle, "and there was the lion practising shorter jumps."

-:-

Little Freddie Chuckle found a button in his salad. He said, "I suppose it fell off when the salad was dressing."

-:-

When asked what keeps the moon from falling Mr. Chuckle guessed that it must be the beams!

-:-

He also tells this one about the Kangaroo. "But my dear wife," asked Mr. Kangaroo, "where is the child?" "Good heavens', answered Mrs. Kangaroo, "I've had my pocket picked!"

A JEWEL OF WISDOM

— A man is never deceived by others. He deceives himself.

URHEILUPAKINAA

Vuoden 1911-13 paikkeilla loi kaksi kovaa „moukarimiestä Amerikassa, Ryan ja McGrath. McGrath heitti jo 1911 mainion tuloksensa 57.10, ja Ryan 1913, 57.77, joka oli monta vuotta maailmanennätyksenä. Vielä ikämiehinä olivat molemmat papat niin kovia poikia että antoivat nuoremplaan päihin tässä mieliurheilussaan.

Moraalisena maailmanmestarina on nähin päivin asti pidetty moukarinheitossa irlantilaista hammaslääkäriä O'Gallaghania, joka niin aikaisin kun 1928 heitti Corkissa mainion tuloksensa 60.57, vana jota ei koskaan hyväksytty viralliseksi maailmanennätykseksi sen vuoksi että Irlanti ei kuulunut Kansainväliseen Urheiluliittoon Englannin rettelöimisen tähden. Häntä on siis pidetty tähän asti ainoana miehenä, joka on heittänyt yli kuusikymmentä metriä. Nyt on kuitenkin selvinnyt ettei hän koskaan ole heittänytkään yli kuuttakymmentä metriä, vaan tulos on kuuluutettu virheellisesti, ja että todellinen hyväksytty tulos oli 59.56, joten heimovelljemme Imre Nemethin nykyinen tulos 59.57 on todella paras lakatulos mitä kukaan mies maailmassa on koskaan heittänyt. Tuntuupa aivan varmalta, että kuusikympplä on vaan hetken odotus ja että se pian rikotaan varmasti.

Hyviä miehiä on tulossa muitakin, jotka horjuttavat Nemethin tulosta pahasti. Askettain heitti Neuvostoliiton Kanaki uuden maansa ennätyksen 58.56, joka jo antaa aavistuksen minne päin ollaan menossa. Muitakin saman kaliberin miehiä on tulossa. Hyviä entisiä heittäjiä on ollut saksalainen Blask tasan 59 metriä, Hein 58.77, Suomen entinen TUL mies Uuno Veirilä, 58.67, saksalainen Storch 58.20 muutamia mainitakseni. Ei siis ole vielä odotettavissa, että maailmanennätys olisi siinä missä se nyt Nemethin heittämänä on, vaan että sitä todella koristetaan vielä.

Kaikki taitavatkin muistaa, että maailman hiihtomestaruudet ratkaistaan Lake Placidissa ensi talvena, ja että ensikerran on nyt ohjelmassa myöskin naisten 10 km. murtomaahiihto maailmanmestaruudesta. Jotkut akat taitavat huudahtaa, että se on kerrassaan sopimatonta naisilla hiihdättää niin hirmuisesti ja niin jumalattoman pitkää matkaa. Sille nauravat moraalisena hiihtokuningattarena pidetty Warkauden Kerttu Pehkonen ja TUL:n Tyyne Videman, jotka saapuvat rantoihin näyttämään miten naiset suksilla menevät ja joiden parissa parhaat mieshiihtäjämme Salpausselan, Puijon y.m.suurkisojen tulosten valossa saisivat hyvää kyytiä. Samoihin kisoihin on Suomi valinnut jo pikahiihtäjät Vellosen ja Lonkilan ja 50 km. Pekka Vannisen. Joulun tienoissa karsitaan muita miehiä. Yhdistettyyn tulee Heikki Hasu, joka St. Moritzissa nujersi ensikerran norjalaisilta niskat tässä heidän valtalajissaan vieden kullan. Lake Placidin perinteet velvoittavat suomalaisia, sillä voittihan Los Angelesin kisojen aikana Veli Saarinen maailmanmestaruuden 50 km Liikasen ollessa parikymmentä sekuntia jäljessä. Saarinen lisäksi toi pronssia 18 km.

— A teacher asked her class to submit a couplet which would impress motorists with the need for careful driving in school area. This was one of those handed in: "Drive slowly. Please obey instructions, we love our little tax deductions!"

DAFFYNITIONS

Income Tax: The fine for reckless thriving.

Hula Dance: Wild waist show.

Lunch hour: The pause that refleshes.

Jos nyt menee ruotsalaisten hirmumenijöiden matkassa ollen yhtä hyvin niin voidaan olla hyvin tyytyväisiä. Naiset ovat kovia tekijöitä sekä talvena, tarkoitan Pehkonen ja Videman ja monet ruotsalaiset naishiihtäjät. Samoin norjalaiset. Meidän naishiihtomme on kovin alhaisella tasolla tällä hetkellä ja saapa sanoa että heikointa mitä se järjestetyn hiihtomme historiassa on ollut.

Tulossa on hyvä tyttö Nancy Branny, juuri perustetusta Round Laken Echosta, joka ensi talvena, ainakin siltä tuntuu, on pistämätön tyttö laduillamme ja parantaa yhä, sillä ikää on vasta vähän. Iän mukana tulee kokemusta ja kestävyyttä. Sieltä saadaan kai ensi talvena suurin hiihtäjäsakki ladulle mitä on pohjolasta pitkin aikoihin saatu. Horjuttaako tämä toinen Majavajärven hiihtohegemoniaa, se nähdään aikanaan? Mikään mahdottomuus se ei ole. Pankaahan hiihtäjät vauhtia harjoituksiin sillä kyllä nyt jo on aika.

Oslossa on USA—Pohjola ottelun aikana ollut myöskin kilpailuja naisille, joissa Suomen TUL:n nopeakintuisin tyttö Hilkka Helenius on juossut uuden TUL:n ennätyksen 100 m. 12.6 eli saman ajan kun on virallinen Suomen ennätys. On muuten mainittava että Suomen miesten 100 m. ennätys on kahdella miehellä Palle Virtasella ja Alpo Savolaisella 10.7 ja vaikka TUL:n Nuppola on juossut parhaiten kuin kukaan muu Suomessa, eli 10.6 on se vaan TUL:n ennätys, tämä sentähden että tulosta ei ole saavutettu Suomen Urheiluliiton alaisissa kisoissa.

Hauskaa syksyä kaikille urheilumiehille ja naisille, ja tietysti niillekin jotka eivät urheile. — Tekonimus.

Huunonen teki 19 miljaardin markan laskuvirheen kapitalistien hyväksi

Helsinki. — (DLP) SAKn entinen puheenjohtaja ja nykyinen ministeri Emil Huunonen on jälleen kunnostautunut vastustaessaan työläisten palkankorotusvaatimuksia.

SAKn valtuuston kokouksessa Huunonen väitti, että nyt työläisten vaatima palkkojen korotus vaatisi teollisuudelta yli 25 miljardia. Samoin ministeri Huunonen väitti, etteivät teollisuuden voitot tähän riitä. Herra sosiaaliministerin laskelmat ovat kultenkin väärät.

Teollisuustyöväen lukumäärän huomioonottaen 10 markan tuntipalkan lisäys tekisi vuodessa vain noin 6 miljardin menolisän, joten Huunosella on jo tässä kohden 19 miljardin laskuvirhe. Huunosen mielestä teollisuuden voitot eivät riittäisi tällä teollisuuden voitot eivät riittäisi tällaiseen palkankorotukseen. Valitettavasti Huunonen on laskenut teollisuuden voitot vain noin 50 teollisuuslaitoksen perusteella. Teollisuuslaitosten lukumäärä yksistään osakeyhtiömuotoiset teollisuuslaitokset huomioon ottaen on yli 8,000 ja kaikki maamme osakeyhtiöt lukuunottaen yli 21,000. Jos siitä vähennetään kiinteistöt, saadaan yritysten lukumääräksi yli 17,000. Jos 50 yrityksen voitot nousevat Huunosen tietojen mukaan jo yli 2 miljardin, täytynee 17 tuhannen yrityksen voittojen nousta 6 miljardin. Sen lisäksi on kaikilla yhtiöillä vararahastonsa, jotka ovat viime aikoina lisääntyneet suuresti. Jos jälleen otetaan vain 50 yhtiön vararahastot, on siinä jo yli 9 miljardia. Mitä sitten onkaan 17 tuhannen yhtiön vararahastoissa. Varmasti niistä voitaisiin maksaa 6 miljardin palkankorotus

Toistakin kautta vielä päästään samaan tulokseen.

Työnantajain oma tutkimuslaitos on laskenut, että teollisuusväen palkat ovat 19,7 pros. teollisuuden kaikista kustannuksista. Voitto sensijaan tänä vuonna vaihtelee 3—3,8 pros. Nykyinen palkkojen korotus tekee vain 2 pros. menolisän teollisuudelle, mikä hyvin voidaan ottaa teollisuuden voitoista ja vararahastoista. Lisäksi tulevat mustat voitot joita ei panna kirjanpitoon. Huunosen laskelmat vain todistavat että hän palvelee kapitalisteja uskossa ja totuudessa koskapa on valmis tekemään laskuvirheitäkin osoittaakseen kapitalistien voitot niin pieniksi, ettei työläisille voida maksaa enemmän palkkoja. —

(Leikatkaa irti tämä ilmoitus)

Asiamiesten ja Yhdysvaltain veljeslehtien tilaajien huomioon!

Canadan rahan arvon alentamisen seurauksena tulevat Yhdysvaltain veljeslehtien tilaushinnat Canadaan tilattuna tästä päivästä alkaen olemaan seuraavat:

ETEENPÄIN		TYÖMIES	
1 vk.	$9.45	1 vk.	$8.35
6 kk.	5.00	6 kk.	4.45
3 kk.	2.80	3 kk.	2.50

NAISTEN VIIRI	
1 vk.	$3.60
6 kk.	1.85

Pyydämme asiamiesten ja yllämainittujen lehtien tilaajien ottamaan huomioon nämä uudet tilaushinnat.

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

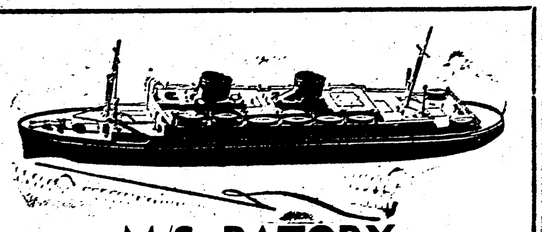

M/S BATORY

Matkat SUOMEEN ja SUOMESTA Kööpenhaminan kautta
Suunnitelkaa syysmatkanne Suomeen nyt

Lähtien: 10. LOKAKUUTA. Poikeaa Halifaxissa lokak. 12

Varhainen joulumatka: marraskuun 10

Suuri henkilökohtaisesti johdettu jouluhuvimatka jouluk. 10

RUUANLAITTO PALVELU **SKANDINAVINEN** TUNNELMA TARJOILU

Nopeat ja mukavat laiva-, rautatie- ja lentoyhteydet Kööpenhaminasta eri puolille Suomea.
Tarkempia tiedonantoja saadaksenne kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

GDYNIA AMERICA LINE INC.

205 Drummond Bldg. 1117 Ste-Catherine St., W., Montreal.

SUOMEN LÄHETYSTÖ

LEGATION OF FINLAND
140 Wellington Street, Ottawa, Ontario.
Puhelin 6-2389

Canadan öljytuotanto kohonnut 91 prosentilla

Ottawa. — Tämän vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana kohosi Canadan öljytuotanto 91 prosentilla edelliseen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna, todetaan Canadan tilastollisen toimiston äskeisessä katsauksessa, ollen kuluneen puolen vuoden aikana yhteensä 9,812,000 tynnyriä.

Kesäkuun tuotanto kohosi 64 prosentilla viime vuoden kesäkuuhun verrattuna ja oli kaikkiaan 7,701,500 tynnyriä, josta määrästä tuotettiin Albertasta kaikkiaan 1,591,300 tynnyriä.

Leducin alueella tuotettiin kesäkuussa 777,200 tynnyriä verrattuna 398,000 tynnyriin viime vuoden kesäkuussa. Redwaterin alueella ei tuotettu vielä viime vuoden kesäkuussa lainkaan öljyä mutta viime kesäk. oli alueen tuotanto 323,600 tynnyriä. Lloydminsterin alueen tuotanto kohosi 65,500 tynnyristä 77,300 tynnyriin ja kuuluisan Albertan öljyalueen, Turner Valleyn tuotanto laski 340,900 tynnyristä viime vuoden kesäk. aikana 310,400 tynnyriin viime kesäkuussa.

Muiden maakuntien öljytuotanto oli viime kesäkuussa (sulkumerkeissä on edellisen vuoden kesäkuun tuotantomäärät) seuraavanlainen:

Saskatchewan 81,900 (83,600) Ontario 20,600 (15,200), New Brunswick 1,600 (2,600) ja Northwest Territories 6,200 (37,500) tynnyriä.

Albertan öljytuotanto voisi olla huomattavasti runsaampi, mutta maakuntahallituksen toimesta kontrolloidaan öljyn tuotantoa markkinamahdollisuuksia silmällä pitäen. Monet öljykaivot on täydelleen tukittu toistaiseksi ja osa tuottavistakin kaivoista tuottaa ainoastaan osan tuotantokyvystään.

Albertan uusista öljyalueista tuctti Leducin-alue yli kaksi kertaa enemmän öljyä kuin kuuluisa Turner Valleyn alue ja Redwater-alueenkin tuotanto oli huomattavasti suurempi.

Canadan ensimmäinen Suomen-lähettiläs Helsingissä

Helsinki. — (S-S) — Canadan ensimmäinen Suomeen nimitetty lähettiläs, Mr. Thomas A. Stone — joka hoitaa myös maansa edustuksen Ruotsissa — on saapunut maahamme sekä täyttämään viralliset diplomaattimuodollisuudet että tutustumaan tähän maahan, joka näyttää aivan samanlaiselta kuin Canada", kuten hän sanoi lehtimiesvastaanotollaan.

— Olen aivan uusi mies tällä puolen maapalloa, sillä olen toiminut Tukholmassa vasta kesäkuun 8 päivästä ja täällä virallisesti vasta muutaman päivän.

— Suomi on suuresti oman maani kaltainen, ja esimerkiksi tuo kuva — hän osoitti seinällä olevaa Päijänteeltä otettua valokuvaa — voisi olla yhtä hyvin Canadasta Pohjois-Ontarion järviltä, ministeri sanoi. Sen vuoksi en yhtään ihmettele sitä, että ne suomalaiset, jotka ovat lähteneet siirtolaisiksi Canadaan, asettuvat mieluimmin tälle alueelle. Heitä ja heidän lapsiaan asuu koko maassa viimeisen väenlaskun mukaan noin 45,000. Suurin osa heistä on siirtynyt Canadan täysivaltaisiksi kansalaisiksi — jokainen sitä haluava suomalainen on hyväksytty —, mutta osa on pysynyt uskollisina kotimaalleen.

Sotien jälkeen Canada on noussut maailman johtavien "liikemiesten" joukkoon. Nykyään sen markkinat ovat avoinna ulkomaalaisella kilpailulle — Suomellakin on mahdollisuudet käydä kauppaa Canadan kanssa, jos vain tuotteet ovat hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä.

Gardiner sanoo koiran tuntevan margariinin

Ottawa. — Maanviljelysministeri James Gardner sanoi alahuoneessa hiljattain, että vaikka monet ihmiset eivät tunne margariinissa ja voissa eroa niin koirat kyllä voivat.

Hän kertoi eräästä koirasta, joka pitää voista, erittäinkin leipäpalan kanssa. Koiran omistaja päätti säästää rahaa ostamalla margariinia voin asemesta.

Mr. Gardner sanoi, että koira haisteli margariinilla päällystettyä leivänpalaa, pani häntänsä jalkojensa väliin ja käveli alakuloisena ja pettyneenä pois.

—Oletteko jo uustneet VAPAUDEN tilauksen?

Juuri saapunut Suomesta

MUSIIKKIVIHKOJA

sisältäen sanat ja musiikin

POLKKA SAARNIO, vihko No. 8 — sisältää 8 kpl. **65¢**
ÄÄNILEVYISKELMIÄ, vihko No. 1 — sisältää 17 kpl. Henry Theelin ja Toivo Kärjen ohjelmistoa ..... **75¢**
ISKELMÄ AITTA, vihko No. 2 — sisältää 24 kpl. parhaimpia tanssiuutuuksia ..... **75¢**
POLKKA SAARNIO, vihko No. 7 — sisältää 4 kpl. pianosovituksia ..... **75¢**
J. ALFR. TANNERIN "SUOSITTUJA LAULUJA", vihko No. 1 — sisältää 20 kpl. pianolle tai harmonikalle **1.35**
J. ALFR. TANNERIN "KUOLEMATTOMAT KUPLETIT" — sisältää 103 kappaletta. ..... sid. **3.50**
POLKKA SAARNIO, vihko No. 9 — sisältää 8 kpl. säveleitä näytelmästä "Kaunis Veera" y.m. ..... **65¢**
TÄHTI-KOKOELMA, vihko No. 1 — sisältää 17 valikoitua menestysiskelmää **1.65**
KOKOELMA VALIOISKELMIA — sisältää 14 kpl. **1.50**
ISKELMÄ KALENTERI — sisältää 19 kappaletta **75¢**

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

Box 69 **Sudbury, Ont.**

Farmarien *Päiväpalsta*

Seuraavaa "lammassatoa" valmisteltaissa

Lammastalouden menestymisen ehtona on huolellinen valmisturninen seuraavaa "lammassatoa" varten. Agassizissa, B. C. sijaitsevalla liittohallituksen koefarmilla on todettu, ettei ole juuri mitään eroa sillä mikä vuodenaika kulloinkin on, ovatko emälampaat juuri synnyttäneet, onko karitsat vasta vieroitettu tai ovatko ne vasta syntymässä, aina on silti pidettävä mielessä seuraavaa "satoa". Mutta mikään aika ei ole sen tärkeämpi kuin juuri ollut karitsoimiskausi. Tänä aikana on tehtävä muistiinpanoja kaikista tärkeistä seikoista emälampaiden suhteen, montako karitsaa niillä on, ovatko ne hyviä tai huonoja emiä, ovatko niiden utareet terveet jne. Kaikki sellaiset emälampaat, jotka eivät kasvata hyvin karitsojaan, pitää hävittää pois.

Suurta huomiota on kiinnitettävä käytettävään pässiin. Sen pitää olla hyvätyyppinen, sopusuhtainen, hyvän kokoinen rotupässi, elinvoimainen, aktiivinen ja hyvinvoipa. Hyvä pässi saa ihmeitä aikaa tavallisten lampaiden jälkeläisissä.

Emälampaiden valinta on myös tärkeä seikka seuraavaa "lammassatoa" valmisteltaessa. Tämä valinta voidaan tehdä silloin kuin edelliset karitsat on vieroitettu ja taas astutusaikana. Mitä enemmän samanlaisia emälampaat ovat sitä yhdenmukaisempia karitsat ovat ja niistä saadaan myyntiaikana parempi hinta. Mikään muu ei kiinnitä niin paljoa ostajien huomiota kuin lampaiden yhdenmukaisuus, ei vain niiden kunnon, vaan myös koon, iän, näön ja tyypin suhteen. Emälampaiden hampaat pitäisi tarkistaa ja jos niissä ilmenee mitään vikoja sellaiset emät pitää hävittää. Tavallisesti on siten, että emälampaat eivät ole tuottoisia siitoslampaita enää sen jälkeen kun ne tulevat 5—6 vuoden vanhoiksi. Tarkka valinta ei rajoitu vain vanhoihin emälampaisiin, vaan myös nuoriin, jotka valitaan tuleviksi siitoslampaiksi, joiden suhteen on pidettävä mittapuuna sitä, että ne ovat mahdollisimman hyviä. Liian paljo ei voida korostaa huonojen emien hävittämiseen.

Harvennuksen ja uusien emien valinnan jälkeen emälampaat valmistetaan tehtäväänsä. Niitä on ruokittava hyvin ja ne on pidettävä hyvässä kunnossa, mutta niitä ei saa liiaksi lihottaa. Siitosajan lähestyessä ne olisi vietävä hyvälle, mehukkaalle laidunmaalle. Niin monta lammasta kuin mahdollista olisi astutettava samalla kertaa siten, että karitsat syntyvät ryhmittäin, ja että karitsoimisaika ei veny harmillisen pitkäksi.

Karitsoimisajan lähestyessä lammasten hoitaja huolehtii emälampaiden lisääntyvästä huolenpidosta. Jos karitsoiminen tapahtuu navetassa, rakennus puhdistetaan hyvin ja aidat, karitsain oleskelupaikat ja ruokahäkit ym. välineet laitetaan jo etukäteen kuntoon. Nämä kaikki toimenpiteet auttavat saamaan paremmat tulot lammaskarjasta.

Syysvarsain hoito

Tilastot osoittavat, että hevosten kasvatus on viimeksikuluneitten vuosien aikana vähentynyt huolestuttavassa määrässä Canadassa. Syy tähän on helposti ymmärrettävissä kun muistetaan kuinka paljon Canadan farmeilla suoritetaan töitä traktoreilla. Useimmat farmarit haluavat kuitenkin pitää yhden hyvän hevosvaljakon millä tehdään kultivoimistyöt karkeilla mailla ja metsäajot. Monet näistä hevosista voitaisiin vähällä vaivalla ja pienillä kustannuksilla kasvattaa farmilla. Syysvarsain kasvattaminen on tässä hyvä ja käytännöllinen keino.

Syysvarsain pitäisi syntyä syyskuussa jolloin tavallisesti on mahdollista että tämä voidaan jättää viikoksi tai 10 päiväksi pois työstä varsomisen edellä. Tähän aikaan tammojen pitäisi saada paljon liikuntaa, varsinkin silloin jos ne ovat olleet koko kesän valjaissa. Tamman ruokkiminen työsesongin aikana on aika tärkeä seikka. Sille pitäisi ajon aikana antaa vähän kauroja ja paljon hyvälaatuista heinää jos sitä ei voida päästää hyvälle laitumelle.

Ihanteellinen paikka varsomiselle on ruoholaidun. Jos varsomisen yhteydessä on havaittavissa mitään vaikeuksia, silloin on paras kutsua paikalle eläinlääkäri. Erikoisesti pitäisi huolehtia, että varsa syö hyvin pian syntymisensä jälkeen ja napasuoni pitäisi puhdistaa huolellisesti jodin kanssa kunnes se kuivuu.

Emän ja varsan pitäisi saada olla yhdessä ainakin kaksi viikkoa varsan syntymisen jälkeen. Emää on tarkastettava huolella siitä, että se voi antaa varsalle riittävästi maitoa. Tämän jälkeen emä voidaan panna takaisin työhön ja varsaa voidaan pitää joko tallin karsinassa tai ruoholaitumella. Ulkona pidettäessä varsa voi kuukauden vanhana oppia vähän näykkimään ruohoa ja vieläpä juomaan vettä, jos juomaruuhi on helposti päästävässä paikassa. Emää on pidettävä aina varsansa kanssa silloin kun se ei ole ajossa.

Kun ruohoa ei ole saatavana, silloin emälle pitää antaa runsaasti viljaa.

Syysvarsaa ei saa ajaa "jotenkuten läpi talven" vaan sen kasvusta on huolehdittava koko ensimmäinen talvi. Jos emä voi olla laitumella ja ilma on suotuisa, varsa saa tavallisesti runsaasti maitoa ja edistyy hyvin. Kun tulee tarpeelliseksi panna varsa talliin, silloin varsaa voidaan opettaa syömään vähän viljaa (kolme osaa kauraa ja yksi osa rääniä) ja vähän heinääkin. Emästä vieroitus tapahtuu 4—6 kuukauden vanhana ja sen jälkeen riittää ravinnoksi se kun annetaan kauroja ja rääniä yhdessä hyvälaatuisen heinän kanssa.

Syysvarsaa pitää ruokkia hyvin, mutta sitä ei saa lihottaa. Varsaa on kasvatettava.

Yläselostettua menetelmää seuraten syysvarsoja on kasvatettu menestyksellisesti, selittää Fredericktonissa N. B. sijaitsevan liittohallituksen maatalousdepartmentin koe aseman eläinhoitojaoston apulaisjohtaja Richard Levick jr. Laitoksen nykyinen hevoskarja, johon kuuluu 4 tiinettä tammaa, muodostuu syysvarsoista, ei-vätkä ne puutu mitään näkönsä, kokonsa ja laatunsa suhteen. Painotilastot osoittavat että syysvarsat kasvavat keskimääräisesti yhtä hyvin kuin kevätvarsatkin kunhan niitä vain ruokitaan hyvin ensimmäisen talven aikana. Kaikelta käytännölliseltä kannalta katsoen syysvarsoja voidaan edullisesti kasvattaa, missä sitä halutaan, sillä näin menetellen emää voidaan pitää työssä koko kiireajan.

Pekoni säilyy paremmin jos sioille annetaan sokeria

Väsyneistä sioista valmistettu pekoni ei säily niin hyvin kuin levänneistä sioista valmistettu. Mutta parannuskeinona ei ole lepo, vaan se, että annetaan sioille enemmän sokeria.

Tämä voi tuntua vähän epätavalliselta, mutta ruokabiologit tiedoittavat Englannista tuloksista joiden mukaan väsyneessä kunnossa tapettujen sikojen leikkeleet kehittivät ruskeata pintaväriä. Tämä johtui väsymyksestä, lihasten sokeripitoisuuden vähenemisestä.

Suoritetut tutkimukset ovat todenneet, että sioille annettu lepo auttaa mutta parempia ja nopeimpia tuloksia saadaan siten, että sioille annetaan 8—12 tuntia ennen teurastamista.

Leipä pois kortilta Tshekkoslovakiassa

Praha. — Leipä otettiin pois korkortilta Tshekkoslovakiassa tk. 1 p:nä. Sen hinta ei ole muuttunut mutta kaikkein parhaimman jauhon hinta on vain hiukan noussut.

Tshekkiläiset voivat nyt ostaa kannutettua lihaa, margariinia ja makaraa ilman korttia. Voi on nyt myös halvempaa vapailla markkinoilla. Kaikki muut tarpeelliset ruokatarpeet paitsi perunat ovat vielä kortilla.

VILJAJÄTTEET TULISI JAUHAA

Pienviljan jätteet (screenings) tulisi aina jauhaa ennenkuin niitä annetaan karjalle. Se olisi tehtävä kahdestakin syystä. Ensiksikin siitä syystä, että monet siemenet kulkevat eläimen ruuansulatussysteemin lävitse kokonaisena, jos niitä ei ole jauhettu, ja siksi niiden ravintoarvo on hyvin pieni. Toinen syy on se, että jos lanta käytetään samana vuotena maalle, kuten useimmiten on asianlaita, niin jauhamattomissa jätteissä on rikkaruohon siemeniä, jotka maahan päästyään itävät ja turmelevat maan rikkaruoholla.

RUISLAITUMELLA OLEVAT LEHMÄT

Lypsylehmät olisi otettava pois ruislaitumelta 2—4 tuntia ennen lypsämistä. Siten vältetään maidossa epämieluisa maku, jonka vuoksi maito voidaan hylätä ostajien taholta.

SIKAKOLERA YHDYSVALLOISSA

Sikakoleraa on ilmaantunut keskivaltioissa monilla paikkakunnilla. Sikakolera voidaan estää huolellisen rokotuksen kautta, mutta rokotus on tehtävä ennenkuin tauti on päässyt sikoihin, jos menetykset aiotaan välttää.

Perunat ovat hyödyllistä ravintoa karjalle

Vaikka perunaa ei normaalisesti kasvatetakaan eläinten rehuksi, joka vuosi käytetään huomattava tonnimäärä pieniä, huonolaatuisia ja toisinaan ylijäämäperunoita eläinten ruoaksi.

Mutta jos mielitään saada hyviä tuloksia, perunoita syötettäessä on oltava huolellisia. Hyvin säilyneitä perunoita voidaan syöttää raakana lehmille ja lampaille, mutta ne pitäisi jokohalkoa tai murskata, ettei tule tukehtumisvahinkoja. Sioille annettavat perunat pitäisi keittää. Jos perunat ovat itäneet, idut pitäisi poistaa niistä, sillä perunain idut ovat usein myrkyllisiä karjalle. Auringon polttamia, jäätyneitä tai pilaantuneita perunoita ei pitäisi syöttää millekään karjalle.

Perunain nestopitoisuus on noin 80 pros. Niissä on vähän proteinia ja kivennäisiä. Lethbridgessa, Altassa sijaitsevan koeaseman edustaja Frank Whiting selittää, että perunoita pitäisi syöttää yhdessä korkealaatuisten rehujen, kuten palkoheinän ja viljan kanssa tai sitten on lisättävä proteini- ja kivennäisaineita. Lihotettavalle tai lypsävälle lehmille ei pitäisi syöttää 30 paunaa enempää päätä kohti päivässä. Lampaille ei pitäisi antaa enempää kuin 2 tai 3 paunaa päivässä. Sioille voidaan antaa 6 paunaa päivää kohti.

Mainitulla koeasemalla tehtiin viime talvena kokeita perunain ravintoarvon suhteen niitä syötettäessä lypsäville lehmille ja lihotettaville lampaille. Yhdelle lampaiden ja lehmien ryhmälle syötettiin perunoita yhdessä alfalfan ja viljan kanssa ja sitä ryhmää vertailtiin toiseen samanlaiseen ryhmään mille annettiin ainoastaan alfalfaheinää ja viljaa. Lehmille annettiin 30 paunaa perunoita päivässä ja lampaat saivat 2—3 paunaa päivässä päätä kohti. Näiden kokeiden mukaan 4—5 paunaa perunoita vastasi yhtä paunaa viljaa. Maidossa havaittiin vähän sivuhajua, vaikka perunoita syötettiin lypsyn jälkeenkin. Tätä seikkaa lukuunottamatta perunat osoittautuivat tyydyttäväksi ruoaksi.

ERI VÄRISET HUNAJAT

Hunajan väri riippuu siitä minkälaisista kasveista mehiläiset hunajaa keräävät. Jos mehiläisillä on käytettävänä sellaisia kasveja kuin apilaa ja alfalfaa, on hunaja väriltään vaaleata. Mutta jos mehiläisten täytyy hunajaa kerätä muista kasveista, on se tavallisesti tummaa. Vaaleanruskean hunajan sanotaan olevan laadultaan parempaa, vaikka kemikaalinen tarkastus toteaa, että molemmat sisältävät samoja aineita ja yhtä paljon.

SIPULIEN MAASTAOTTO

Sipulit tulisi ottaa maasta kun varret kaatuvat. Muutoin ne mätänevät kosteassa maassa. Sipulit olisi pantava harvoihin pusseihin tai mataliin laatikkoihin, joissa ne saavat hyvästi ilmaa ja kuivavat.

KONKREETTISEINIEN MAALAAMINEN

Maalatessanne rakennusten kellarien seiniä tai muita konkreettiseiniä sekoittakaa seokseen Portlan sementtiä ja kalkkia, puoleksi kumpaakin painoltaan. Pankaa seokseen vettä niin paljon, että se on tavallisen maaliseoksen vahvuista. Sitten kastelkaa maalattavan seinän pinta ennen maalausta. Tehkää maalaustyö iltasin, jotta maali kuivuu hitaasti yönaikana.

LEHMÄ TARVITSEE LEPOA

Sanotaan että suustaan lehmä lypsää ja se pitää paikkansa. Erityisesti se miten lehmää hoidetaan ennen poikimista, suuressa mitassa vaikuttaa lehmän tuotantoon seuraavalla lypsykaudella — poikimisen jälkeen.

Lypsylehmälle on annettava tilaisuus päästä ennen poikimista hyvään kuntoon, vasikan kehittämiseen ja valmistumista tulevaa tuotantokautta varten. Siksi lehmän tulisi olla ummessa kuudesta kahdeksan viikkoa lypsykausien välillä ja olisi lehmälle annettava viljaa kuivanakin ollessa. Viljaseos, jota tavallisesti annetaan lypsäville lehmille, on tyydyttävä myös ummessa oleville.

Hiehot, jotka poikivat tämän syksyn aikana, tulisi ottaa navettaan toisten lehmien kanssa eikä jättää ajelehtimaan ulkosalle, kuten hyvin usein tapahtuu. Se on tarpeellista siksi, että hiehot voivat ennen poikimista "kotiutua" uuteen paikkaansa, harjaantua toisiin lehmiin ja käsittelyyn. Kaiken sen hiehot varmasti myöhemmin korvaavat suuremmalla maitomäärällä. Poikiville hiehoille tulisi antaa joku määrä viljaa, sillä niidenkin tarvitsee valmistua tulevaa tuotantokautta varten.

Hinnat kohonneet, palkat laskeneet ja kapitalistien voitot lisääntyneet

Helsinki. — Kun eduskunnassa keskusteltiin Fagerholmin "työväenhallituksen" esittämän tulevan vuoden tulo- ja menoarvion johdosta kosketteli kansanedustaja Ville Pessi puheessaan myöskin hallituksen hinta- ja palkkapolitiikkaa, sanoen muun muassa seuraavaa:

Siitä lähtien, jolloin palkat sidottiin ns. Hakulisen indeksiin ovat hinnat Tilastollisen päätoimiston laskeman virallisen tukkuhintaindeksin mukaan nousseet noin 25%:illa ja Sosiaalisen Tutkimustoimiston laskeman virallisen elinkustannusindeksin mukaan vielä enemmän, eli 29%:illa. Sensijaan palkat ovat nousseet vain 11%:illa, mitkä palkkojen korotukset toimitettiin edellisen hallituksen aikana. Viimeinen palkkojen korotus tapahtui vuoden 1948 huhtikuussa. Tämän ajankohdan jälkeen ovat hinnat nousseet niin, että pitäisi suorittaa ainakin kaksi palkkojen korotusta ennenkuin palkkataso saavuttaisi edelle päässeen hintatason.

Porvarillinen lehdistö väittää yleisesti, että palkat olisivat tämän ajankohdan jälkeen nousseet. Tämä ei pidä paikkaansa. Palkkataso on päinvastoin laskenut tämän hallituksen aikana. Esim. metsätyöläisten ansiot jäävät nykyisin alle 15,000 markan kuukaudessa ja tapahtunut alennus tekee lähes 20%. Vieläpä esiintyy alipalkkaustakin kun ottaa huomioon viranomaisten määräämät palkkanormit. Teollisuudessa on kautta linjan alennettu palkkoja ja eikö viimeksi Kemissä yritetty 20—40%:in alennusta, jotka hallituksen kuitenkin oli työläisten jyrkän vastarinnan takia peruutettava ja siten myönnettävä olleensa väärässä antaessaan sosialiministeriön kautta ohjeita palkkojen laskemiseksi. Näinollen Kemin ja muiden seutujen työläisten taistelu, niin paljon kärsimyksiä kuin se ns. työväenhallituksen karkean menettelyn johdosta merkitsikin, tässä vaiheessa ehkäisi yleisen palkkojen alennuksen, joka oli suunnitteilla.

Hallituksen kapitalistien etuja ajava politiikka näkyy myöskin toista kautta. Suurempien teollisuusyhtymäin voitot ovat kohonneet 58%:illa edellisen vuoteen verrattuna ja pankkien voitot vastaavasti 41%:illa. Ei suinkaan suotta silloin Kansallis-Osake-Pankin johtaja Virkkunen kirjoittanut näin: "valtiovallan (s.o. nykyisen hallituksen) taholta ymmärretään maan taloudellisen tilanteen asettamat vaatimukset. Näin ollen voidaan myös luottaa siihen, että Kansallis-Osake-Pankin ilahduttavan suotuisa kehitys edelleen jatkuu."

Suurempaa tunnustusta ei kapitalisti voi rengilleen antaa tämän isännälleen tekemistä hyvistä palveluksista. Ei siis ole ihme, että erikoisesti kokoomus on nykyisen hallituksen erikoisessa suosiossa.

En voi tässä yhteydessä olla kajoamatta siihen ministeri Huunosen esitykseen, jossa hän muutama päivä sitten yritti todistella, että työnantajat eivät voi mitenkään maksaa työläisilleen nykyistä parempia palkkoja. Laskelmat, joita me kansandemokraatit emme ole laatineet, osoittavat näet aivan päin vastaista. On laskettu, että koko yritysmäisesti hoidetun teollisuuden kaikista kustannuksista työläisten palkkojen osuus on vain 19,7%. Jos työläisten esittämä vaatimus palkkojen nostamiseksi olisi täytetty, olisi se merkinnyt nykyisten hinnoittelu-periaatteiden mukaan kustannusten nousua vain alle 2%:illa. Teollisuuden voitot ovat tänä vuonna nousseet siten, että tämän lisäkustannuksen suorittaminen niistä olisi ollut varsinkin — kun vielä lisäksi ottaa huomioon hallituksen työnantajille devalvaation kautta antaneen lahjan — täysin mahdollista, ilman, että tällöin vielä lainkaan olisi koskettu yritysten vararahastoihin jotka ovat monta kertaa suuremmat kuin näiden viotot. Työnantajat ja hallitus yrittävät nyt esittää tämän mahdottomaksi. Päädytään niin ihmeellisiin tuloksiin, että palkkojen nostaminen tietäisi ehdottomasti joutuvan puille paljaille.

Toronton työväenopisto aloittaa lukuvuotensa lokakuun 3 päivänä

Toronto. — Toronto Labor College aloittaa syyslukukautensa maanantaina lokakuun 3 päivänä. Opiskeluohjelma käsittää neljä kurssia, nimittäin 1) kapitalismi ja sosialismi, 2) kylmä sota, 3) marxilaisuus ja leninismi ja 4) kapitalismin kriisi Canadassa.

Kaikkia opistoon pyrkiviä kehoitetaan rekisteröimään viimeistään maanantaina. Rekisteröintilomakkeita ja yksityiskohtaisia tietoja saadaan huoneesta no. 8, 274 College St. tai puhelimitse, MI 9831.

Ruotsalainen laiva uponnut Pohjanlahdella

Helsinki. — (S-S) — Syyskuun 24 pnä lähti Ykspihlajan satamasta Tanskaan 93 stdn puutavaralastissa ruotsalaisen Anders Johannes Andersonin varustamon "Najaden"-niminen kolmimastoinen, apumoottorilla varustettu kuunari, jonka kotipaikka on Bleked. Matka sujui normaalisti aina Merenkurkun tienoille saakka, noin kahdeksan mailin päähän Helsingallan valopoijusta, jolloin laivassa syttyi konehuoneessa sattuneen räjähdyksen seurauksena tulipalo ja tuli tuhosi koko laivan. Miehistön pelasti suomalainen höyrylaiva "Axel" ja toi sen Mäntyluotoon.

Tuntemattomia lentokoneita liikkunut Lapissa

Helsinki. — (S-S) — Syysk. 25 pnä tehtiin monilla Lapin läänin paikkakunnilla havaintoja tuntemattomista lentokoneista, jotka lensivät eri korkeudella. Havaintoajoista päätellen niitä on ollut liikkeellä ainakin kaksi. Omat lentokoneet eivät missään tapauksessa ole olleet lennolla, koska tästä ei ole ollut ilmailuvirancmaisilla minkäänlaisia tietoja. Koneet eivät myöskään laskeutuneet millekään täkäläiselle lentokentälle. Niistä on tehty havaintoja sekä länsi- että itärajalla.

Tcistaiseksi on saapunut tiedoituksia koneiden lennosta mm. Simon Maksniemestä, Kemistä, Tervolasta paristakin paikasta, m.m. Arpelan-Paakkolan tien varrelta yhdeksän km päässä Kemijoesta, edelleen Alatornion Alavojakkalasta. Kuusamon Kultajärveltä, joka sijaitsee 30 km Kuusamon kirkolta koilliseen, Sallan kirkolta jne. Havainnoitsijat ovat yhtäpitävästi kertoneet koneiden lentäneen hyvin korkealla ja nopeuden olleen hyvin suuri. Kaikilla paikkakunnilla ei itse koneita voitukaan erottaa joko lentokorkeuden tai välille sattuneiden pilvien vuoksi.

Koneiden lentosuunta on ollut erilainen eri paikkakunnilla. Arpelan-Paakkolan tiellä havainnoitsijat totesivat kompassin perusteella lentokoneen kulkeneen länsi-itä-suunnassa. Maksniemessä havainncitsijat taas totesivat koneen tulleen idästä ja kääntyneen lähellä rautatietä pohjoiseen päin. Sallan kirkolla oli sunnuntaina iltapäivällä, aikaa tarkemmin merkille panematta, todettu kahden lentokoneen lentäneen kaakkoon päin ja Sallan Kelloselässä rajavartiosto oli havainnut klo 11.50 aikaan yhden lentokoneen kulkeneen rajan yli pohjoiseen suuntaan Kotalan korkeudella, mutta palanneen takaisin etelään. Kone liikkui aivan rajan pinnassa.

VALITTIIN UUDELLE
Äskettäin pidetyssä United E union Canadan piirin vuotui kouksessa valittiin c. s. Jac delleen piirin presidentiksi j rirahastonhoitajaksi valittiin uudelleen George Harris. U rapresidentiksi valittiin Je joka on ollut union edustaj beein maakunnassa.

Neekeri Mine, Mill-union johtokuntaan

Chicago. — Täällä pidetys Mill-union 45. koventionis tettiin Ray Dennis-niminen yksimielisesti (ilman vastaeh union kolmannen piirin ed union kansainväliseen johto Tämä yksimielinen nimitys t kereille edustuksen union Mr. Dennis on toiminut un sainvälisenä järjestäjänä ja ennen Clevelandin yhdistyn sastojen presidenttinä. Nimi Dennisin ehdokkaaksi toime hän itse toimi aikaisemmi Jesse Van Camp, että neeke seminen hänen tilalleen on t kun pidetään mielessä tais tuennakkoluuloja vastaan. D hyvin pidetty ja kyvykäs mi

Eräs radio-ohjelma, joka a 7 ap., sai vakituiselta naiskuu seuraavan kirjeen: "Ennenk kuunnella ohjelmaanne en millään keinolla miestäni ylös aamusin. Nyt hän ei pe peeksi nopeaan talosta pois."

UUSI levylähety saapunut SUOMEST

Sointu-, Decca-, Rytmi-, Triola- ja Sävel-levyjä

★ ★ ★

SOINTU-LEVYJÄ

S—960 Muistathan vielä — tango
Tänäiltana — valssi
Laul. Reino Armio

DECCA-LEVYJÄ

SD—5005 O Sole Mio. — Tango
Päivästä päivään — Foxtrot
Henry Theel ja Decca-orkesteri
SD—5011 Napolitana, Tango serenade.
Henry Theel ja Eero Väre
Sadun Maa — Slow foxtrot. Eero Väre
SD—5020 Mandoliinit Yössä — Slow fox-trot
Henry Theel ja Eero Väre
Caballero ja Ruusu — Tango Henry The
SD—5025 Mä olen nainen — tango
Hillevi ja Decca-orkesteri
Lumottu maa — valssi
Eero Väre ja Decca-orkesteri
SD—5069 Ruusuinen hetki — slow-fox
Kirsti Hurme ja Decca yhtye
Unelmien Linna Olavi Virta
SD—5072 Picardyn ruusuja — foxtrot
Sen hetken vuoksi — tango
Henry Theel ja Decca-orkesteri

TRIOLA-LEVYJÄ

T—8001 Kosinta-jenkka
Kaukainen koti — valssi
Laul. Georg Malmsten
T—8002 Ei onni ole lahja — tango
Rakkain lauluni — valssi
Laul. Henry Theel
T—8003 Toivetangoni
Tuulen viemää — foxtrot
Laul. Henry Theel

SÄVEL-LEVYJÄ

S—9010 Kulkuset
Silmäsi ovat kuin tähdet

★

HINTA $1.25 KAPPALE

Ylläimainittuja levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa ja vaatimuksella (COD), tilaajan maksettava lähetyskulut.

TILATKAA OSOITTEELLA:

Vapaus Publishing Company Limite

Box 69 **Sudbury, Ont**

I. H. Orras:

Krakovalaisia elämyksiä

Krakova, elokuulla.

Varsovassa ja yleensä Pohjois-Puolassa, missä natsien aiheuttamat tuhot ovat olleet suurimmat, ihmisten kasvojen ilme oli tuikea ja vakava — Puolalle erikoisen hävittävän toisen maailmansodan kaikki kauhut ja koettelemukset. Hitlerin vertaansa etsivät sadistiset julmuudet ovat vielä liian lähellä, jättiläismäisen jälleenrakennustyön kaikkia voimia vaativat ponnistukset vielä liian suuria, jotta ihmisillä olisi aikaa hymyillä ja rentoutua. Mutta tuo ilmeinen vakavuus ei ole katkeruutta, vaan kaiken sen vastuun ja työn vakavuutta, jota uuden ja entistä onnellisemman kansandemokraattisen Puolan valtion perustuksien laskeminen vaatii. Valtavan jälleenrakennustyön saavutukset ovat säärenmoisia ja toipumisen henki kerrassaan ainutlaatuista. Puolassa matkustaessa näkee yhä jälkiä siitä köyhyydestä, mihin tsaristisen Venäjän ja Itävallan riisto, pilsudskilaisen fasistisen hallinnon rahavalta ja Hitlerin Saksan ennenkuulumaton suonenisku olivat maan syösseet. Mutta uusien elinvoimien kuohuva nousu kansan syvistä riveistä, suunnitelmallisuuden ja järjestyksen luominen sekasortoon, uuden valtion ja sen ihmisten itsepintainen säikkymätön toimeliaisuus, se kokonaan uusi henki, jonka kansandemokratia on luonut Puolaan, ovat takeena siitä, että Puola teollisuutensa, maaperänsä rikkauksien ja hedelmällisyyden, kansalaistensa ahkeruuden ja kunnon voimalla on nouseva 10—15 vuoden kuluttua eräänä Euroopan kukoistavimmaksi maaksi.

Astuttuani Varsovassa Krakovaan lähtevään junaan sain seurata vaunuikkunasta aina Radomiin saakka samaa laakeaa viljelysmaisemaa, joka vallitsee Odra Portin ja Varsovan välillä. Silmänkantamattomiin viljapeltoja ja niittyjä, siellä täällä istutettujen mäntymetsikköjen läikkiä, hedelmätarhoja talojensa ympärillä, hedelmäpuita vilja- ja heinäpelloilla, poppelijonojen reunustamia mainioita kivettyjä teitä, suuria kylärynnäkä maalauksellisine taloineen ja katolilaistyylisine kirkkoineen. Kielcestä lähtien maisema muuttui kumpuilevaksi. Tuskin mitään sodanjälkiä näkyi enää lukuunottamatta eräissä risteyksissä yhäkin havaittavia, vuoden 1939 saksalaishyökkäyksen ajoilta peräisin olevia ruohottuneita ilmapommituskuoppien tiheitä ryhmiä. Krakovaa lähestyttäessä maisemakuva muuttui yhä vaihtelevammaksi ja maalauksellisemmaksi. Kaupunkimaisia kylärykelmiä ajan vihreiksi patinoimine olkikattoineen suurien hedelmätarhojensa vihreään, keltaiseen ja punaiseen upponeina. Keskellään koristeellisia kaksitornisia kirkkoja. Yksinäisiä pyhimyksenpatsaita siellä täällä teiden risteyksissä ja kukkuloiden huipuilla. Katolisten luostarien ja Puolan vanhojen paanien rakentamien linnojen raunioita. Yhä korkeammalle kohoavien kumpumaisten mäkien pehmeäpiirteisiä, metsättömiä ääririvoja, ja näitä mäkiä kiipeileviä monia- ja kirkasvärisiä viljelyslaihoja lähtien kuin kukkuloiden hartioille olisi viskattu suunnattoman suuria, juotikkaita paletin kaikilla väreillä pirskoitettuja tilkkutäkkejä. Oli jo suuri hämärä kun saavuin Krakovaan. Elokuinen ilta pimeni nopeasti ja merkillisen hallaudun kattaminen viljavainioiden sekä poppelikujien ylle nousi jälleen sama persikanvärinen, täyteläinen kuu, joka oli paistanut Varsovan Luurankoseinien ikkuna-aukoista. Kaupunkin tulet vilkkuivat pehmeästi, sinisenmustasta puolalaisesta hämärästä junan pysähtyessä komealle asemalle, ja niin olin Krakovassa. Puolan kauneimmaksi maitinussa kaupungissa.

Muuan amerikkalainen, joka on paljon matkustellut Euroopassa, luonnitteli Euroopan kolmen kauneimman kaupungin arvojärjestyksen seuraavaksi: Rooma, Krakova, Praha. Mitä Krakovaan tulee, voin puolestani varauksetta yhtyä yllämainitun amerikkalaisen arvosijoitelmaan. Krakova, Puolan vanha pääkaupunki ja sen kuninkaiden entinen tyyssija, ei ole vain Puolan vanhin ja kaunein kaupunki. Se kuuluu koko Euroopan merkillisimpiin kaupunkiluomuksiin. Sijaiten ihastuttavien Pieniny-vuorten juurella, ympärillään Ojcowin hymyilevä ja vehmas laakso, Krakovasta on muodostunut eräs Puolan henkisen elämän tärkeimpiä keskuksia. Krakovan yliopisto, jonka kuningas Kasimir Suuri perusti jo v. 1364, on toiseksi vanhin Pohjois-Euroopassa. Tällä hetkellä siinä opiskelee yli 11,000 ylioppilasta. Krakovassa sijaitsevat Puolan tiede- ja taideakatemia sekä neljä muuta korkeakoulua yliopiston lisäksi. Vanha kuningaslinna Wawel, kaupungin 63 ikivanhaa ja mitä taiteellisinta kirkkoa todistavat Krakovan kulttuurin ja taiteen korkeasta tasosta. Mutta vanhan Krakovan rinnalla, joka on röykkiöittäin täynnä ihmeellisiä, ikivanhoja taloja, goottilaisen renessanssi- ja barokkityylin mestariluomuksia, nousee uusi Krakova, monumentaalisine rakennuksineen ja täynnään intensiivistä henkistä, teollista ja yhteiskunnallista elämää.

Krakova säästyi natsien hävitykseltä kuin ihmeen kautta. Kaikki oli valmista kaupungin pyyhkimiseksi maan pinnalta. Mutta venäläiset, joita Krakovaan keskitetty Hitlerin armeija oli odottanut saapuvaksi idästä, suorittikin yllätysmarssin ja tunkeutui kaupunkiin lännestä. Näin Puolan kaupunkien ihastuttava jalokivi säilyi hävitykseltä. Kokonaan jälkiä jättämättä ei sota kuitenkaan mennyt Krakovan ohi. Wieliczkan suolakaivoksille vievän tien varrella on vielä puolalaisten hävittämän keskitysleirin jäännöksiä, jossa saksalaiset, suljettuaan Krakovan juutalaiset ensin ghettoon, vihdoin tuhosivat heidät hirviömäisellä tavalla lopullisesti. Yksinomaan Krakovan keskitysleirissä tuhottiin yli 80,000 juutalaista. Itse kaupungissa saksalaiset räjähdyttivät arvokkaita muistomerkkejä, kuten kuningas Ladislas Jagellonin, joka voitti saksalaiset Granwaldin luona, mahtavan, itsensä Padercvskin kaupungille lahjoittaman patsaan. Edelleen saksalaiset tuhosivat Adam Mickieviczin patsaan.

Muuhun Puolaan verrattuna natsien hävitykset Krakovassa ovat kuitenkin vähäisiä. Niin tämä vanha kaupunki on saanut säilyttää entisen leimansa, jossa on jotakin hämmästyttävän italialaista. Kaupunkia, joka muistuttaa suunnatonta ulkoilmamuseota, kiertää vuosisataisia puita kasvavien vanhojen puistojen vyö, joka noudattelee vieläkin havaittavien vanhojen linnoituksien vallituksia ja vallihautoja. Joka tahtoo tutustua Puolan vuosituhantiseen historiaan ja käsittää Puolan kansan henkeä, tulkoon vanhaan ja historialliseen Krakovaan.

Krakovan alkuperä katoaa aikojen yöhön. Legendan mukaan kaupungin perusti muuan Krakus vuoden 700 vaiheilla. Boleslas Uljaan aikana vuonna 1000 Krakovaan perustettiin ensimmäinen puolalainen hiippakunta. 12. vuosisadalla Krakovasta tuli itsenäisen herttuakunnan pääkaupunki. 14. vuosisadasta lähtien Krakova oli Puolan pääkaupunki, kuninkaiden kruunauskaupunki ja asuinsija. 1400-luvulla kaupungissa kukoistivat tiede ja taide. Kirjapainotaide kohosi mitä korkeimmalle taiteelliselle tasolle. Jos poikkeatte johonkin vanhaan ja romanttiseen krakovalaiseen antik viteettikauppaan, saatatte vieläkin tavata jonkin jagelloonien ajan puolalaisen bibliofilisen harvinaisuuden. Vuonna 1609 Puolan kuninkaat muuttivat Varsovaan, tulivat Puolan jakojen ja Kosciuczkon kansannousun ajat, ja vuonna 1846 Krakova liitettiin lopullisesti Itävaltaan. Viime vuosisadan toisella puoliskolla Krakova julistettiin autonomiseksi ja siitä tuli Puolan todellinen henkinen pääkaupunki tiedemiesten, maalaustaiteilijoiden, kirjailijain ja runoilijain puolalainen Ateena. Ennen ensimmäistä maailmansotaa asui myös suuri venäläinen työväenliikkeen johtaja Lenin joitakuita vuosia Krakovassa.

Harhaileminen Krakovan puistoissa ja keskiaikaisilla katukujilla valmistaa omalaatuisen, unohtumattoman elämyksen. Kaupunki on säilyttänyt jotakin menneiden aikojen lumouksesta. Jokaisessa kadunkulmassa avautuu mitä tyylipuhtaimpia keskiaikaisia katunäkymiä, taustanaan jokin arkkitehtoonisesti kaunis ja taiteellisesti viimeistelty katolinen kirkkorakennus ajan heleänvihreiksi patinoimine kuparikattoineen. Ikivanhoista, veistoksilla koristelluista porteista häivähtää esiin mitä ihastuttavimpia pihoja muratteineen, patsaineen, rikkaasti ornamentoituine kivikaivoineen ja renessanssi tyylisine pylväskiveineen. Mitä luettelisi Krakovan ylenpalttisen runsaita rakennustaiteellisista muistomerkeistä? Puhuisinko Barbacanista, 15. vuosisadalta peräisin olevasta linnoituksesta, jonka muratin peittämien muurien ympäröimällä pihalla vietin unohtumattoman elokuun illan katsellessani Adam Polewkan keskiaikaisista puolalaisista ylioppilasilveilyistä sekä vanhoista 15. ja 16. vuosisadan krakovalaisista kansantansseista ja kansanlauluista puolalaista commedia del artea? Puhuisinko kaupungin vanhoista muureista, jotka torneineen näkyivät hotellin ikkunaan keskiaikaisen katunäkymän taustalla? Mahdotonta luetella kaikkea, mitä Krakovassa on kaunista ja harvinaista.

Vanhan Krakovan keskuksena on *rynek, suuri tori*, jota reunustavat kaikkialla keskiaikaiset rakennukset. Torin keskellä kohoaa 14. vuosisadalta peräisin oleva kangaskauppiaiden halli, joka on puolalaista renesanssityyliä. Hallia ympäröivät goottilaiset pylväskäytävät. Nykyään halli on kirjavana basaarina. Torin varrella kohottelee kahta torniaan Neitsyt Maarian kirkko, jonka suunnattomista taiteellisista aarteista arvokkain on kuuluisan 15. vuosisadalla eläneen puolalaisen kuvenveistäjän Wit Stwoszin mestarillinen lehmuspuusta veistetty alttaritaulu. Tämä jättiläisveistos satoine henkilöineen on 13 metriä korkea ja 11 metriä leveä. Sodan aikana puolalaiset evakuoivat alttaritaulun, mutta saksalaiset tavoittivat sen Sandomirissä ja veivät Nurnbergiin, josta puolalainen professori Estreicher sen löysi sodan jälkeen. Minulla oli harvinainen tilaisuus taulun näkemiseen Wawelissa, jossa se juuri oli restauroitavana Marian Stoneckin johdolla. Valtava veistostaulu on mestarillisen elävä ja realistinen, moniväriseksi maalattu kreikkalaisen veistotyylin tapaan. Epäilemättä se on eräs veistotaiteen nerokkaimpia ja suurenmoisimpia luomuksia, teos joka ei vielä ole saanut sille kuuluvaa arvosijaa maailmantaiteen historiassa.

Jagellonien kirjaston, joka sisältää valtavan määrän kirjoja, vanhoja karttateoksia ja käsikirjoituksia, joka pylväskäytävineen ja parvekkeineen on eräs goottilaisen rakennustaiteen jaloimpia mestariluomuksia. Pihan keskelle kohoaa Copernicuksen patsas. Tämä kuuluisa puolalainen astronomi oli näet Krakovan vanhan yliopiston kasvatteja.

Oleskellessani Krakovassa siellä vallitsi hirvittävä helle — 38 astetta varjossa. Krakovalaiset tuntuivat kärsivän enemmän tästä helteestä kuin allekirjoittanut — ihmeellistä kyllä. Viileät, varjoisat kahvilat olivat täynnä raukeita ihmisiä, jotka ahmivat suunnattomia määriä Puolan hyvyydestään kuuluisaa jäätelöä ja Krakovan samoin kuin Varsovankin erikoisuutta — väkevää, jäätelömäistä jääkahvia. Katselin hikoilevia ihmisiä. Yleisöön nähden kahvila- tai katukuva yhtä hyvin Varsovassa kuin Krakovassakin olisi voinut olla mistä tahansa Suomea. Tavallisella kansalla Pohjois- ja Keski-Euroopan eri maissa ei todellakaan ole suurta eroa. Puolan väestö on ehkä hivenen verran tummempaa väriltään kuin Suomen. Mutta fysionomiaan nähden — ei todellakaan erikoista eroa. Vain joitakin loistavampia kauneuden välähdyksiä kuin Suomessa. Istuin eräässä Lazienkin huvilinnan puistokahvilassa Varsovassa ja silmiini osui kaksi vaaleaverikköä, joita upeampia ja tyylipuhtaimpia hehkeine hipiöineen, puhtaansinisine silmineen ja kullanvärisine hiuksineen en ole nähnyt missään. Pari päivää myöhemmin istuin tunnetussa krakovalaisessa taiteilijaja lehtimieskahvilassa, ja näin tumman kaunottaren, joka klassillisine kasvonpiirteineen ja mantelimaisine silmineen olisi voinut olla jostakin Arlesista, Italiasta tai Espanjasta. Junassa istuessa olisi voinut kuvitella olevansa jossakin Pohjanmaan tai Savon junassa — siinä määrin "suomalaiselta" yleisö vaikutti.

Tuskin millään maalla on tyylipuhtaampaa ja taiteellisesti loisteliampaa renessanssilinnaa kuin Puolalla Wawelissaan. Kuuluu tyyliin, että linnaa lähestytään Krakovan vanhinta ja ihastuttavinta katua — Kanlikkikatua —, jonka veistoksin koristetut talojen porttikäytävät koikuttimineen ja muratin peittämin pylväskäytävin varustetut pihat ovat puhtainta keskiaikaa. Kadun varrella sijaitsee vielä 15. vuosisadalla eläneen puolalaisen kronikoitsijan Dlugoezin talo entisessä asussaan.

Puolan kansan syvimmät tunteet kohdistuvat Waweliin, joka suurenmoisine historiallisine muistoineen on muuttunut Puolan kunnian ja perinteiden pyhäköksi.

Wawel sijaitsee korkealla kukkulalla Wislan varrella, saman virran, joka juoksee myös Varsovan halki. On mahdoton kuvailla Wawelin kauneuksia ja taiderikkauksia lyhyen artikkelin puitteissa. Linnan hallitsevassa 14. vuosisadalta peräisin olevassa vanhassa goottilaisessa katedraalissa ovat löytäneet hautansa Puolan kuninkaat, Puolan suurimmat runoilijat ja kansallissankarit. Sigismundin tornissa on Puolan suurin kirkonkello jota soitetaan vain huomattavissa juhlatilaisuuksissa. Tapaamme katedraalissa Wit Stowoszin ja Thorwaldsenin veistoksia. Katedraalin aarteiston historiallinen ja taiteellinen arvo on mittaamaton. Katedraalin Kryptassa lepäävät viimeistä untaan Puolan runoilijat Mickiewiz ja Juliesz Slowacki, Puolan kansallis- ja vapaussankari Tadeus Kosziuszko, tapaammepa sieltä myös neljän Vaasa-sukuisen kuninkaan sarkofagit sekä Pilsudskin hautakammion. Kirkossa herättää huomiota erään piispan puhtaasta hopeasta taottu arkku. Wawelin katedraalin arkkitehtuuri on hienon suurenmoista, vaihtelevaa ja jaloa.

Itse Wawelin kuninkaanlinnaan johtaa tie Wawelon katedraalin vieritse. Oikealla olivat ennen linnan keittiön arkkitehtoonisesti arvokkaat rauniot, mutta ne turmeltiin valitettavalla tavalla. Kuten tunnettua, piti Puolan surullisenkuuluisa "kenraalikuvernööri" Frank Wawelia päämajanaan. Hän anoi hävittää linnankeittiön rauniot ja rakennutti niiden sijalle mauttoman ja prameilevan hitleriläistyylisen kanslirakennuksen, joka turmelee kokonaan linnanpihan arkkitehtoonisen kokonaisuuden. Itse Frank asui Wawelin linnassa kuninkaiden tapaan. Hän tuqtatti sinne eräitä loistellaita istuimia Varsovan kuninkaanlinnasta, ja siten ne säilyivät viimeksimainitun tuhoutuessa täydellisesti. Nämä istuimet ovat ainoat, mita nyt on jäljellä Varsovan linnasta.

Wawelin linnan suunnatonta pylväspihaa pidetään suurimpana ja kauneimpana renesanssipihana Euroopassa. Itse linna loisteliaine saleineen oli 16. vuosisadalla Euroopan upeimpia kuninkaiden asuinsijoja. Sittemmin tulipalot, maahanhyökkäykset ja ryöstöt tekivät suurta tuhoa linnassa. Olipa sinne sijoitettu itävaltalaisia sotilaitakin, joiden vandaalimaiset tavat raunioittivat linnan miltei kokonaan. Viimeiset 30 vuotta linnaa on restauroitu suurin kustannuksin arkkitehti Adolf Szyszko-Bokuszin erinomaisella johdolla ja restauroimistyön tulokset ovat olleet suurenmoisia. Lukuisat loistellaat, rikkaasti kalustetut ja koristetut salit ovat saaneet alkuperäisen asunsa. Wawelissa on suuri määrä mitä arvokkaimpia vanhoja puolalaisia tyylikalustoja, taideteoksia, gobeliineja, uuneja, koristuksia ja maalauksia, joiden viimeksimainittujen joukossa mm. Rembrandtia ja Düreriä. Ihmeellisimpiä ovat Wawelin linnansalien merkillisen hienosti suoritetut puukattotyöt sekä ne salit joiden seinät on kokonaan verhottu ornamentoidulla ja moniväriseksi, enimmäkseen kultaiseksi, maalatulla Marokkonahalla. Monien salien seinät on verhottu arabialaisittain korukuvioiduilla turkkilaisilla teittakankailla, jotka kuningas Sobieski valloitti turkkilaisilta Wienissä. Esimerkiksi sellaisissa huoneissa kuin Senaattorisalissa ja Kananjalassa voisi viipyä tuntikausia tarkastelemassa harmoonisen ylevän ja hienon sisustusarkkitehtuurin runsaita ja voittamattomia yksityiskohtia. Eräällä linnanpihan sivuilla ovat Puolan ensimmäisen romaanilaistyylisen katedraalin jäännökset 11. vuosisadalta ja linnan länsisivustalta on tavattu Puolan vanhimman pyhäkön puolittain maahan vajonneet rauniot 10. vuosisadalta.

Eräänä Krakovan suurimpana vetovoimana ovat maailman kuulut Wieliczkan suolakaivokset, jotka ovat Euroopan suurimmat ja vanhimmat. Minulla oli harvinainen tilaisuus vierailla niissä asiantuntevan oppaan, tri Dabrovolskin seurassa. Nämä kaivokset toimivat jo vuonna 1040. Tällä hetkellä tuotanto lienee yli 600 tonnia päivässä ja kaivoksessa työskentelee 1400—1500 työläistä.

Kaivosmiehet ovat vuosisatojen kuluessa tehneet Wieliczkasta todellisen maanalaisen kaupungin valtavine saleineen ja 140 km pituisine käytäwineen. 63 metrin syvyydessä sijaitsee 1600-luvulla tehty Pyhän Antoniuksen kappeli, joka on koristettu lukuisin, tuntemattomien kaivostyöläisten mestarillisesti veistämin suolapatsain. 91 metrin syvyydessä on valtavan suuri Pyhän Kuningondan kappeli, jonka mestameeksi. Sen kuvapatsaat ja korko on vihreästä, valkoisesta ja mustasta suolasta veistänyt itseoppinut kaivostyöläiskuvanveistäjä Joseph Markowski viime vuosisadalla. Kappelia voitaisiin sanoa maailmanihmeeksi. Sen kuvapatsaat ja korokkuvat ovat taiteellisesti loistavan hienoja. Erikoista huomiota herättää Leonardo da Vincin tunnetun tiulun mukaan veistetty 'Pyhä ehtoollinen". Valtavat kattokruunut on valmistettu suolakristalleista ja samoin neliyenkuvan tausta on tehty säkenöivistä suolakristalleista. Tämän valtavuudellaan merkillisesti vaikuttavan jättiläissalin akustiikka oli erinomainen.

Pyhän Kunigondan kappelista jatkoimme matkaamme Boraczin suolajärvelle, joka päilyi mustana, elottomana ja syvänä 13 metriä korkean luolan pohjalla. Vesi on suolan kyllästämää. Aikaisemmin suolajärvellä sai soudella veneellä, mutta kun sodan aikana 7 saksalaista hukkui järveen, täytettiin syvä järvi kivillä.

Suolajärveltä jatkuu matka 127 m:n syvyydessä olevaan, 40 m korkeaan Staszicin luolaan, jonne saksalaiset rakensivat miehityksen aikana lentokonetehtaan. Työhön käytettiin juutalaisia, jotka työn päätyttyä surmattiin. Staszicin luolasta laskeudumme vielä syvemmälle valtavan suureen Wieliczkan tanssisaliin, jossa on näyttämö- ja orkesterilavat sekä parkettia parempi tanssilattia. Nyttemmin tanssisalia käytetään Wieliczkan kaivostyöläisten klubihuoneena.

Käynti Wieliczkan suolakaivoksissa teki merkillisen ja unohtumattoman vaikutuksen. Näin työläisten työskentelevän siellä täysin modernisoiduissa kaivosolosuhteissa. Mutta kuinka Krakovan seudun työläiset viettävät vapaa-aikansa? Siitä antoi hyvän kuvan käynti Krakovan ammattiyhdistyksien suuremmoisessa Kulttuuritalossa, joka sijaitsi Galitsian itävaltalaisen käskynhaltijan, kreivi Potockin aatelisessa 18. vuosisadalla rakennuttamassa upeassa palatsissa. Palatsi on nyttemmin takavarikoitu valtiolle. Jo pelkkä oleskelu palatsin ylhäisesti ja aistikkaasti sisustetuissa huoneissa on henkistä lepoa. Mutta tämän lisäksi työläisille on järjestetty kaikenlaista kehittävää henkistä askartelua. Talossa annetaan työläisille ja työläisten lapsille maalausopetusta. Näin 7—14 vuotiaiden lasten taidenäyttelyn. Vain 4 kk:n harjoitusajan huomioiden tulokset oli hämmästyttävän hyviä. Puolalaiset ovat taiteellisesti lahjakkaita! Oppaani mainitsi, että opetus on aivan persoonallista ja yksilöllistä. Myös täysikasvuisille annetaan kaikenlaista, kutakin kiinnostavaa henkistä opetusta. Kulttuuritalossa on balettisaleja, musiikkisaleja, kuorosaleja, shakkisali, lukusaleja, kirjasto ym. Luentoja pitävät työläisille eri aiheista Krakovan yliopiston professorit ja opettajat. Käytyäni loistellaan Kulttuuritalon lävitse en osannut sanoa oppaalleni rouva Rudzkalle muuta kuin että Krakovin seudun työläisten täytyy tuntea itsensä onnellisiksi.

Niin oli miellyttävä käyntini Krakovassa päättynyt ja matka suuntautui kohti "kultaista kaupunkia" Prahaa. Mutta ennenkuin ylitin Tshekkoslovakian rajan, oli minulla vielä unohtumaton tilaisuus pistäytyä Auschwitzin kaameassa kuolemanleirissä, josta nyt on muodostettu Puolan kansallinen museo. Lehdessämme on aikaisemmin kerrottu Auschwitzista, joten en puutu enää siihen. Mutta minkä erikummallisen vastoiohdan muodostaakaan Auschwitzin pieni idyllinen, keskiaikaisen viehättävä kaupunki vanhoine linnoineen, kirkkoineen, palatseineen ja taloineen Auschwitz—Birzenheimin suunnattoman, modernin kuolemantehtaan kanssa. Satoi rankasti käydessäni maailmankuulussa kuoleman tehtaassa. Näin vankiparakit, teloituspaikan, krematorion, kaasukammiot, kuolemansellit, kuvaa mattomien kidutuksien ja kokeilujen luolat ja minusta tuntui, että kuoleman henki yhä leijaili paikan yllä. Näin suunnattomat varastoparakit, joissa oli tuhansittain ja jälleen tuhansittain hirvittävällä järjestelmällisyydellä surmattujen persoonallista omaisuutta, ja minusta tuntui, että nuo esineet yhä odottelivat julmalla tavalla menehtyneitä, säälittäviä omistajiaan. Näin paikan, johon Himmler oli suunnitellut Himmlerstadtia, valtavaa keskitysleiriä, jonka krematoriossa ja kaasukammioissa piti hävitettämän maan pinnalta koko Puolan kansa viimeistä lasta myöten . . .

Oli jo hämärä astuessani Auschwitzin asemalta Katowiceen lähtevään junaan. Kaikkialla kohosi ryhkeimittäin tehtaiden savupiippuja, jotka tupruttelivat hämärään ilmaan Puolan kivihiilen mustaa puhuvia savupilviä. Masuunien punaiset heijastukset välähtelivät. Puolan teollisuuden sydän sykki — eteenpäinrientämisen, tulevaisuuden ja elämän symboli kuolemankenttien äärellä. — Vapaa Sana, Helsinki.

ELÄMÄKERTA JULKAISTAAN

Progress Publishing Co. on ilmoittanut Torontossa, että tämän vuoden lopulla julkaistaan maanlle menneen tunnetun työväenmiehen, A. E. Smithin elämänkertakirja, joka on kokoiltu hänen itse kirjoittamistaan muistiinpanoista, joista ainoastaan osa on aikaisemmin julkaistu. Mr. Smith tuli varsin hyvin tunnetuksi suomalaistenkin keskuudessa tolmiessaan Canadan Työväen Puolustusliiton sihteerinä y.m. tehtävissä.

Sota on kannibalismia

Pariisin maailman rauhankongressi antoi sodanhaviitteilijoille hyödyllisen oppitunnin, mutta tuo kongressi merkitsi samalla laajan rauhanoffensiivin alkamista kautta maailman. Nyt on ilmestynyt uusi rauhanvoimien aloitekyvyn ja aktiivisuuden merkki, nimittäin kansainvälinen aikakauslehti: "Rauhanpuolustaja", joka on Parisiissa olevan maailmankomiteam julkaisema. Lehti sisältää huomattavien rauhantaistelijain kirjoituksia ja tietoja rauhantyön kasvusta koko maailmassa. Tähän aikakauslehteen on Martin Andersen-Nexö kirjoittanut seuraavan kirjoituksen:

Puhutaan paljon kulttuurista, varsinkin yläluokan kulttuurista; mutta eiköhän kulttuurin painopiste ole laajossa ihmiskunnassa: sen uutteruudessa ja sen nerokkuudessa, pyrkimyksessä rauhalliseen luomistyöhön, sen työnilossa. Ja sen vaatimattomuudessa! Se on tehnyt olemassaolon miellyttäväksi toisille ja päivätyönsä päätyttyä itse etsinyt itselleen yösijan. Ja tästä tulikin sen kohtalo. Hyväuskoisena se on antanut kärkkyjän käyttää itseään hyväkseen, kunnes se lopulta tuskin huomasi, että sillä oli piru selässään.

Kanibal on hänen nimensä, ja jo Tuhannen ja Yhden Yön tarinoissa runoilija osoitti häntä sormellaan: Sinbad Merenkulkija joutuu autiolle saarelle ja löytää vihdoin lähteen sammuttakseen janonsa. Ruohossa lähteen vieressä makaa näennäisesti rampa, lihava ja veltto. "Ota minut hartioillesi, niin että minäkin saan virvoittaa kieleni", hän voihkii vaivaisesti. Ja Sinbad ottaa hänet harteilleen, jotta hänkin saisi juoda. Mutta lihava kärkkyjä ei haluakaan enää alas; hän kietoo säärensä Sinbadin kaulaan, ja Sinbadin on tehtävä kaikki työnsä Kanibal niskassaan. Vähitellen hän tottuu tähän niin, että hän selittää sen olevan jumalan tahdon, valmistaa Kanibalille palmuviiniä ja pitää hänestä kiinni, kun hän juovuksissa uhkaa pudota alas.

Kanibal polveutuu kokonaan siltä ajalta, jolloin primitiivinen ihminen yritti nousta kahdelle jalalle ja pudistaa pedon itsestään. Nälkä avasi heitä heidän kömpelösti yrittäessä kyntää maata ja saada kotieläimiä villikirjasta. "Tuohan on liian vaivalloista", sanoi Kanibal. "Lähtekää mieluummin tappamaan naapurieläimen väki, niin saatte heti kohta lihaa pöydälle." Niin he tekivätkin ja sitten söivät tapetut — vihollisiksi he nimittivät heitä, koska se kaunisti heidän tekoaan. Ja Kanibal oli onnistunut! Hänen ei tarvinnut lähteä ulos tappamaan, vaan hän sai jäädä kotiin ja hän sai kymmeneykset kaikista tapetuista. Ja he ottivat johtajansa nimen ja nimittivät itsään kanibalilaisiksi.

Usein he tappoivat enemmän kuin voivat syödä, ja kun he eivät osanneet säilyttää ruokaansa suolaamalla tai savustamalla, niin se pilaantui heiltä. "Ottakaa vankeja", sanoi Kanibal. "Elävä liha säilyy!"

Mutta vankien piti saada ruokaa, muuten he eivät enää kelvanneet syötäviksi. Jos heitä oli monta, niin ne soivat toisensa. "Antakaa heidän tehdä työtä rucan edestä", sanoi Kanibal. "Niin he eivät maksa teille mitään." Ja tällä tavalla orjuus syntyi kannibalismista.

Vähitellen yhteiskunta jakautui varsin luonnollisesti siten, että Kanibalista ja hänen jälkeläisistään, jotka olivat harvalukuiset, tuli herrasluokka ja laajoista kansankerroksista heidän orjansa. Myös eetillisessä suhteessa tapahtui suuria muutoksia. Niinpä syntyi suuria ajattelijoita, jotka opettivat, että sota teki kädet verisiksi ja unen levottomaksi ja että sitä sen vuoksi ei olisi käytettävä normaalikeinona orjien hankkimiseksi, vaan ainoastaan poikkeustapauksissa: sensijaan olisi siirryttävä organisoituun orjainsiitokseen parittamalla orjat keskenään. Näitä ajattelijoita nimitettiin humanisteiksi heidän jalon ajatuksensa perusteella, joka vielä tänä päivänä valitsee Kanibal suvun viisaimman osan, porvarillisten vapaamielisten keskuudessa.

Mutta orjien hengissä pitäminen tuli kalliiksi, kun ajoittain ei ollut mitään tekemistä. Siksi keksittiin oppi yksilön vapaudesta ja heidät päästettiin irti; niin he saivat itse huolehtia elatuksestaan. Oli helppoa ottaa heidät jälleen kiinni, kun isänmaa kutsui.

Sota ja kannibalismi kuuluvat tarkoin yhteen, ja orjuus on niiden seuralainen. Sota on ruma häpeäpilkku luovassa, edistyksellisessä ihmisessä, todellisessa kulttuuri-ihmisessä; spitaalitauti, jota ihminen on kantanut mukanaan kautta aikojen Kanibalin ja hänen sukunsa ohella. Mutta nyt maan uskollinen ystävä, ihminen, alkaa herättä käsittämään, mikä kärkkyjä on aikojen alusta saakka hänestä hyötynyt elkä enää sallaista halua. Rauhan tunnussana on lopultakin tavoittanut hänet, ja se on tuottava kuoleman kaikelle sille, joka riistäen hyötyy hänen työstään ja menestyksestään.

Elkö olekin totta, että ilmapiiri Parisin rauhankongressin jälkeen on rauhallisempi, luottavaisempi? Ihminen, rakentava ihminen, on saanut lisää arvokkuuttaja tahtoa; kanibalilaiset ovat vastaavasti alkaneet puhua hiljemmin! Suuri kärsivällinen työjuhta, joka sävyisästi suostui luopumaan työstänsä ja valjastettavaksi sotakoneen eteen, on herännyt tietoisuuteen ihmisarvostaan! Hän haluaa saada rauhassa työskennellä ja luoda paremman olemassaolon itselleen ja jälkeläisilleen. Pois kieltäymys, pois tuhoeläinten suojeleminen ja vasemman posken kääntäminen kun meitä lyödään oikealle! Alas Kanibal ja hänen sukunsa, pois kaikki se, joka elää imemällä ihmisen verta.

Rauha — se, mikä on parasta ihmisessä — ryhtynyt sotimaan, taistelemaan! Kanibal on vihdoinkin — vihdoinkin! — tuomittu hävitettäväksi sukupuuttoon!

Rauha maassa — mikä mahtava sana! Kokosituhatta vuotta se on pelkällä kalullaan pysyttänyt ihmiskunnan kieltäytymisen levossa; nyt kun se on ryhtynyt taistelijaksi ja saanut metallin sointua ei mikään sotahuuto voi sitä hämmentää.

RAUHA MAASSA!

Canadan suomalaisten farmien koko on keskimäärin 212.5 eekkeriä

Tilastot osoittavat farmiomaisuuden keskimääräiseksi arvoksi ainoastaan 2,560 dollaria

Ottawa. — Canadan tilastollisen toimiston vuoden 1941 väenlaskun yhteydessä keräämät tiedot osoittavat, että Canadan suomalaiset farmarit omistivat mainittuna vuonna kaikkiaan 686,201 eekkeriä maata ja että näiden 2,229 farmarin farmiomaisuuksien arvo oli yhteensä 8,267,200 dollaria. Siten käsittivät maan suomalaisten farmit keskimäärin 212.5 eekkeriä maata kutakin farmia kohden ja farmien keskimääräinen arvo oli 2,560 dollaria kutakin farmia kohden.

Edellämainittujen tietojen mukaan olivat suomalaisten farmit arvokkaimmat Albertassa, ollen niiden keskimäärinen arvo 4,642 dollaria kutakin farmia kohden. Toisella tilalla oli Saskatchewan, 3,823 dollaria. British Columbiassa oli farmien keskimäärinen arvo 2,271, Manitobassa 2,236 ja Ontariossa ainoastaan 1,557 dollaria kutakin farmia kohden.

Keskimääräisesti laskettuna olivat Canadan suomalaiset farmarit hyvin mitättömiä työnantajia siinä v. 1940 maksetut palkat olivat keskimäärin 70 dollaria kutakin farmia kohden, ruoan arvo mukaan laskettuna. Manitoban suomalaiset farmarit maksoivat palkkoina 138 dollaria kutakin farmia kohden, Albertassa 117, Saskatchewanissa 72, Ontariossa 56 ja B. C:ssa keskimäärin 36 dollaria kutakin farmia kohden.

Seuraavasta taulukosta selviää edellämainitut tiedot. Ensimmäisessä sarakkeessa mainitaan suomalaisten asuttujen farmien lukumäärä, toisessa niiden yhteinen pinta-ala eekkereissä, kolmannessa farmien arvo, neljännessä kuinka monta viikkoa oli pidetty palkkatyövoimaa, viidennessä työväelle maksetun palkan määrä ja kuudennessa työväen ruoan arvo.

CANADAN SUOMALAISTEN FARMIEN LAAJUUS, ARVO 1941 JA PALKKATYÖVOIMAN KÄYTTÖ 1940

Maakunta	Farmien luku	Pinta-ala	Arvo	Palkkatyövoima Viikot	Palkat	Ruoka
Ont.	1,708	242,246	2,660,200	7,448	66,690	28,670
Man.	93	19,094	208,00	1,241	10,020	2,790
Sask.	401	174,889	1,536,900	2,636	20,420	8,510
Alta.	650	227,486	3,016,700	5,153	57,940	18,060
B. C.	358	21,038	812,900	976	9,590	3,270
P. E. I.	1					
N. S.	1					
N. B.	4	161	9,300			
Que.	13	1,287	23,200	52	350	290
Yht.	3,229	686,201	8,267,200	17,506	165,010	61,590

Taulukon tietojen mukaan ovat suomalaisten farmit suurimmat Saskatchewanin maakunnassa, keskimäärin 436 eekkeriä kukin. Seuraavalla tilalla ovat Albertan farmit, joiden keskimääräinen koko on 350 eekkeriä. Manitoban vastaavan luvun ollessa 205 eekkeriä, Ontarion 142 eekkeriä ja British Columbian 59 eekkeriä.

Eläimet siunataan kirkossa

Hereford, Englanti. — Jos joku vieras sattuu käymään **paikallisessa Holy** Trinity-kirkossa ensi **sunnuntaina**, h

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään miltei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

VUOKRATTAVANA

ISO YLÄKERRAN HUONE VUOKRattavana ilman kalustoa. Kysykää: 98 Elm St. West, Sudbury.

HALUTAAN

NUORI NAINEN KONTTORITYÖHÖN ja sairaanhoitajan apulaiseksi. Täytyy puhua suomea. Kysykää: Sudbury Clinic, 130 Elm St. East, Sudbury. (4-6-8)

MYYTÄVÄNÄ

½ TONNIN MERCURY TROKI V. 1947 mallia, aivan kuin uusi. Voi tavata arki iltasin klo 6. V. Kangas, 171 Pine St. Sudbury.

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikesta lajista

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
10 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

Puuttuuko Teiltä Peppi?
jos, niin . . .
PANTAVENE
auttaa teitä saamaan takaisin viikkautenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille. PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn aiheuttaa lipido-protein aine.
Uusi hinta $2.00 — Postitus 10c
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

Hyvä valikoima kaikenlaisia
Rautatarpeita
★ ★ ★
Modern Hardware
PUHELIN 8-8190
70 Borgia St. Sudbury

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet **8-8344**
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
● FORD & MONARCH henkilöautoja
● FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita
Harry Toivonen suomalainen myyjä

DELONGCHAMP
Cartage Co. Ltd.
20 LORNE ST. PUH. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Liitupiirin harjoitus tänään klo 7.30 ip.

Kuoron harjoitus huomenna klo 7.30 ip.

Tanssia ja ohjelmaa kiitospäivän Kivijuhlassa täällä

Ensi maanantaina on suomalaisen kirjallisuuden merkkimiehen Aleksis Kiven syntymäpäivä, jonka johdosta CSJ:n paikallisen osaston eri elimet ovat päättäneet järjestää Kivija kiitospäiväjuhlan ensi maanantailliaksi Pinnish-haalille. Tilaisuudessa on ohjelmaa ja lopuksi tanssia. Kuten ehkä tiedetään on maanantaina kiitospäivä, laillinen juhlapäivä kaikkialla Canadassa.

Visan tanssiaiset

Wanupin v.- ja u.-seura Visa toimeenpanee kchtalotanssiaiset ensi lauantai-iltana kello kahdeksalta CSJ:n osaston haalilla Wanupissa.

Pukara ja Tuuri soittavat. Kaikki ovat tervetulleet!

Porasi dynamiittireikään ja kuoli

Lauantain vastaisenä yönä Froodkaivannossa kuollut mies oli nimeltään Nickola Stampar, 263 Bloor St. varrelta. Tämä kroatialaissyntyinen *DP-mies oli ollut Incon* palveluksessa viime vuoden toukokuusta lähtien. Hänen väitetään poranneen sellaiseen reikään, johon oli jäänyt räjähtämätöntä dynamiittia, jonka räjähtäminen oli aiheuttanut miehen putoamisen, josta oli kuolema seurauksena.

NICKEL CITY
Jousien palvelus ja konepaja
Sepän-, hitsaus- ja rautatyötä "Craig-poran loppuosta"
23 Dufferin St., Vapauden takana
Puhelin 3-2993 Sudbury

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä öljy hoitoa hiuksille
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

Massey-Harris Pony-traktoreita
Nyt saatavissa koska tahansa tehtaasta välityksellämme.
Mainio traktori pienille ja keskikokoisille farmareille.
Standard Hardware
LAURI HILL, omist.
254 Hazel St. Sudbury

MYYMME . . .
Miesten, naisten ja lasten vaatetteita sekä jalkineita Täydellinen syys- ja talvivarasto. **Kohtuullisesti hinnoitettuja.**
OSTAMME . . .
Vuotia, romurautaa ja vanhoja pattereita.
★ ★ ★
GENERAL TRADING STORE
Sam Greenspoon omist.
1043 Copper Cliff Rd.,
Puh. 6-6512
Gatchell, Ontario
(20-27-4-11)

TÄRKEÄ ILMOITUS

● Syys- ja talvihuvimatkoille tulevat alennetut hinnat voimaan lokakuun 1 p:nä 1949, jolloin takaisin tulon tulee tapahtua 60 päivän aikana.
Edestakainen lentolippu New Yorkista tai Montrealista Helsinkiin $604.00.
Tehkää paikkatilauksenne kauttamme AJOISSA, ilmoittaen milloin haluatte matkustaa, niin voimme järjestää Teidän matkanne toisten suomalaisten kanssa.
Jos mieluimmin haluatte matkustaa laivalla, niin mielihyvällä järjestämme matkanne niin, sillä edustamme myöskin kaikkia laivalinjoja. . . .
KIRJOITTAKAA, SÄHKÖTTÄKÄÄ tai SOITTAKAA VIIPYMÄTTÄ
RITARI TRAVEL AGENCY
49 Cedar St. Royal pankin rakennus Sudbury, Ont.
Puhelin konttori 5-5685 — Iltasin 8-8679
Edustamme laivalinjoja, hotelleja, lentolinjoja ja huvimatkoja.

Hill-Clark-Francis-yhtiön kirvesmiehet ovat neuvottelemassa

Karpenterien unionin paikallisen unionin toimistosta ilmoitettiin lehdellemme eilen, että unio yritti viime kesäkuukkona työehtosopimusneuvotteluja Hill-Clark-Francis-yhtiön kanssa, mutta yhtiö kieltäytyi neuvottelusta. Yhtiön taholta väitetään, että unio ei edusta enemmistöä heidän karpentereistaan, joten sillä ei ole edustusoikeutta. Joku aika takaperin hyväksyi Labor Board karpenterien uniolle edustusoikeuden kyseessä olevaan yhtiöön nähden.

Tämän johdosta eivät yhtiön karpenterit menneet eilen työhön vaan pitivät kaksi kokousta, yhden iltapäivällä ja toisen illalla. Uusi kokous pidetään tänään, jonka takia työläiset eivät mene töihin tänään.

Viisi loukkaantui kultakaivannossa Tionagan lähellä

Eilen tuotiin viisi loukkaantunutta miestä paikalliseen sairaalaan lentokoneella Orof ino-kultakaivonnolta, jossa he olivat loukkaantuneet sunnuntai-iltana ollessaan työssä shaftissa. He putosivat noin 35 jalan korkeudesta 250 jalan syvyisen shaftin pohjaan kun se suojuslaite, jonka päällä he olivat, irtaantui.

Pahimmin loukkaantuneet ovat Lester Homuth ja Mike Nazar, jotka ovat entisiä Falconbridgen työläisiä, William Davis Minnow Lakelta ja Allan Sheehan Ottawan läheisyydestä. Työnjohtaja Dan Gillis sai ainoastaan vamman käteensä.

Mainitun kaivannon shaftityöt ovat olleet urakalla Leo Vendetta-nimisellä sudburylaisella urakoitsijalla, joka lähti eilen matkalle kaivannolle.

Kaivanto sijaitsee noin 20 mailla länteen Tionagasta CNR:n varrelta. Miehet olivat onnettomuuden sattuessa timpraamassa shaftia.

Loukkaantuneet saivat ensiavun kaivannolla ja eilen aamulla saapui sinne lääkäri Polyetista.

Onnistunut tilaisuus Tribunen hyväksi

Useita kymmeniä kansalaisiamme oli sunnuntaina kokoontunut Työn Puistoon Canadian Tribune-lehden lehden kannattamisen hyväksi järjestettyyn tilaisuuteen, missä tarjoiltiin hyvää kalamojakkaa ja kahvia leivosten kera, sekä pelattiin Bingoa ja muita seurapelejä. Emäntänä hääräili Sofia Pöntiö.

Tässä tilaisuudessa suoritettiin myös Suomesta asti tuodun komean virkatun käsityön emistajan määrittely ja tämä lahjavoitto tuli numerolla 114 H. Raasun onneksi. Toinen lahjavoitto — hieno, hyvä ja täysivillanen auton istuinpeite, jäi myöhemmin ratkaistavaksi, kunnes kaikki sen liput käyvvät kaupaksi.

Puhuessaan järjestävvän komitean puolesta tässä tilaisuudessa muutaman sanan, W. Eklund ilmoitti huomiota tosiasiaan, että lokakuun 2 pnä vietettiin Euroopassa ja muuallakin yleisenä rauhan päivänä suurinne rauhanjuhlineen ja mielenosoituksineen. Puhuja mainitsi, että niinpä tämäkin vaatimaton tilaisuus omistetaan rauhan asian hyvävksi ja sanoi, että mikään muu "ei ole sen tehokkaampaa toimintaa rauhan puolesta kuin on toiminta työväenlehtien hyväksi".

Maidon hihtasopimus päättyy tk. lopulla

Sudburyn maidontuottajain järjestön jchtokunnan jäsen V. Kallio mainitsi viime viikolla pidetyssä osuusmeijerin puolivuosikokouksessa, että Sudburyn piirin maidontuottajain ja meijerien välinen sopimus päättyy t.k. lopulla. Siitä syystä aloitetaan piakkoin neuvottelut tuottajain järjestön ja meijerien edustajien kesken. Kun tiedustimme mr. Kalliolta esittävvätkö tucttajat vaatimuksen hinnan korottamisesta, oli hän haluton sanomaan mitään ratkaisevaa siinä suhteessa, mutta painosti kuitenkin, että maidon tuottajat vaativat tuotantokustannusten mukaista hintaa.

Murhasyyte Kangasta vastaan peruutetaan

Yleinen syyttäjä E. D. Wilkins sanoi eilen, että murhasyyte Matti Kangasta vastaan tulee peruutettavaksi koska Kangas on määrätty pidettäväksi mielisairaalassa. Kangas oli elok. 27 pnä lyönyt kirveellä John Enqvistiä rintaan.

Tietä päällystetään

Tällä viikolla aloitetaan McKerrown itä- ja länsipuolella noin 7 mailin pituisen maantiepätkän päällystämistyöt. Tämän tleasuuden rakentamistyöt aloitettiin viime keväänä ja päällystämistöitä jatketaan tänä syksynä niin myöhään kuin ilmastcsuhteet sallivat.

Heinonen sairaalassa

Emil Heinonen Trout Lakelta on ollut viime torstaista lähtien paikallisessa sairaalassa leikkausten suorittamista varten. Hän on huoneessa numero kahdeksan. Käykääpä katsomassa Eemeliä.

Unio ryhtyy julkaisemaan tiedonantolehteä jäsenilleen

Mine-Mill-union paikallisesta toimistosta ilmoitettiin eilen, että union Sudburyn piirin osasto ryhtyy tämän kuun lopulla julkaisemaan jäseniään varten tiedonantolehteä, joka ainakin alussa tulee ilmestymään joka toinen viikko. Lehden toimittamisesta huolehtivat osaston virkailijat ja johtokunta on kokonaisuudessaan vastuussa lehdestä. Teknillisistä seikoista huolehtii union julkisuustyön tekijä Jack Smaller.

Lehden painattamisesta ja postittamisesta on tehty sopimus Vapaus Publishing Co:n kanssa.

Ehdotus lehden julkaisemisesta on tullut hyväksytyksi eri paikkakunnilla pidetyissä union jäsenistön kokouksissa ja ensimmäinen numero ilmestyy niin pian kuin kaikki sitä koskevat järjestelytyöt on saatu ratkaistuksi.

Lehden julkaiseminen väitetään tarpeelliseksi monesta eri syystä, mutta tärkeimpänä niistä pidetään kuitenkin union jäsenistön valmistamista taisteluun lyhemmän, 40-tuntisen työviikon puolesta ensi kesänä kun nyt voimassa oleva työehtosopimus tulee uusittavaksi. Lukuisilla eri tuotantoalcilla, joissa työskennellään paljon edullisemmissa olosuhteissa kuin esimerkiksi kaivannoissa, on nyt jo käytännössä viiden päivän viikko, mutta kaivannoissa on edelleenkin käytännössä kuuden päivän viikko.

Koska Mine-Mill-union Sudburyn seudun osastossa on noin 12,000 jäsentä, jotka asuvat laajalla alueella, on union tiedonantolehden julkaiseminen välttämätöntä, jotta union toiminnasta ja asioista voidaan antaa oikeat tiedot sen jokaiselle jäsenelle.

Lääkärin lausunto suklaatimaidosta

Sudburyn kaupunginlääkäri, tri J. B. Cook on yhtynyt Toronton kaupunginlääkärin mielipiteeseen, että suklaatimaidosta puuttuu täydellisesti rasva-aine ja että se ei ole terveellistä lasten nautittavaksi. "Mikäli sillä ei korvata lasten säännöllistä maidon nauttimista, on parempi, että lapset juovat suklaamaitoa kuin poppia", sanoi tri Cook.

Sudburyn hammaslääkärit ovat täydellisesti sitä mieltä, että lasten ei olisi juotava suklaatimaitoa koska se sisältää huomattavasti sokeria ja aiheuttaa kolojen syntymisen lasten hampaisiin, sanoi eräs hammaslääkäri, kun tiedusteltiin hänen mielipidettään. Suklaatimaito kehittää myöskin edelleen lasten jo entuudestaan voimakasta makeisten halua ja saattaa johtaa siten erittäin vaikeisiin hammasvikoihin, sanoi toinen hammaslääkäri.

Toronton kaupunginlääkäri sanoi joku aika sitten, että suklaatimaidon juominen vähentää muiden tärkeiden ravintoaineiden nauttimista, varsinkin sellaisten, jotka ovat tarpeellisia lapsille.

Lukuisat hyväntekevälsyysjärjestöt, jotka hankkivat maitoa vähätuloisten lapsille, ovat kertakaikkiaan kieltäytyneet suklaatimaiden ostamisesta, vaikka se olisikin halvempaa, koska suklaatimaito ei millään tavalla kosvaa oikeata maitoa.

Komitea järjestetty kolmannen kerran

Sudbury Civic Auditorium-komitea järjestettiin viime viikolla uudelleen kolmannen kerran, pitäen silmällä lähestyvää rahankeräystä. Komitean nimikin muutettiin, ollen nyt Sudbury Community Arena Committee, jonka puheenjohtajaksi valittiin pormestari W. S. Beaton. Komitea valitsi kunniapuheenjohtajikseen eri alojen ja kansallisuuksien edustajiksi seuraavat: Nels Thibault, J. T. Paquette, Sam Rotchild, Wilf Salo ja Ed Battison. Komitean entinen puheenjohtaja Warren Koth tulee toimimaan varapuheenjohtajana.

Vanhainkodin tontti kilpa-ajoratamaalle

Eilen illalla pidetyssä Sudburyn valtuuston kokouksessa päätettiin myydä $12,000 hinnasta noin 20 eekkerin laajuinen tontti vanhainkotia varten entisen kilpa-ajoradan seudulta, jonka lisäksi kaupungin puistokomission pitäisi myydä kaistale maata samaan tarkoitukseen $2,000 hinnasta. Jos vanhainkotikomitea hyväksyy kaupat, pidetään sen jälkeen todennäköisenä, että koti rakennetaan mainitulle paikalle.

Sudburyn kaupungin velat lisääntyvät

Kaupungin rahastonhoitaja G. M. McCormackin valmistaman arviolaskelman mukaan tulevat kaupungin velat lisääntymään tulevan vuoden aikana lähes kahdellä miljoonalla dollarilla mikäli ryhdytään toteuttamaan kaikki ne rakennusyritykset, jotka ovat olleet puheen alaisina. Rahastonhoitajan arvioiden mukaan ovat kaupungin velat tämän vuoden lopulla $1,472,180, lisääntyen tulevan vuoden loppuun mennessä miltei kahdella miljoonalla dollarilla eli yli 135 prosentilla. Hänen arvioidensa mukaan olisi velka v. 1950 lopussa yhteensä $3,471,439.

McKim-kunnan siltojen yli saa kiirehtiä vain kävelyvauhdilla

Jos McKim-kunnan asetuksia noudatettaisiin voitaisiin kaikki autoilijat haastaa poliisioikeuteen ja tuomita niiden rikkomisesta, todettiin kunnan toimistossa äskettäin. Asiat ovat siten, että noin puoli vuosisataa takaperin, jolloin kunnan puusillat olivat heikonlaiset, säädettiin mm. sellainen kunnallinen asetus, että siltojen yli ei saa liikkua ajoneuvoilla kävelyvauhtia nopeammin. Vaikka sillat on sen jälkeen tehty vankemmiksi ja autot ovat tulleet käytäntöön, ei mainittua asetusta ole peruutettu, joten se on edelleenkin voimassa.

Kunnan alueella on "laillinen ulmapuku" samasta syystä sellainen, joka peittää ruumiin polvista kaulaan saakka.

Sudburyn-Algoman sanitarioon tulee 140 sairasvuodetta

T.k. 14 pnä pidetään täkäläisessä Coulson-hotellissa Sudburyn-Algoman sanitariohankkeen järjestämiskokcus, ilmoitettiin täällä viikon lopulla. Tällä hetkellä näyttää todennäköiseltä, että sanitario rakennetaan Ramsay ja Pike-järvien väliselle kannakselle, josta siitä varten on ostettu runsaasti maata. Arvioiden mukaan pitäisi rakennusyrityksen tulla maksamaan kaikkiaan noin 1,400,000 dollaria, edellyttäen noin 140 sairasvuoteen tilaa. Sen mukaan olisivat kaikki kustannukset noin 10,000 dollaria kutakin sairasvuodetta kohden, kaikkine nykyaikaisine laitteineen, henkilökunnan asunnot yms. mukaan laskettuna.

Tähän mennessä ei tätä hanketta varten ole tiedossa vielä muuta kuin 730,000 dollarin apurahat liittovaltion hallitukselta ja maakuntahallitukselta, joten varoista puuttuu vielä noin 670,000 dollaria.

Tämän sanitarion perustaminen on erittäin tärkeä asia Soon ja North Bayn välisen alueen väestölle sillä viime tammikuussa kerätyt tiedot osoittivat kaikkiaan 304 mainitun alueen asukasta olevan parantoloissa maakunnan eri seuduilla. Edellämainitun luvun perusteella tulee parantola tyydyttämään vähemmän kuin puolet tämän alueen parantolatilan tarpeesta.

Hankkeen johdossa olevan komitean puheenjohtajana toimii T. D. Edward ja komitean jäsenenä toimii mm. vakuutusmies A. R. M. Ritari.

66 majavaa muutettu

Chapleaun tienoilta on kuluneen kesän aikana pyydetty kaikkiaan 66 majavaa, jotka on lähetetty maakunnan luoteisille ja pohjoisille alueille majavakannan voimistuttamista varten. Viimeiset 10 majavaa lähetettiin lentokoneella Lac Seulin alueelle Sioux Lookoutin piiriin. Majavat on pyydetty sellaisista paikoista, joissa niiden padot ovat vaarantaneet CPR:n rautatien.

Chapleaun maantie

Maantieministeriön virkailijat ilmoittavat, että Chapleaun ja Thessalonin välinen maantie avataan virallisesti liikenteelle vasta tulevan kesän aikana. Siitä huolimatta on tietä myöten kuljettu etelästä Chapleaauhon ja päinvastoin. Noin 13 mailin pituinen erä on vielä rakennettavana ja sen jälkeen päällystetään tie soralla. Töitä suoritetaan koko talven ajan.

KVP:n paperipuukämpät

Espanolassa toimivan KVP-yhtiön ilmoitetaan pitävän tämän hakkuukauden aikana käynnissä kaikkiaan seitsemän paperipuukämppää. Talven kuluessa ei saada varsin niin paljon paperipuita kuin edellisen katkaisukauden aikana josta syystä yhtiö suunnittelee ostaa entistä enemmän paperipuita.

Italia ehdottaa itsenäisyyttä Tripolitanialle

Lake Success, N. Y. — Italia luopui lauantaina vaatimuksistaan entisiin afrikalaisiin alusmaihinsa Libyaan ja Eritreaan, mutta se tahtoo kuitenkin edelleen pitää Somalimaan.

Ulkoministeri Sforza sanoi YK:n yleiskokouksen poliittiselle komitealle, että Tripolitanialle (länsi-Libya) ja Eritrealle olisi annettava itsenäisyys.

Sforzan uusi ehdotus on aivan erilainen kuin viime vuonna esitetty brittiläis-italialainen suunnitelma, jonka YK:n yleiskokous hylkäsi silloin. Tuon suunnitelman mukaan Libya olisi tullut itsenäiseksi 10 vuoden kuluessa ja Eritrea olisi jaettu Etiopian ja Anglo-Egyptin Sudanin kesken.

Neuvostoliiton taholta ehdotettiin perjantaina, että Libyalle annettaisiin heti itsenäisyys ja poistettaisiin sieltä kaikki ulkomaalaiset joukot sekä hävitettäisiin siellä olevat sotatukikohdat.

Sforzan uusi ehdotus lähentelee Neuvostoliiton ehdotusta, mutta Sforza hyökkäsi kuitenkin Neuvostoliittoa vastaan ja syytti sitä sen johdosta, ettei Italia ole päässyt YK:n jäseneksi.

Vakituinen asunto Canadan pääministereille

Ottawa. — Kauppaministeri Howe pyysi perjantaina alahuoneen jäseniä hyväksymään esityksen, että Canadan pääministereille hankittaisiin valtion toimesta vakituinen asunto.

Hallitus esittää pääministerin asunnoksi erästä vanhaa kivitaloa, joka on nykyään vuokrattu Australian lähetystölle, mutta sen vuokrasopimus päättyy marraskuun 1 pnä. Hallitus otti mainitun talon haltuunsa joitakin vuosia sitten.

Ministeri Howe selitti, että pääministerillä, "jonka virkakausi on epävarma", on vaikea saada hänen virka-arvolleen sopivaa asuntoa. Pääministerin asunnoksi esitetty talo on Ottawa-joen rannalla noin neljännes mailin päässä Rideau Hallissa, joka on kenraalikuvernöörien vakituinen asunto. Hän esitti, että v. 1950 menoarvioon hyväksyttäisiin määräraha mainitun talon kunnostamista ja sen uudelleen sisustamista varten.

Kaikkien oppositioryhmien johtajat hyväksyivät heti tuon esityksen. Konservatiivien johtaja Drew sanoi olevansa varma siitä, että alahuoneen jäsenet ja canadalaiset yleisesti hyväksyvät sen. CCF:n johtaja Coldwell hyväksyi esityksen periaatteessa, mutta lausui samalla, että saattaisi olla edullisempi jos rakennettaisiin uusi talo pääministerin asunnoksi sen sijaan, että ryhdyttäisiin kunnostamaan vanhaa taloa, joka tunnetaan nykyään "Edwards Estaten" nimellä.

Social Creditin johtaja Low hyväksyi Howen esityksen ja ehdotti lisäksi pääministerin palkan korottamista.

Kapitalistiryhmät ostavat kultaa

Lontoo. — Suuret kansainväliset kapitalistiryhmät, joilla on suunnattoman suuret omaisuudet suojeltavana, ostavat nyt kultaa ja maksavat siitä 42 dollaria ouncelta siinä toivossa, että Yhdysvaltain dollarin arvo on jolloinkin määriteltävä uudelleen.

Nämä kapitalistiryhmät uskovat, että maailma kääntyy pois dollarista jälleen kullan puoleen, ja että se tapahtuu varmasti vaikka siihen kuluisi vielä kaksi tai kolme vuotta.

Erinäiset rahamiespiirit sanovat suoraan, että kansainvälinen rahasto on hävinnyt taistelussa, jota se on käynyt vapaiden kultamarkkinain hävittämiseksi ja Yhdysvalloissa valitsevan kullan hinnan asettamiseksi yleismaailmalliseksi kullan hinnaksi. Etelä-Afrikan sanotaan voittaneen tässä taistelussa.

Claxton osallistuu neuvotteluun

Ottawa. — Washingtonissa lokakuun 5 pnä alkavaan Atlantin paktin puolustuskomitean kokoukseen osallistuu Canadan edustajana puolustusministeri Hon. Brooke Claxton. Tämä kokous pidetään samanaikaisesti Atlantin paktin sotilaallisen komitean kokouksen kanssa. Viimeksimainitun komitean kokoukseen osallistuvat Atlantin paktin allekirjoittajamaiden yleisesikuntien edustajat.

Yhtä pitkä matka puoleen ja toiseen

Moskova. — Neuvostoliiton kirjailija Ilja Ehrenburg kirjoitti viime sunnuntaina Punatähdessä, että uusi sota ei rajoittuisi vain Eurooppaan, sillä "se leviäisi myös Amerikkaan". Ehrenburg sanoi järkeväin ihmisten käsittävän, että matka Moskovasta Philadelphiaan on aivan yhtä pitkä kuin Philadelphiasta Moskovaan.

Isän toimi pojalle

Ottawa — Alahuoneen hyväksyttäväksi esitetyssä hallituksen päätöslauselmassa ehdotetaan, että 35-vuotias Nelson Castonguay nimitettäisiin vaalivirkailijoiden päämieheksi, missä toimessa on tähän asti ollut nyt sairaalassa oleva Jules Castonguay, Nelsonin isä. Vanhempi Castonguay on ollut toimessaan 22 vuotta.

Bevin vieraili Ottawassa

Ottawa. — Saapuessaan tänne sunnuntaina junalla, Britannian ulkoministeri Bevin sanoi tulleensa "kauan sitten lupaamalleen vierailulle". Tarkoitus on vierailla vanhojen ystävien luona ja hankkia uusia ystäviä, sanoi hän vierailunsa selostukseksi.

Unionisteja on vangittu Intiassa

Bombay. — Bombayn poliisit reitasivat lauantaina Tekstiilityöläisten unionin ja vangitsivat 14 henkilöä. Reitaus suoritettiin Yleisen Turvallisuuslain perusteella.

2,865 kuollut tulipalossa

Hong Kong. — Kuomintangin virallinen radio ilmoitti sunnuntaina, että Kiinan sodanaikaisessa pääkaupungissa Chungkingissa kuukausi sitten riehuneessa suuressa tulipalossa kuoli 2,856 ja loukkaantui yli 4,000. 41,225 ihmistä joutui tulipalon johdosta kodittomaksi.

LAULAJATTAREN KIRJAT
Kun ryhmä nuoria canadalaisia taiteilijoita palasi Budapestissa pidetystä maailman demokraattisen nuorison juhlasta, jossa heillä oli kunnia laulaa ja tanssia, takavarikoitiin heiltä Canadassa kaikki kirjat, valokuvat, asiakirjat ja kirjeet. Kuuluisa laulajatar Sophia Romanko oli näiden viiden taiteilijan seurueessa.

Suomen Palloliiton urheiluopisto Eerikkilä vihitty

Helsinki. — (S-S) — Suomen Palloliiton vasta valmistunut urheiluopisto Eerikkilä vihittiin syysk. 25 pnä tarkcitukseensa. Tilaisuuteen oli saapunut valtion urheilulautakunnan, urheilumme keskusjärjestöjen ja erikoisliittojen, Palloliiton piirin sekä sucmalaislehdistön edustajia.

Eerikkilä sijaitsee harvinaisen kauniilla etelänpuoleisella harjanteella aivan veden äärellä Ruotjärven ja Lappilammen välisessä Tammelan pitäjässä. Siihen kuuluu n. 1' hehtaarin suuruinen Saaren kartanosta erotettu vaihtelevamaastoinen alue. Tänne on arkkitehti Einari Teräsvirran piirustusten mukaan noussut tilavuudeltaan 2100 kuuticmetrin suuruinen kolmikerroksinen rakennus. Sen betoniseen pohjakerrokseen on sijoitettu luentosali johtokunnan huone jota käytetään myös kirjasto- ja seurusteluhuoneena, varuste-, pesu- ja kuivaushuoneet sekä keskuslämmityslaitos. Hirsisen ylärakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on ruokasali keittiötiloineen, toimistohuone, talonmiehen asunto ja majoitushuoneita. Toisessa kerroksessa on niin ikään majoitushuoneita, joita opistossa on kurssilaisia varten 9, ja niihin voidaan majoittaa 32 henkeä. Varavuoteita käyttämällä Eerikkilään voidaan kuitenkin varata 48 majoituspaikkaa. Kaikkia seinäpinnat hohtavat hirren luonnollisissa väreissä.

Aivan rakennuksen äärellä on 62x105 m. laajuinen pallokenttä, joka on rakennettu juostavalle suopchjalle ja on hyvin tuulilta suojattu. Suopohjan päälle jouduttiin ajamaan n. 4,000 m3 täytemaata. Ruoho kentälle kylvettiin viimeheinäkuussa ja sen laskettiin tulevan käyttökuntoon ensi vuonna keskikesän vaiheilla. Ruotsjärven kauniin ja kapean rantaharjun takana on idyllinen Leppälampi, joka jo varhain syksyllä jäätyvänä tarjoaa hyvän mahdollisuuden aikaiseen jääpalloleiriin.

Toivottavasti Suomen jalkapalloilu menestyy paremmin Eerikkilän voimalla.

Kaivopuiston maratonin voittajaksi selviytyi Könönen

Helsinki. — (S-S) — Syysk. 25 pnä suoritettiin n.s. Kaivopuiston maraton. Tulokset: 1) Salomon Könönen 1,21.49,6 (uusi ennätys), 2) Martti Urpalainen, 1.22.59,4, 3) Aarne Jung, 1.23.44,2; 4) Jussi Kurikkala (Ikämiessarjan voittaja), 1.24.16,2, 5) Mikko Hietanen 1.52.27,6, 6) Nisse Ketola, 1.29.16,4.

TUL:n n.s. Kaisaniemen maraton suoritettiin samana päivänä ja voitti sen V Saarinen.

—Nykyaikaisen sanomalehdistön yhteiskunnallinen merkitys on arvaamattoman suuri. Siksi VAPAUS on välttämätön tämän maan uomalaisille.

N.liitto syyttää länsivaltoja

Lontoo. — Moskovan radio tiedo sunnuntai-iltana, että Neuvostoli syyttää Yhdysvaltoja, Britanniaa Ranskaa ulkoministerineuvoston p tösten rikkomisesta muodostaess erillisen Länsi-Saksan hallituksen.

Länsivaltain tanetilaille Mosko sa on jätetty nootit, joissa syyte länsivaltoja ulkoministerineuvos päätösten rikkomisesta ja lausut lisäksi:

"Neuvostoliiton hallitus pitää ai arvottomina niitä yrityksiä, jotka dystvaltain, Britannian ja Ranc hallitukset tekevät oikeuttaakseen toimenpiteet, joilla on yhteyttä en senSaksan hallituksen muodostamis Bonissa, että se muka tapahtuu S san kansan etujen vuoksi."

$18,000 sakkoa verojen kiertäjälle

Montreal. — Eräs St. Johnissa asuva kauppias, joka vuosina 1939 on jättänyt maksamatta $59,947 vosta tuloverojaan, tuomittiin m samaan mainitun summan ja sen säksi $18,000 sakon. Joseph Fe nant Fidel Thibault tunnusti viime säkuussa, että hän väärensi kirja ja antoi väärät veroilmoitukset sotavu na.

Heitti poikansa alas kuolemaan

Huntington, W. Va. — Sairas po työläinen, Claude S. Hatton, heitti sivuotiaan poikansa tämän yhdys nan korkeimman rakennuksen ka ta kuoliaaksi maahan ja teki si itse samalta paikalta 220-jalka kuolemanhypyn. Molemmat put vat tämän 14-kerroksisen rakenn sen katolta viikkaalle liikeadu mutta ketään muita ei loukkaantu paitsi eräs nainen pyörtyi.

Salama iski vankilaan

Volterra, Italia. — Täällä ilmoitiin lauantaina, että ainakin 8 va jaa kuoli ja 14 loukkaantui kun var larakennus luhistui salamaniskun jo dosta ankaran raemyrskyn aikana.

Tilatkaa Vapaus!

MARY MAKI
★
Tiedoitus suomalaisill
Täten mielihyvällä tiedoitan m nille suomalaisille ystävilleni tuttavilleni että olen nyt Pick-Fa naisten pukimoliikkeessä, toimi vähittäismaksuosastolla hoitajatt rena.
Minä olen aina valmis autt maan teitä monivuotisella naist vaatetusliikkeen kokemuksella Uskon että voin olla teille suure apuna vaatteitanne valitsssa.
Olen aina ilmoinen näkemään puhumaan ystävieni ja tuttavie kanssa.
PICK-FAIR
LADIES' WEAR
3 Elm St. E. Sudbu

E. KOLARIN
Kelloliike
MUUTETTU
59 Lorne St. S.
VASTAPÄÄTÄ HILL-CLARK-FRANCIS LUMBER CO.
Kiittäen entisestä kannatuksestanne ja toivoen suosiotanne edelleen uudessa paikassamme
E. KOLARIN
KELLOLIIKE
59 LORNE STREET SOUTH SUDBURY